

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXII

П'ЯТНИЦЯ, 13 ТРАВНЯ 2005 РОКУ

ЧИСЛО 19

VOL. CXII

FRIDAY, MAY 13, 2005

No. 19

До 60-річчя закінчення в Європі Другої світової війни

На святковому Хрещатику 9 травня.

Фото УНІАН

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – В ніч з 7 на 8 травня 1945 року у французькому місті Реймсі, в головному штабі союзних військ, представники Німеччини підписали акт про припинення бойових дій на всіх фронтах і капітуляцію. Цього дня відзначається закінчення Другої світової війни в Європі. Тоді, 60 років тому, Сталін зажадав, щоб німецькі військовики ще раз підписали той самий акт, але уже 9 травня в Берліні, в штабі маршала Г. Жу-

кова. Німці були змушені погодитись, хоча головнокомандувач союзними військами Д. Айзенгавер на цю церемонію не поїхав, вважаючи її примхою Сталіна. Відтоді в країнах колишнього СРСР 9 травня святкують „День перемоги у Великій вітчизняній війні“.

Президент США Дж. Буш у супроводі представницької делегації відвідав Європу, де 8 травня тривали торжества, пов'язані з відданням шани пам'яті жертв на-

цизму. Два дні Дж. Буш провів в столиці Латвії – Ризі, де поклав квіти до Монументу Свободи і зустрівся з президентами трьох балтійських країн – Латвії, Литви і Естонії, які потерпіли від агресії з боку СРСР в 1940 році. Дж. Буш, адресуючись до Росії, сказав, що до сусідів треба ставитися з повагою, і цією заявою висловив своє ставлення до тверджень Кремля, що окупації балтійських країн не було. У Латвії Дж. Буш

засудив радянське домінування у Східній Європі після Другої світової війни як одну з найбільших несправедливостей історії.

В Голландії Президент США відвідав військовий цвинтар Маргретен, де похований 8301 американець. Після цього Дж. Буш відлетів до Москви, де побував у замській резиденції Президента Росії В. Путіна, а 9 травня взяв

(Закінчення на стор. 9)

Перші 100 днів нового Президента – під прискіпливими поглядами вболівальників та критиків Сто порад для Віктора Ющенка „Все зле“ чи „все добре“?

Петро Войцеховський

ВАШІНГТОН. – На початку травня виповнилося сто днів від інавгурації Президента України Віктора Ющенка. Здається, численні коментатори ледве дочекалися тієї дати, аби вибухнути потоком оцінок та суджень щодо успіхів та невдач нової української влади. Одна з причин такої активності – надзвичайно поважні очікування з боку суспільства від нової влади, при надзвичайній складності завдань та проблем. Недарма Дж.Буш зазначав, що Президента В. Ющенка можна порівняти, за складністю його завдань, з Президентом Вашингтоном. З іншого боку, саме такі сподівання плекають чимало українців – не випадково в особі В. Ющенка нині вбачають (чи сподіваються побачити) здій-

снення шевченківських рядків про українського „Вашінгтона з новим і праведним законом“, якого ми нарешті діждались. З огляду на такі обставини, видається не дивним, що оцінки й висновки різних політиків та публіцистів про ющенківські сто днів є такі різні, а то й протилежні.

Американський підприємець Джек Санден, володар медіа-голдінгу в Києві, критикує „помаранчеву“ владу за нерішучість та, на його думку, хибні пріоритети. Він нагадує, що Франклін Рузвельт у свої перші сто днів добився прийняття 15 важливих законів, які докорінно змінили американську економіку, а Польща і Чехія свого часу здійснили кардинальні капіталістичні реформи протягом лічених міся-

(Продовження на стор. 24)

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Перших 100 днів президентства Віктора Ющенка закінчились 3 травня – а це „фатальна“ дата. І не тому, що це священна дата сусідньої Польщі – її першої Конституції 1791 року. А тому, що на перше травня припав Великдень за юліанським календарем, і Міжнародний день трудящих, а попереду – „кругла дата“ 60-річчя від закінчення Другої світової війни (9 травня в цій частині світу, 8 травня – в решті світу). Коли взяти до уваги, що в Україні, за старою советською традицією, день великого свята, як і день після нього, стає вихідним, а часто – по-французьки – між двома вихідними вставляють ще й вихідний „місток“, то цього року, на початку травня цих вихідних назбиралось. А у вихід-

ні і день після вихідних щоденні газети не виходять.

Така традиція – нехай і традиція советської ери. Правда, протягом останніх десяти років ця традиція таки модифікується. Цього року, наприклад, прем'єр-міністр Юлія Тимошенко склала графік, за яким у кожний вихідний день травня вона або один з її чотирьох віце-прем'єрів мав бути за робочим столом. А Укрпошта, яка видає пенсії, цього року, з доручення уряду працювала у більшості вихідних. Та й комерція, яка нині недержавна, вже декілька років працює на повну пару у вихідні, як у нас в США.

Але газети в Україні тримаються такого правила: якщо є причина не вийти, не виходимо. Це щодо щоден-

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна захищає право на вступ до ЕС

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Комісар Беніта Фереро-Вальднер відповідає за політику сусідства ЕС, але Україна наполягає, що є європейською державою, а не сусідом. Офіційний посланець України в Євросоюзі Роман Шпек 9 травня висловив невдоволення заявою комісара ЕС з питань зовнішньої політики ЕС про передчасність можливого подання Києвом заяви на членство в ЕС. Комісар Б. Ф. Вальднер минулого тижня сказала, що Україна може нашкодити собі на відмову, якщо подасть заяву до того, як український уряд проведе необхідні реформи і держава досягне стандартів Євросоюзу. Український представник в Брюсселі сказав, що право України на подання заяви визнано в підставових документах ЕС, і зауважив, що жодна з країн нових членів Євросоюзу на час подання заяви на членство не відповідала повністю критеріям Євросоюзу, але саме перспектива членства стимулювала процеси перетворень в багатьох країнах. Новим прикладом заохочення реформ Р. Шпек назвав Румунію та Болгарію, з якими попри їхні внутрішні проблеми розпочато процес набуття членства в ЕС. „Розуміючи, що Європейський Союз базований на спільних цінностях, ми вимагаємо і спільних підходів до усіх країн, без дискримінації“ ... – сказав Р.Шпек.

Влада зформулює офіційну позицію щодо ОУН-УПА

КИЇВ. – З метою зміцнення злагоди в українському суспільстві та досягнення взаєморозуміння і примирення між учасниками Другої світової війни Президент України Віктор Ющенко дав доручення прем'єр-міністрові Юлії Тимошенко до 1 липня ц.р. вжити заходів до відновлення праці Урядової комісії з вивчення діяльності ОУН-УПА, щоб прискорити підготування історично та юридично обґрунтованих висновків, а вони, в свою чергу, сприятимуть визначенню офіційної позиції щодо діяльності ОУН-УПА. Заступник Державного секретаря України Маркіян Лубківський заявив, що Президент України також доручив прем'єрові до 1 жовтня ц.р. забезпечити організацію та проведення міжнародної науково-практичної конференції з питань участі українського народу в Другій світовій війні. Однією з важливих запорок примирення між учасниками Другої світової війни, як і толерантного сприйняття українською громадськістю складних сторінок власної історії, є позбавлене ідеологічної забарвленості, повне і об'єктивне інформування українського суспільства про події з його минулого. Влада максимально сприятиме загальноукраїнському діалогу, покликаному сприяти суспільній консолідації, формуванню прийнятної для всього суспільства міцної системи загальнонаціональних цінностей.

В Росії створять україномовний телеканал

МОСКВА. – За кілька тижнів українсько-російська робоча група приступить до розпрацювання проєкту створення „україномовного загальнодержавного російського телевізійного каналу, радіо і загальнодержавної україномовної газети“. Про це заявив секретар РНБО Петро Порошенко 8 травня. П. Порошенко наголосив, що президент Росії Володимир Путін підтримав цей проєкт.

Пожежа на складі боєприпасів – „невипадково“

КИЇВ. – Міністер оборони України Анатолій Гриценко припустив, що пожежа на складі боєприпасів у Хмельницькій області, можливо, сталася невипадково. Міністер назвав підозрілим той факт, що пожежа поблизу міста Шепетівка 5 травня сталася рівно через рік після пожежі на складі боєприпасів в Новобогданівці в Запорізькій області. За словами командувача військової частини, сховище поблизу села Цвітоха було запальомоване і там не було електрики. Тим часом регіональна військова прокуратура порушила карну справу у зв'язку з пожежою на складі боєприпасів у Хмельницькій області, внаслідок якої було поранено 9 військовослужбовців. Пожежа на складах спричинила детонацію боєприпасів, уламки яких розліталися на відстань 150 метрів. На території складу розташовано гуртожиток для військовослужбовців, звідти евакуйовано 300 осіб. Село Цвітоха, в якому понад півтори тисячі мешканців, розташоване за 1 км від складу.

Флюоресцентні міліціонери

КИЇВ. – Київських правоохоронців на період пісенного конкурсу „Евробачення-2005“ прикрасять помаранчевими стрічками. Так розпорядилося керівництво МВС, щоб міліціонерів було легше помітити, пояснив журналістам заступник міністра внутрішніх справ Олександр Фокін. На міліцейські кашкети будуть нашиті флюоресцентні помаранчеві стрічки. Під час проведення міжнародного конкурсу міліція буде працювати у посиленому режимі, але спеціальних надзвичайних заходів не планується.

Через Україну можна провести контрабандою ракети

ЛОНДОН. – Британська газета „Сандей Таймс“ провела журналістське розслідування щодо можливості продажу терористам ракет зі складів у Придністров'ї. Видання стверджує, що контрабандисти були готові передати зброю транзитом через Україну. Репортери „Сандей Таймс“ намагалися купити в Придністров'ї три ракети „Алазан“, назвавшись людьми з Альжиру. Після того, як журналісти переконалися у придатності ракет, вони перервали контакти з продавцем. „Сандей Таймс“ пише, що ракети ближньої дії „Алазан“ виготовлялися в СРСР для погодних експериментів. Одна така ракета може забруднити радіацією площу в радіусі 20 миль. У своїх пер-

ших відгуках політики називають статтю „провокацією“. „Дехто хоче зробити Україну, яка тільки одержала справжню незалежність „транзитною країною“, – стверджує народний депутат Олег Беспалов. Водночас військовий експерт Вадим Гречанинов говорить, що у принципі це можливо, оскільки СНД немає нормальних кордонів, і Україна залишається в цьому сенсі відкритим простором.

Визначено найважливіші пункти для розвитку взаємин України та Росії

МОСКВА. – Президенти України і Росії Віктор Ющенко і Володимир Путін визначили 15 найважливіших пунктів порядку денного в двосторонніх взаєминах, повідомив 8 травня В. Ющенко після зустрічі з В.Путіним. У числі найважливіших питань В.Ющенко назвав зону вільної торгівлі і Єдиний економічний простір (ЄЕП). На зустрічі з російським провідником досягнуто домовленості, що в 2005 році всі ці питання здійснюватимуться у вигляді так званих „дорожніх карт“. В.Ющенко також повідомив, що, згідно з підписаною 8 травня спільною заявою президентів Росії і України про створення міждержавної комісії, голови цієї комісії – президенти двох країн – зустрічатимуться і проводитимуть її засідання двічі на рік.

Іміграційні візи опрацьовуються вже у Києві

КИЇВ. – Від 4 травня посольство США почало опрацювання іміграційних віз для громадян України. Раніше бажачі отримати іміграційні візи повинні були їхати до американського посольства у Варшаві. За повідомленням посольства США в Україні, більшість іміграційних віз отримують ті українці, які мають родичів у США. Справи осіб-учасників візової лотерії все ще опрацьовуватимуться у Варшаві, а заяви на отримання статусу біженця опрацьовують у Москві.

Підсумки міжнародного конкурсу молодих піаністів

КИЇВ. – 4 травня завершився шостий Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця. 73 учасники, віком від 12 до 33 років, представляли 20 держав світу. Золоті медалі в усіх вікових категоріях отримали молоді піаністи з Японії, Китаю та Італії. Інші нагороди розділили між собою представники України, Росії, Білорусі та Німеччини. Десять років тому в Києві, рідному місті видатного піаніста В. Горовиця, народився міжнародний конкурс, який нині є членом Європейської спілки молодіжних конкурсів та Всесвітньої федерації музичних форумів. За його умовою, кожний учасник має грати твір українського композитора. Цього разу нагороди журі за краще виконання української музики отримали 12-річна китайка Сицян Лі та італійський піаніст Лорензо Ді Бела.

За повідомленнями інформаційних агентств

Юлія Тимошенко зустрілася з послами країн „великої вісімки“

КИЇВ. – Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко 10 травня заявила під час зустрічі з послами країн „великої вісімки“, акредитованими в Україні про намір українського уряду започаткувати фундаментальну співпрацю в економічній сфері з країнами Євросоюзу і „великої вісімки“.

„Я переконана у тому, що шлях України до ЕС має розпочатися на фундаментальній співпраці в економічній сфері“, – сказала Ю.Тимошенко. Вона зазначила, що, реформуючи українську економіку, уряд визначив декілька важливих на-

прямків, зокрема будівництво, розвиток транспортної інфраструктури, забезпечення енергетичної безпеки України, розвиток АПК, інформаційних систем і систем зв'язку, захист кордонів та авіобудування.

Ще однією важливою темою для співпраці прем'єр вважає співробітництво у сфері запевнення безпеки Чорнобильської АЕС. „Є важка тема – це ЧАЕС, де ми маємо будувати абсолютно нову якість співпраці“, – сказала вона. За її словами, Україна зацікавлена у розвитку взаємин між потужними українськими та європейськими підприємствами.

Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко під час зустрічі з послами країн „великої вісімки“, акредитованими в Україні, в Києві 10 травня. Фото УНІАН

Гергард Шродер попросив пробачення в Україні

КИЇВ. – Канцлер Німеччини Гергард Шродер від імені всіх німців попросив пробачення в Україні за страждання її народу під час Другої світової війни. Про це йдеться в посланні канцлера українському Президентові Вікторові Ющенкові від 8 травня.

„Я хочу Вас запевнити: Німеччина свідомо своєї відповідальності перед Україною, котра виникла історично. Ми не забули тієї дійсності, що український народ зазнав жахливих страждань під час Другої світової війни, котрі спричинила нацистська Німеччина. Ми також не забули тих неймовірних втрат, яких (український народ) зазнав щоб, перемогти націонал-соціалізм разом з іншими союзниками“, – підкреслює канцлер Г. Шродер у своєму посланні

Президентові України В. Ющенкові.

Німецький канцлер запевнив Президента України, що його співвітчизники вшановують пам'ять багатьох українців, які втратили життя і здоров'я під час згаданої війни. Г. Шродер зазначив, що 9 травня має стати днем, коли народи Європи згадують жахи війни і усвідомлюють, що в них – спільне майбутнє.

„Тільки Європа співдружності стане мирною Європою впродовж тривалого часу“, – зазначив у своєму листі німецький канцлер. Г. Шродер також підкреслив, що він особисто радий, що недавні події в Україні відкрили можливість для ще ближчої співпраці обидвох країн і народів.

Українська агенція новин

Померла Варка Бачинська

Ділимося скорботною вісткою, що у вівторок, 10 травня 2005 року, в пополудневих годинах в Нью-Йорку несподівано відійшла від нас у Вічність св.п. Варка Бачинська, уроджена Цюлко.

Народилася Варка Цюлко-Бачинська 1 лютого 1934 року в Тернополі у родині Михайла і Катерини Цюлків. У 1944 році воєнні події змусили її з батьками виїхати на Захід. Після війни Варка проживала в таборі переселених осіб у Міттенвальді, Німеччина. У 1949 році переїхала до США та поселилась у Джерзі-Ситі, Н.Дж., а опісля проживала в Нью-Йорку.

Варка Бачинська була активною в українській громаді, зокрема в Українському Народному Союзі та в Союзі Українок Америки, де займала відповідальні становища у місцевому 83-му Відділі та Крайовій Управі. В Українському Народному Союзі працювала впродовж 12 років в Організаційному відділі, була також головою Окружного Комітету відділів УНС в Нью-Йорку, секретарем 184-го Відділу УНС, впродовж двох каденцій була членом Головного Уряду УНС, делегатом декількох Конвенцій УНС, як також професійним продавцем забезпечення УНСоюзу. Була визначним організатором приєднання нових членів для Українського Народного Союзу.

Св.п. Варка Бачинська

Панахиду буде відслужено в неділю, 15 травня, о 7:30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми (129 East 7th Street) в Нью-Йорку. Заупокійна Служба Божа відбудеться в понеділок, 16 травня, о 9:30 ранку в церкві св. Юра при 7-й вул. в Нью-Йорку.

Вічна їй пам'ять!

Екзекутивний комітет УНСоюзу

Еміграція з України - думки опитаних

КИЇВ. – Лише 6 відсотків населення України хотіли б назавжди поїхати з країни. Про це свідчать дані соціологічного опитування, проведеного фондом „Демократичні ініціативи“ і Київським міжнародним інститутом соціології 14-24 квітня, під час якого були опитані 2045 осіб віком від 18 років. 21 відсотків населення хочуть поїхати за кордон на

певний час, а 70 відсотків не збираються взагалі виїжджати за межі України. В основному (44 відсотки) хочуть тимчасово виїхати за межі України молоді люди віком до 30 років. У регіональному розрізі найбільше спрямовані на тимчасовий виїзд жителі західних областей, в той час як жителі східних (9 відсотків) хотіли б поїхати назавжди.

Роман Зварич звинувачує „комсомольців“ і діаспору

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Міністер юстиції України Роман Зварич 10 травня провів у Києві спеціальну прес-конференцію з приводу висунутих проти нього звинувачень у поданні неправдивих відомостей про себе. Зокрема, впродовж останніх років, в різних виданнях було подано, що він був професором Нью-Йоркського університету, а також мав докторат („Ph.D.“). Тепер, Р. Зварич стверджує, що отримав вищу освіту із ступенем бакалавра у Мангетенському коледжі, а потім навчався у Колумбійському університеті у Нью-Йорку.

„Ведеться сплянована широкомаштабна кампанія з намаганням дискредитувати моє ім'я. Я також з'ясував походження та інструментарій цієї акції, починаючи з неправильного написання мого прізвища, закінчуючи відвертою брехнею. Були задіяні і використані старі ідеологічні діяльні в пороху між бандерівцями, мельниківцями, „двійкарями“. Я розумію представників цих так званих патріотичних сил: Україна незалежна, воювати немає з ким“, сказав він, читаючи свою заяву під час прес-конференції.

Міністер юстиції також додав перелік документів переданих до уряду, що підтверджують його освіту: „Manhattan College“ (1971-1976); „Columbia University – School of International Affairs“ (1976-1978); праця в Нью-Йоркському університеті. „New York University – General Studies Program“ (1987-1991), лист професора Р.Рейні – керівника програми Нью-Йоркського університету (див. „Свобода“, ч. 18).

На прес-конференції Р. Зварич зачитав свою заяву і відповів на питання журналістів. У заяві зокрема говориться, що тепер „ведеться сплянована широкомаштабна кампанія з намаганням дискредитувати моє ім'я (...). Бруд і тиск на мене – це спроба показати новій команді: так буде з

кожним непокірним (...). Я не був номенклатурою старої системи, не буду суб'єктом й нових домовленостей. Я керувався і буду керуватись власними принципами і законом“.

Р. Зварич пояснив, що він народився, виріс і отримав освіту в США, де система освіти кардинально відмінна від освітньої системи Радянського Союзу, і саме цим спекулюють керівники акції проти нього. Навчатись в Колумбійському університеті можна було лише за наявності вищої освіти, отриманої в коледжі. Р. Зварич сказав, що отримана освіта в Колумбійському університеті (а пізніше – в Українському Вільному Університеті, Мюнхен) є на рівні магістерського ступеня і свідчить про відповідний науковий рівень, за відсутності якого він жодним чином не міг приступити до підготування докторату чи отримати посаду в такій науковій інституції, як Нью-Йоркський університет, де він викладав філософію та 4 окремі курси політичної теорії.

З приводу реагування чи нереагування на публікації щодо нього Р. Зварич пояснив: „За 14 років своєї праці в Україні я неодноразово стояв під шквалом нісенітниць і брехні: агент ЦРУ, агент КГБ, агент Мосаду, агент Талібану, замовник вбивства. Все це розсипалось і спростовувалось в судах. Я сприймаю це як об'єктивну реальність: не обливають болотом лише тих, хто або нічого не робить, або робить на догоду сильним світу цього. Можливо, моя освіта не йде в жодне порівняння з дипломами Вищої партійної школи КПСС. Однак у західному світі вона відкривала досить широкі можливості (...). В СССР пріоритет належав паперам. В Західному світі – знанням. Саме тому „професійні комсомольці“ – спеціалісти з історії КПСС, атеїзму чи наукового комунізму не мали б

жодних перспектив на Заході. Однак в Україні вони фігурують у якості вчених, політологів, аналітиків, що організовують акції тиску і шантажу. І саме вони намагаються сьогодні „встановлювати“ рівень моєї освіти“.

Однією з причин, сказав він, є те, що у 1979 році, будучи членом ОУН, він отримав пряме доручення від Ярослава Стецька виконувати обов'язки секретаря голови Проводу ОУН із зовнішньої політики, що вимагало постійного перебування в Мюнхені.

Серед його функцій було підготування політичних меморандумів, які за підписом Ярослава Стецька скеровувались керівникам держав західного світу та міжнародних інституцій; підготування зустрічей для обговорення питань, порушених в меморандумах; підготування виступів Ярослава Стецька на конференціях.

Р. Зварич заявив, що допоки він є міністром, міністерство юстиції не буде інструментом вирішення майнових проблем кланів чи перерозподілу власності під прикриттям „державних інтересів“ волюнтаристичними методами з порушеннями закону. Всі питання будуть вирішуватись в чіткій відповідності до закону.

З приводу звинувачень у лобюванні Р. Зварич пояснив, що уряд видав розпорядження про заборону реекспорту нафти, яке грубо й категорично суперечить Конституції України, її законам. Міністерство юстиції зробило відповідний правовий висновок, який розміщений на сайті міністерства. Це не був висновок міністра юстиції, це був правовий висновок міністерства.

Щодо реєстрації політичної партії „ПОРА“ Р. Зварич сказав, що партія не буде зареєстрована доти, поки не подасть документи у суворій відповідності до закону.

На звинувачення, що Р. Зварич, не розлучившись з дружиною в США,

одружився в Україні, він пояснив, що отримав розірвання свого шлюбу в українському суді. Його колишня дружина в США також отримала відповідне рішення суду в Америці.

Коментуючи розвиток подій у цій справі, київська інтернет-газета „Українська правда“ пише, що Р. Зварич вибачився не в тому сенсі, що з його дипломами вийшла сюрреалістична ситуація. Він вибачився за те, що більше не буде таким публічно-щирим. При цьому, пише газета, Р. Зварич чомусь не захотів дати відповідь на, здавалося б, дурноту запитання: коли саме він їздив до Америки, щоб зібрати документи? Він розповів, що це було „недавно“, зайняло три дні і відбувалося за його особисті гроші.

З іншого боку, Р. Зварич визнав дві помилки. Перша – що, як він каже, не читав про себе статті у газетах та довідниках, а тому і не знав, які існують там варіанти його біографії. Друга – що не мав на руках дипломів з американських навчальних закладів. Він повідомив, що привезені матеріали він готовий передати тільки „кваліфікованим людям“ в Кабінеті міністрів та Секретаріаті Президента, які можуть оцінити рівень цих документів. На питання, чому б не виставити всі дипломи в Інтернеті, як уже зробили кілька міністрів, Р. Зварич сказав: „Я не буду займатися цими справами, я не хочу принижувати тих, хто це робив. Я не буду вивішувати, поки не буде дана відповідна кваліфікація документів, які я подаю. Мені немає чого соромитися, і моя освіта відповідає займаній посаді“.

„Українська правда“ зауважує: „На жаль, Р. Зварич так і не хоче визнати просту відповідь на питання, які не дають йому жити: розслідування навколо його освіти може бути не змовою ворогів, а просто функціями преси як інституції демократичного суспільства“.

За матеріалами ЗМІ

АМЕРИКА І СВІТ

Тривога над Білим Домом

ВАШІНГТОН. – В середу, 11 травня, о год. 12:21, з причини перелету у забороненій зоні над Білим Домом малого літака, було евакуйовано всіх працівників Білого Дому і Капітолію. Тривога тривала впродовж 20 хвилин. Після з'ясування всіх обставин випадку евакуйовані службовці повернулися на свої місця праці.

М. Саакашвілі ініціює нову „ялтинську конференцію“

ВАШІНГТОН. – Президент Грузії Михайло Саакашвілі закликав до проведення нової „ялтинської конференції“ для розповсюдження свободи в регіоні Чорного моря і за його межами. „Після недавніх обговорень з президентами Румунії та України Траянм Бесеску і Віктором Ющенком я вважаю, що настав час для нової ялтинської конференції – добровільної асоціації нових європейських демократій з трьома головними цілями“, – пише М.Саакашвілі в статті, опублікованій 10 травня в газеті „Вашінгтон пост“. За словами Президента Грузії, першою метою такої конференції буде „консолідація демократії в наших країнах“, другою – „розширення обсягу свободи в регіоні Чорного моря та широкій Європі“, включаючи Молдову та Білорусь, щодо якої М.Саакашвілі пропонує ввести обмеження на пересування білоруських офіційних осіб і надати підтримку таким суспільним рухам, які зробили революції в Грузії та Україні. Третім завданням нової „ялтинської конференції“ М. Саакашвілі бачить боротьбу з тиранією в таких країнах, як Зімбабве, Куба, Бірма та інші.

Акція сил США в Іраку

БАГДАД, Ірак. – Американські військові в Іраку 10 травня повідомили, що вони вбили понад 100 повстанців під час акції поблизу кордону з Сирією в якій взяло участь 1000 військових. Крім того, загинуло троє американських вояків: двоє – 8 травня у Кваймі та Убайді та ще один – 9 травня, також у Кваймі. У повідомленні йдеться, що повстанців було вбито під час першої доби акції, але не вказано, коли саме вона почалася. Акція була спрямована проти повстанців, які переховуються в селах в пустельних районах на північ від ріки Ефрат і, як вважають, виробляють маршрути для завезення зброї та вибухівки з Сирії. Ації США передувала низка бомбових нападів повстанців в Іраку. За повідомленнями іракських офіційних осіб, 4 особи загинули внаслідок самогубного нападу у південному Багдаді. Нападник спрямував своє авто в автомобілі поліції, які зупинилися на перехресті. Серед загиблих – двоє працівників поліції і двоє цивільних. Внаслідок чисельних нападів в Іраку впродовж минулих тижнів загинули десятки людей.

Ізраїль зволікає з виходом зі Смуги Газа

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністр Ізраїлю Арієл Шарон 10 травня підтвердив, що відкладає акцію з виведення ізраїльського війська та єврейських поселенців зі Смуги Газа на 3 тижні. А. Шарон заявив, що замість запланованого виведення на середину липня, виведення військ і

поселенців відбудеться в середині серпня, після щорічного святкування традиційного свята Тіша Б'ав. У Смузі Газа розташовано більше семи тисяч єврейських поселень, однак, досі мало хто з поселенців погодився звідти переселитися.

Керівники ватиканського радіо отримали умовний термін

РИМ. – Керівники католицького „Радіо Ватикан“ кардинал Роберто Тучі та священник Пасквале Боргомео визнані винними у забрудненні навколишнього середовища, зокрема у розповсюдженні електромагнетних хвиль, які загрожують здоров'ю, і засуджені – умовно – до десятиденного ув'язнення. У висліді двох досліджень експерти висловили припущення, що елетромагнетне поле, що створене антенами „Радіо Ватикану“ на північ від Риму, може бути причиною підвищеного рівня ракових захворювань у цьому регіоні. 2002 року відбулось перше слухання з цієї справи, однак, його не завершили, оскільки суддя дійшов висновку, що італійські закони не можуть бути застосовані до католицької радіостанції, яка розташована на території незалежної держави Ватикан. Однак, пізніше це рішення було скасовано, і президент радіостанції кардинал Р. Тучі та генеральний директор П. Боргомео знов опали перед судом.

Узбекистан офіційно вийшов із ГУУАМ

КИШИНІВ, Молдова. – Керівництво Узбекистану надіслало голові організації ГУУАМ (Грузія - Україна - Узбекистан - Азербайджан - Молдова) - Президентові Молдови Володимирові Вороніну повідомлення про свій вихід з цієї організації. За інформацією російського інформаційного агентства „REGNUM“, дане рішення було ухвалене за підсумками зустрічі ГУУАМ у Кишиневі, котра відбулася 22 квітня в якому Узбекистан відмовився брати участь у зв'язку з тим, що ГУУАМ, на думку офіційного Ташкенту, перетворився на „політичну організацію“.

В Москві розпочалася 15-та зустріч Росія-ЕС

МОСКВА. – 10 травня у Великому Кремлівському палаці відкрилася 15-та зустріч Росія-ЕС. Участь у ній беруть президент Росії Володимир Путін, голова Європейської Ради і прем'єр-міністр Люксембургу Жан-Клод Юнкер, голова Комісії ЄС Жозе Мануель Барозу і генсек Ради ЄС, високий представник ЄС із загальної зовнішньої політики і політики у сфері безпеки Гав'єр Солана, прем'єр-міністр Росії Михайло Фрадков, голова „Мінпроменерго“ Віктор Христенко, голова МЕРТ РФ Герман Греф, помічник президента РФ з взаємин з ЄС Сергій Ястржембський, міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров. Головною подією зустрічі повинно стати прийняття „дорожніх карт“ з чотирьох спільних просторів співпраці Росії і ЄС, рішення про формування яких було прийнято на зустрічі Росія-ЕС в Санкт-Петербурзі у травні 2003 року. Йдеться про чотири спільні простори - економічний, простір свободи, безпеки і правосуддя, зовнішньої безпеки і простір наукових досліджень і освіти.

Південна Корея стурбована Пхен'яном

МОСКВА. – Провідники Китаю та Південної Кореї висловили глибоку стурбованість ситуацією довкола ядерної програми Північної Кореї. Голова КНР Ху Цзиньтао та президент Південної Кореї Но Му Хен обговорили цю проблему в Москві, куди вони прибули для участі у святкуванні Дня Перемоги. Після зустрічі у Москві вони закликали Північну Корею негайно повернутися до шестисторонніх переговорів, які припинилися минулого літа. Міністерство закордонних справ Північної Кореї заявило, що й надалі прагне розв'язання проблеми шляхом переговорів, і звернулося з проханням про зустріч, щоб підтвердити останні заяви Вашингтону, зокрема пропозицію про двосторонні контакти. Провідники Китаю та Південної Кореї також повторили свою підтримку запровадженню без'ядерної зони на Корейському півострові. Цим коментарем передували повідомлення, що Північна Корея, можливо, готується випробувати ядерну зброю. Раніше голова Міжнародного агентства з атомної енергії Мохамед Ель-Барадеї заявив, що Північна Корея володіє 5-6 ядерними зарядами.

Ізраїль припиняє звільняти палестинських в'язнів

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністр Ізраїлю Арієл Шарон заявив 9 травня, що вирішив не відпускати більше палестинських в'язнів на волю, допоки провідник палестинців Махмуд Абас не здійснить рішучих кроків проти озброєних угруповань. Речник А. Шарона сказав, що Ізраїль хоче побачити повне припинення нападів, особливо у Смузі Газа. Ізраїль погодився звільнити 900 в'язнів, однак в дійсності звільнив 500. Угода про звільнення палестинських в'язнів була укладена в лютому. Палестинський міністер Абу Зайдех каже, що Ізраїль відвернувся від виконання угоди. 8 травня ізраїльські та палестинські посадовці зустрілися, щоб обговорити це питання, однак зустріч завершилася без досягнення згоди.

Ув'язнено ще одного з керівників „Аль-Кайди“

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. – Днями було заарештовано одного з керівників організації „Аль-Кайди“ Абу Фарай аль-Лібі. З цього приводу прем'єр-міністр Пакистану Шаукат Азіз сказав: „Містер аль-Лібі – один з керівників екстремістського угруповання Усами бен Ладена. Зізнання проходить успішно. Інформація, отримана на допитах, можливо, приведе до арештів додаткового числа бойовиків“.

Затверджено уряд Іраку

БАГДАД, Ірак. – 7 травня парламент затвердив решту міністрів нового уряду, поклавши край трьом місяцям переговорів між етнічними та релігійними групами країни. Чотири з шести нових міністрів походять з сунітської громади, яка переважно бойкотувала вибори у січні. Проте, сунітський політик Гашім аль-Шіблі, який отримав посаду міністра прав людини, відмовився від посади, заявивши, що урядова політика приводить до розподілу. Уряд було зформовано після того, як

було заповнено останні місця в кабінеті – міністра оборони і міністра нафтової промисловості. Міністром оборони Іраку запропоновано призначити суніта Садуна аль-Дулаймі, а міністром нафтової промисловості Багр аль-Улума – сина відомого шіїтського духовного провідника. Кандидатура представника сунітів на посаду міністра оборони – спроба нового уряду завоювати підтримку сунітської меншості і припинити напади повстанців. Після оголошення часткового складу уряду кількість нападів повстанців різко зросла. Внаслідок нападів загинуло понад 300 людей.

Третя історична перемога лейбористів

ЛОНДОН. – Британський прем'єр-міністр Тоні Блейр формує новий уряд країни – по тому, як Лейбористська партія перемогла на парламентських виборах 5 травня. Т. Блейр став першим в історії провідником лейбористів, який тричі переміг на виборах у Британії. Лейбористи отримали 356 мандатів, тобто просту більшість, консерватори – 197 місць, ліберал-демократи – 62 і кандидати від інших партій та незалежні кандидати – 12 мандатів. Лейбористська більшість у парламенті зменшиться у порівнянні з 2001 роком з 167 до 67 мандатів. Водночас, попередні результати свідчать, що лейбористи як правляча партія здобули найменшу частку голосів виборців (22 відсотки) за сучасні часи. У Британії 646 виборчих округів. Оглядачі кажуть, що новий парламент буде цікавим і менш передбачуваним. Т. Блейр погодився з тим, що війна в Іраку стала суперечливим питанням у виборчій боротьбі, але британські виборці вирішили повернути лейбористів до влади: „Я знаю, що Ірак був питанням, яке розподілило країну. Це стало чітко зрозуміло, але я також знаю і вірю, що після цих виборів люди хочуть дивитися вперед, хочуть зосередитися на майбутньому Іраку, і ми також будемо зосереджуватися на цьому“. Його уряд, заявив він, зосередиться на економіці, на допомозі родинам з низькими доходами та на підвищенні стандартів в охороні здоров'я й освіти.

Сенат виділив 60 мл. доларів для України

ВАШІНГТОН. – Сенат США минулого тижня затвердив законопроект про термінові додаткові витрати федерального бюджету США на 2005 фінансовий рік, що передбачає виділення фінансової допомоги для України в сумі 60 млн. дол. Сенатський комітет з асигнувань, що готував бюджетний законопроект до голосування, також підтримав виділення цих коштів для уряду України. „Комітет визнає історичні завоювання Помаранчевої революції і вважає, що додаткове фінансування допоможе просуванню і консолідації життєво важливих політичних і економічних реформ у цій країні“, – підкреслюється в супровідній довідці комітету до законопроекту. Після ухвалення Сенатом законопроект найближчим часом має бути узгоджений з версією, прийнятою раніше Палатою представників Конгресу, і після остаточного затвердження буде поданий на підпис Дж. Бушеві, – як очікується, найближчим часом.

За матеріалами ЗМІ

До 60-річчя від закінчення в Європі Другої світової війни.

Настав час сказати правду про війну: точка зору істориків...

Українська служба Бі-Бі-Сі напередодні 9 травня, коли в Україні відзначали День Перемоги, запропонувала відповісти на запитання двом історикам: в Києві – професорові Інституту етнонаціональних досліджень НАН України Юрієві Шаповалу, у Великій Британії – дослідникові, авторові бестселерів „Сталінград“ і „Берлін“ Ентоні Біворові. З ними розмовляв Олександр Гриб.

...України

На запитання відповідає
Юрій Шаповал:

– Міністер освіти України, соціаліст Ніколаєнко сказав, що пишасться поверненням, з його ініціативи, до підручників історії терміну „Велика Вітчизняна війна“. Цей термін запровадив сталінський академік Омелян Ярославський (Губельман), аби, серед іншого, замаскувати той факт, що з вересня 1939 до червня 1941 року СРСР був союзником нацистської Німеччини. Чим можна пояснити, що частина політичної еліти в Україні наполегливо зберігає радянські міти і термінологію?

– Ці люди живуть у полоні стереотипів і часто сприймають їх за якесь відображення епохи, за якусь правду, яку, мовляв, зараз хоче хтось спотворити. Я особисто виходжу з того, що Друга світова війна була величезною трагедією – для людства, для Радянського Союзу, для України. Подолати ці стереотипи дуже тяжко. Але вони все одно будуть подолані.

– Росія активно відновлює пам'ятники Й. Сталінові, а президент В. Путін відверто тужить за розвалом СРСР, порівнюючи долю України та Росії зі штучним поділом Німеччини на східню і західню. Свіжим є в пам'яті приїзд російського президента до Києва, аби відзначити 60-річчя так званого „звільнення української столиці від нацистів“ і підтримати проросійського кандидата у президенти. Наскільки радянська мітологія про Велику вітчизняну війну досі залишається ефективною для утримання впливу Москви на українське суспільство?

– Ці міти, носієм яких є В. Путін, екстраполюються на сучасну Україну. І я думаю, що у цьому слід звинувачувати не В. Путіна, а говорити про недоліки української

влади, тому що Україна ніяк не може визначитися – чого вона хоче, якою державою вона є? З одного боку, цілком очевидно, що, скажімо, ОУН і УПА воювали не проти української державності, а – за. З іншого боку – ми бачимо усі ці розмови про визволення України, про Велику вітчизняну війну... Яке визволення? Один тоталітарний режим був змінений іншим.

– Віктор Ющенко ще кілька років тому в одному з виступів зауважив, що українці воювали в різних арміях, у тому числі і в повстанчій, але поділ між ветеранами полягає не між тими, хто носив зірку, а хто тризуб на шапках, а між тими, хто воював з загарбниками, і тими, хто нищив цивільне населення і проводив репресії. Чи дочекаються ветерани УПА визнання їх воюючою стороною за незалежність України?

– Я хотів би доповнити слова нашого шановного президента: українці воювали в американській, канадській, угорській, німецькій, польській арміях... Тобто українці були, власне кажучи, всюди. Я все ж таки думаю, що та невеличка група людей, яка залишилася живою, дочекається того, що її назвуть учасниками національно визвольної боротьби під час Другої світової. Але цим людям треба вже тепер дати зрозуміти, що вони – не на маргінесі нашого суспільства.

– Чи імовірно є примирення в Україні, за прикладом Іспанії, українських ветеранів Червоної армії, з одного боку, і німецьких збройних сил, тієї ж дивізії „Галичина“ – з іншого?

– Не треба робити ілюзій. Радянські ветерани не бачили України поза Радянським Союзом. Тому тут йдеться про те, хто справді сприймає Україну як державу, і про тих, хто не хоче бачити самостійної України. От у чому полягає

(Закінчення на стор. 10)

... Великої Британії

На запитання відповідає
Ентоні Бівор:

– Шістдесята річниця перемоги над нацистською Німеччиною сповнена суперечностей. Президент Росії В. Путін наполягає на тому, що СРСР мав право окупувати території балтійських держав та частково Польщі на початку Другої світової війни. Виглядає на те, що кожна країна має власну версію історії, то ж чи можна взагалі говорити про існування „об'єктивної“ європейської історії як такої?

– Об'єктивна історія існує в тому розумінні, що певні факти і події можна зафіксувати, і, звичайно, інтерпретації тих фактів та подій викликають розбіжності. Радянська, сталінська і неосталінська історична школа визначається тим, як вона інтерпретує право СРСР напасти на Польщу в якості удару на випередження, і чи можливо це виправдати. Я зустрічав багато радянських ветеранів, які вважали, що той напад був цілком виправданим. Коли я кажу про неосталінську школу, то маю на увазі те надзвичайне тяжіння до влади і сили Сталіна, яке спотворюється в Росії. Я написав книгу „Сталінград“ і мене не турбує, якщо Волгоград знову назвуть Сталінградом. Але я проти того, щоб за силою Сталіна як провідника були приховані його жахливі злочини.

– Російські еліти неспроможні зрозуміти, що те, що вони вважають визволенням Східної Європи 60 років тому, багато хто вважає лише іншим тоталітарним завоюванням. Чи такі протилежні погляди можуть сягнути компромісного розуміння?

– Гадаю, що однією з причин, чому Росія завжди матиме труднощі з об'єктивним розумінням минулого, є те, що втрати росіян і СРСР були такими великими, що вони виправдовували будь-які форми звільнення і навіть імперіалізм, який допоміг пере-

творити країни Центральної Європи на радянські сателіти. Проблема у тому, що німці, коли згадують нацизм, то мають справу з періодом у 12 років, тоді як у Росії з 1917 до 1991 року народилося кілька поколінь. Для них перемога 1945 року стала виправданням і прикриттям усіх складних моментів їхньої історії.

– Проблема існує і в американців, де опитування засвідчують труднощі у сприйнятті. Більшість американців переконані, що США мало не самотужки перемогли Німеччину, і не усвідомлюють, що США і СРСР були союзниками у Другій світовій війні. Чому навіть через 60 років після перемоги є такі розбіжності в історичній пам'яті?

– Одна з проблем полягає у тому, що ще Сталін намагався применшити масштаби радянських втрат. З іншого боку, це не є виправданням для незнання на Заході глибини радянської жертви. Британія цілком добре усвідомлювала у роки війни ту крихаву ціну, яку заплатили радянські громадяни, і це надзвичайно впливало на масштаби британських бомбових авіарейдів проти Німеччини, оскільки на початку другий сухопутний фронт відкрити було неможливо. На Сході усі чітко усвідомлюють родинні втрати і руйнування, які принесла війна. На Заході люди менше страждали – частково через жертву Червоної Армії, але також через те, що завершення війни у Берліні видавалося дуже віддаленим.

Незнання історії Другої світової війни є справді великою проблемою на Заході і зокрема у США, де люди мають дуже туманне уявлення про географію решти світу і, тим більше, історію. Проте російські історики також помиляються, коли твердять, що сам лише СРСР переміг у війні. Вони недооцінюють такі важливі фактори, як кампанія авіоналетів союзників, яка була з військової точки зору надзвичайно ефективною попри неоднозначність моральних наслідків. Американські та

(Закінчення на стор. 10)

Радіо „Свобода“ 5 травня запросило на розмову з теми 60-річчя закінчення Другої світової війни історика, професора-емерита історії Ратгертс-університету Тараса Гунчака, постійного дописувача тижневика „Свобода“.

... США

У розмові знавців проблеми підкреслювалося, що в 1940 році радянські війська, які ввійшли до Латвії, Литви і Естонії, фактично здійснили державний переворот в цих країнах. Під контролею окупаційних військ відбулися вибори до парламентів, що були відразу ж перетворені на верховні ради Латвії, Литви і Естонії. Вибори не були вільними, їх контролювали спеціальні представники Москви. До участі у виборах було допущено тільки представників комуністичних організацій. Саме ці, контрольовані Москвою парламенти, ухвалили рішення про приєднання Латвії, Литви і Естонії до Радянського Союзу. Однак тепер помічник президента Росії Сергій Ястржембський сказав, що ніякої окупації не було, а війська Радянського Союзу знаходилися на території цих

країн згідно з рішеннями, які були ухвалені Радянським Союзом з керівниками Балтійських країн. США ніколи не визнавали окупацію Балтійських країн Радянським Союзом. Подаємо думку Т. Гунчака, висловлену у радіопрограмі:

Договір Москви з Берліном 1939 року став початком Другої світової війни. Це найважливіше, бо про це не говорять, а Друга світова війна стала трагедією для українського народу, євреїв, циган і багатьох інших людей. Москва дала Берлінові вільну руку, бо Німеччина ніколи б не почала Другої світової війни, якщо б знала, що буде змушена воювати на два фронти. Вони вже раз таку війну програли, вони до неї вертатися не хотіли. Гітлер знав, що ніхто не плянує війну на два фронти. І тут Сталін йому дав вільну руку, щоб він проводив свою політику, а Гітлер сказав, що Сталін може мати вільну руку сто-

совно Східної Польщі, тобто Галичини, Балтійських країн, що Сталін і зробив – це війна з Фінляндією і захоплення Балтійських держав.

Я в своєму власному архіві, який надіюся привезти до Києва, маю чверть мільйона документів. Від 1998 року в Україні працює комісія істориків, які вивчають діяльність ОУН-УПА. Ми вже всі чули кілька разів, що Президент України Віктор Ющенко закликав у 60-ту річницю закінчення Другої світової війни до загального примирення і возз'єднання між усіма ветеранами, які захищали українську землю. Йдеться про ветеранів ОУН-УПА і Радянської армії. Комуністи дуже завзято виступають проти цього. І ось ця група істориків опублікувала свої висновки, скликала прес-конференцію і заклікала істориків по-іншому, по-новому подивитися на історію Другої світової війни і виробити україноцентричний погляд на ці події.

Я вважаю, що для України відзначати перемогу однієї тоталітарної системи над іншою не робить великого сенсу, бо це не була перемога українського народу. Центром Радянського

Союзу була Москва. Ми тільки самі не хочемо здавати собі справу, що це була російська імперія під іншою назвою. Були люди в Червоній армії, які не мали вибору, але знали, що вони українці і хотіли воювати. Багато офіцерів Червоної армії перейшло до УПА. Там були різні люди. Не можна казати, що вони були одного чи другого покою. Але треба знати, що єдиними людьми, які віддано воювали виключно за інтереси українського народу, були воїни УПА.

Вони жодних медалей не хотіли, жодних відзнак. Вони хотіли, щоб їх народ, їхні рідні жили в своїй самостійній державі, де вони буду господарями своєї землі. В УПА ми бачимо і відділи грузинів, вірменів та інших народів, які воювали за свою свободу. Чого ж це сьогодні ми, як історики, як люди цивілізованої країни, боїмося сказати правду?

Я вважаю, що Україна має свої власні причини відзначати трагічні події Другої світової, які відбулися в Україні. Президент України повинен відзначати це з народом в Україні і не називати це святом, а відзначенням трагічної річниці.

Революція і рідна мова

Згадаймо вислід останнього перепису в Україні: 77.9 відсотка населення самоідентифікувалися як українці, тобто, іншими словами, населення усвідомлює себе народом, національною єдністю. І цей народ досить великий, щоб більше не жити в неволі. І досить своєрідний у своїй звичасвій культурі, в самому характері, щоб створити власну державу, котра логічно називається Українською. Нема логіки лише в тому, що в Українській державі, на чотирнадцятому році її незалежності, залишається у пригнобленому стані українська мова. Можна б подумати, що це замалий час для глибших змін, котрі мають сягнути кожної душі, збудити в ній горде почуття господаря своєї країни. Головне – що нашій мові вже ніщо не загрожує, й вона помалу набере снаги, відродиться. А ми не певні, що нічого не загрожує. Московська „Літературна газета“ нещодавно, в березні, вмістила статтю академіка Олександра Дугіна – автора підручника для військових академій, в якому він стверджує, що незалежна Україна не повинна існувати. Тепер він, приголошений всеукраїнським масштабом Помаранчевої революції, нарікає на свою владу: „Надзвичайно складну битву за Україну довірили білякремлівській команді цинічних технологів...“. Зізнанню українофоба можемо вірити: царська, сталінська, брежнєвська, горбачовська, ельцинська і путінська Росія вела і веде битву за Україну. Від імперських комплексів вона ще не скоро відмовиться. Й то лише у випадку, коли її до цього змусить сильна, випрямлена на весь зріст Україна. Сильна і україномовна.

Це ілюзія – нібито мова сама по собі відродиться. Її нищили зі свідомою ненавистю – тепер потрібно зі свідомою любов'ю рятувати. Її нищили зверху, тепер зверху треба дбати про неї. Післяреволюційний Президент України глибоко розуміє це, ось його слова: „...Для втрати суверенітету країни не потрібно бомб, а треба забрати у нації мову, традиції, історію і національну Церкву, щоб вона зникла як держава“.

Але політику в Україні робить не тільки Президент, а багато різних людей – великих і малих, чесних і не дуже, тому та політика десь вдала, а десь – бездарна і шкідлива.

В ці дні преса з України несе потік відгуків на проєкт президентського указу „Про захист прав громадян на використання російської мови“. Люди щиро обурюються: та ж захисту потребує саме українська мова, яка опинилася в ролі наймишки на рідній землі! Україномовне книговидавництво, україномовний кінематограф, національне телебачення, радіомовлення – все це ледве животіє. Російська мова – господар в лінгвістичному просторі України. І виглядає, що інтереси російської мови хтось обстоює в найближчому оточенні Президента В. Ющенка.

В обороні української виступають письменники, вчені, звичайні люди, висувують мудрі аргументи. Наприклад відомі брати-видавці Капранови вважають, що „державний статус української мови – це не відзнака і не компенсація за минулі утиски. Це функція. Функція загального еквіваленту... Це запорака нормальної діяльності державного організму. Так само, як єдина валюта, єдині закони та інше“.

Все правильно – функція, але водночас щось набагато важливіше, підставовіше. Рідна мова є тим етногенетичним кодом, за яким стоїть неповторне світосприймання і світорозуміння, тому її належить берегти, як святе джерело життя.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про життя ньюйоркської вулиці

Хто з читачів живе в самому Нью-Йорку, добре розуміє, що я маю на думці, пишучи про „життя“ ньюйоркської вулиці. Бо здається, кожна з цих вулиць, більших чи менших, має своє особливе життя та особливі пережиття і події. Треба тільки якийсь час пожити на цьому самому місці, щоб це побачити і зрозуміти.

Для мене жителі сусідніх домів, так справа, як і зліва, стали за ті роки вже добрими знайомими, а з деякими ми навіть перекидаємося поздоровленнями при кожній зустрічі. Розуміється, це не торкається усіх мешканців, й треба аж особливої події, щоб довідатися, хто жив ось тут, поруч з вами, та кого ви зовсім не пригадуєте й ніколи, може, не зустрічали.

Ось так минулого тижня торкнула сусідних мешканців сумна подія. Я несподівано побачила на кам'яниці, поруч з моєю, занедбану крамницю, а на ній світліну молодого хлопця (якого, до речі, ніколи, здається, не бачила, а може, тільки не зауважила) на великому аркуші, що вже був цілком записаний різними письмами та різним змістом. Все це були прощання з приводу його загибелі, про яку інформувала побільшена вістка з американського ньюйоркського щоденника. Як я довідалася з цієї вістки „Роберт“ (таке було ім'я хлопця) загинув, ідучи додому, пробитий ножом і, розуміється, убитий не знайдено.

Поруч світліни гарного молодого хлопця було вже декілька написів, і як я помітила, що цих написів щораз більшало. Це були вислови прощання, жалю, любові, від дівчат і хлопців, а під ними щораз більшало квітів, поодиноких і китицями, що либонь складали друзі мого убитого сусіда. Поруч з квітами появилися

запалені свічки, а кількість осіб, що стояли довкруги, постійно була велика. Вони говорили тихо, обмінювалися вітками і раз-у-раз нові підходили до фотознімки убитого та читали інформації про цю трагедію.

Наступного дня я завважила групу фахівців з телебачення, що знімали цілу цю сумну картину, але коли і де її показували, не мала нагоди дізнатися. Із записів я могла дізнатися, що Роберт Адамс народився у квітні 1989 року, значить, йому було шістнадцять років. Ще одна молода жертва великого міста. Чи знайдуть убивцю, чи буде хтось покараний?

Дивним випадком вчора я, ідучи своєю такою вулицею, але, як це кажеться, „два бльоки“ далі, побачила біля однієї хати прикріплений до паркану напис в чорному обрамованні, а під ним – світліну котика. Виявилось, що цей кіт загинув під колесами авто таки біля „своєї“ хати, а його власники уважали за відповідне повідомити про цю сумну подію сусідів і перехожих та підкреслити свій сум та жалібний настрій з приводу цієї події. І тут були написи не однією рукою, в яких була туга, любов і сум з приводу „відходу“ улюбленого котика. І тут були запевнення, що його „ніколи не забудуть“ та що він був справді усіми улюблений. Хтось прикріпив штучну мишку до „жалібного повідомлення“, хтось написав, який він був „коханий“. Якось молода дівчина стояла витираючи сльози...

Чи справді Нью-Йорк, незважаючи на свою великість та безчисленну кількість різних расою, походженням та звичаями мешканців, може показати співчутливе серце і живу любов?

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмич, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“

Адміністратор Володимир Гончарик

Керівник відділу оголошень

Марія Осціславська

Передплата — Марія Пенджола

(973) 292-9800 (дод. 3041)

(973) 292-9800 (дод. 3040)

(973) 292-9800 (дод. 3042)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

повідомляє своє членство, що

РІЧНІ ЗВІТНІ ЗБОРИ

відбудуться

21 травня 2005 р.

11:30 – 1:00 засідання членів УПРАВИ і КОМІСІЙ
1:30 – 2:30 сходи НАУКОВИХ СЕКЦІЙ
2:30 – 4:30 ЗВІТНІ ЗБОРИ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

запрошує на презентацію

НОВОЇ КНИЖКИ

д-ра Григорія Грабовича

(Гарвардський університет)

ТЕКСТИ І МАСКИ

(Київ: Критика, 2005)

в суботу, 21 травня 2005 р., о 5-й год. по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave. (між 9-ю і 10-ю вулицями)
New York, NY 10003

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Дякуємо
за допомогу

Шановні друзі!

Від імені Постійного представництва України при ООН хотіли б щиро подякувати за вашу допомогу у проведенні Чорнобильського благодійного базару 26 квітня 2005 року у штаб-квартирі ООН. Ваша участь сприяла успіху цієї благородної акції, яка мала на меті привернути увагу представників різних країн світу до проблем Чорнобиля. Кошти, отримані від благодійного базару, будуть спрямовані на медичну допомогу обпаленим чорнобильським лихом українським дітям.

Щиро сподіваємось на продовження нашої співпраці та дружніх контактів. Сердечно зичимо вам і вашим близьким здоров'я, щастя, радості та благополуччя!

Зі щирою повагою,

Валерій і Алла Кучинські,
Нью-ЙоркЩедрий дарунок
Теодора-Юськіва

Ми дізналися, що рахунок на закупівлю для Львівської музичної академії імені Миколи Лисенка двох концертних фортепіанів „Bosendorfer” оплатив Теодор Терен-Юськів. Сказати просто, що ми радіємо – то це так, якби нічого не сказати... Наші серця переповнені щастям і гордістю, що Україна, наш народ має таких славних синів. Низький уклін Теодорові Терену-Юськіву за шляхетну позицію та доброту!

На інструментах, які ми одержимо, будуть встановлені пам'ятні таблички з його іменем. Окрім того, ми виготовимо його портрет, щоб на кожному співацькому конкурсі, який ми будемо проводити, він був на чільному місці і нагадував про співака та добродієність видатного українця-патріота!

І. Пилатюк,
ректор Львівської державної
музичної академії ім. М. Лисенка

Не треба славити слабких політиків

Читаю невинні похвали М. Грушевському, які він, на мою думку, не заслужив, бо 1918 року повірив Ленінові, який його запевнив, що визнає вільну Україну „вплоть до отделенія”. М. Грушевський не знав, що політика побудована на брехні, а чесність в політиці – це перешкода.

Коли Муравйов йшов на Київ, то М. Грушевський із своїми міністрами радився про 8-годинний день праці й послав 300 студентів проти 4-тисячної армії Муравйова. Але й це його не переконало, бо закликав наших емігрантів вертати з Відня на радянську Україну. Вернувся Юрій Тютюнник і більшовики його стратили. Як історик М. Грушевський не подав ідеології української держави, а в своїй історії зібрав лише багато історичного матеріалу без провідної думки.

Думки після перегляду фільму Олесея Саніна „Мамай”

Відносно невеличка громада зібралася вчасним пополуднем, 9 квітня, в Культурно-освітнім центрі, у Філядельфії, щоб переглянути фільм „Мамай” молодого мистця Олесея Саніна.

Пригадалася подібна імпреза, коли два роки тому аудиторія вщерть заповнила велику залю того ж центру в піднесеному очікуванні фільму „Молитва за гетьмана Мазепу”. Такий невідрадний спад зацікавлення насуває декілька думок, очевидно з точки зору звичного кіноглядача.

В своєму вступному слові проф. Юрій Шевчук розповів про стан кінематографії в Україні, про діяльність Українського фільмового клубу при Колумбійському університеті в Нью-Йорку, подав генезу „Мамаю”, основаного на легендарній поемі про втечу трьох братів з турецької неволі і долю наймолодшого з них, залишеного в степу.

Сам фільм – це клясичний зразок так званого поетичного кіна, де зовсім немає діалогу, акція відбувається за спорадичною розповіддю українською і татарською мовами, перекритою тісно звуковим і музичним тлом, що радше додає містики, ніж пояснення. В результаті для вибагливого глядача сам задум і візія фільму з прегарними картинами степової природи і музичного оформлення, – це правдива насолода, для пересічного глядача, що шукає у фільмі реального сюжету, розповіді (Англійських підзаголовків, як було обіцяно в летючці, немає) – це повна енігма, художня фантастика і власна особиста непричетність. До речі, заключну сцену фільму проф. Ю. Шевчук залишив індивідуальній інтерпретації глядачів.

Такого роду фільми зараз прорубують двері на Захід, до європейських фестивалів, і можна втішатись, що наші молоді адепти, при їх скромних матеріальних засобах, ідуть з духом часу,

прогресують мистецькими задумами, висловом, технологією. Рівночасно насувається думка, чи саме тепер, в такий переломовий час нашого нового державотворення, не було б доцільно, поруч абстрактного, звернутися і до традиційного жанру „історичного” фільму, що зосередився б на відкритті правдивих подій і постатей нашого минулого (будь воно навіть сумне чи трагічне), користуючись матеріалом не тільки козацького епосу, але й вагомими історичними зверненнями сучасного чи попереднього століть.

Звісно, що саме кіно, – більш ніж будь-яка інша галузь мистецтва – має безпосередній вплив на формування думки чи погляду споживача. Воно інформує, викликає емоції, маючи необмежені засоби візуальної чи звукової технології, воно, врешті, широко і легко доступне кожному. Такі прикметності кінематографії могли б стати дуже придатними, особливо в тих районах України, де населення національно і політично інертне, збаламучене, а то й вороже.

Згадати хоча б, який колосальний і несподіваний успіх мав 1999 року польський фільм „Вогнем і мечем”, оснований на відомій українофобській трилогії Генрика Сенкевича. Режисер Єжи Гофман, поляк з походження, потрафив своєю вдалою режисерською маневрою впласти любовну історію на тло кривавої баталії Богдана Хмельницького проти польської шляхти, змалювати історичні постаті і битви в їх досто-

вірних рисах і послідовності, наголошуючи, однак, по обох воюючих сторонах і те, що людське, і що позитивне. У висліді, замість розпалювати ворожнечу, режисер наче б кинув галузку миру до українсько-польської аудиторії, що доволі насторожено заповнювала залю кінотеатру Нью-Йорку, а після трьох годин покидала її з усміхненими обличчями.

Такі картини і точна екранізація здобувають довір'я і зацікавлення глядача, вони закарбовуються в пам'яті на довгі роки і не втрачають своєї популярності. Американські фільми „Відлетіло з вітром”, „Десять Заповідей” чи „Доктор Живаго” стали вже кінокласикою і повторюються постійно на телевізійних екранах. Навіть минулорічний фільм „Христові страсті”, у виключно арамейській мові, здобув могутній відгук не тільки в мистецьких чи релігійних колах, але теж в різних політичних дебатах, в пресі і на телевізії. Та, мабуть, найбільш суттєву і найкоротшу оцінку фільму дав св. п. Папа Іван Павло II, кажучи: „Так воно насправді було”. Тому розкрити нашу правду, зберегти об'єктивну історію та автентичність постатей у фільмі, що носять історичні імена, притягнути не тільки елітарного, але й масового глядача, могло б стати девізом сьогодишньої кінематографії – на противагу давнім і новим деструктивним силам.

Оксана Волчук,
Чері Гіл, Н. Дж.

Я щаслива, що дожила цієї хвилини

Коли Президент України В. Ющенко приїхав до Вашингтону, мені пощастило там бути. Ми – мій син, внук і я – були об 11-й годині біля пам'ятника Т. Шевченка. Довкруги площі був встановлений паркан, обгорнений помаранчевим полотном.

Пам'ятник Т. Шевченка був прибраний помаранчевими стрічками, кульками і квітами. День був чудовий, соняшний, настрій – веселий, святковий. Десять близько 12-ої години почалася програма – грали різні ансамблі ті пісні, що звучали під час „помаранчевої революції” на Майдані в Києві.

О 1-й годині прибув Віктор Ющенко з дружиною Катериною, членами державної делегації і охороною. Всі скандували: „Ющенко, Ющенко!”

Відтак говорив Віктор Ющенко. Він виглядав дуже змучений, але його голос був бадьорий, виразний і переконуючий. Він закликав повернутися додому, до України, де потрібні „ваші руки, ваші знання”.

І тут відразу перед моїми очима став образ з 1945 року. Кінець Другої світової війни. Ми – в Бад-Кісінгені, північна Баварія. Всі радіють: люди повертаються додому. А ми плачемо, бо не знаємо, що ді-

ється з нашими рідними, не маємо куди повертатися і не знаємо, що буде з нами. Нас всіх зігнали на площу, американці оточили нас, ніхто не мав права вийти з площі. До нас промовляли більшовицькі комісари по-російськи.

Всі заворушилися і закричали: „Говори українською, ми тебе не розуміємо!”. Американці дивилися і не знали, про що йдеться. Тоді з гурту вийшла жінка зі східних областей України і каже: „Я буду говорити до вас по-російськи, щоб ви добре мене зрозуміли. Я виховувала своїх дітей в комуністичній дусі, бо вірила вам. А що ви зробили? Ви замордували мого чоловіка, знищили моїх дітей чи тепер вам ще треба моєї крові?”

Всі почали кричати, а американці готові були стріляти, бо не знали, чого ми бунтуємося. Я й сьогодні ніби чую голос цієї жінки.

Яка різниця! Я щаслива, що дожила цієї хвилини, що була там, коло пам'ятника Т. Шевченка, і чула чудові слова Президента: „Ваші руки, ваші знання, ви особисто сьогодні потрібні Україні – вертайтеся додому!”

Стефа Балагутрак,
Норт Роялтон, ОгайоІван Івахів,
Денвер, Кольорадо

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Окружні збори і секретарські курси

Марта Лиско,
перший заступник президента
УНСоюзу

Окружні збори і секретарські курси відбувалися на Союзівці від 1 до 3 квітня. У цих зборах взяли участь голови восьми округ, 16 відділових секретарів і дев'ять членів Головного уряду УНСоюзу. Стефан Качарай, президент УНСоюзу, був присутній 2 квітня на одній сесії, оскільки мав інші важливі завдання.

У зборах взяли участь: Стефан Качарай – президент УНС, Марта Лиско – перший заступник президента, Христина Козак – головний секретар, Олександр Серафін – контролер і голова Округи Дітройт, Степан Гавриш – радний і голова Філядельфійської Округи, Осип Гаврилюк – радний і голова Округи Бафало, Мирон Пилип'як – радний і секретар відділу, Павло Прінько – радний, Гльорія Горбата – радна і секретар відділу, Оксана Тритяк – головний організатор і секретар відділу, Христина Дзюба – голова Рочестерської Округи і секретар відділу, Михайло Захарко – голова Округи Центрального Нью-Джерзі і секретар відділу, Ігор Гайда – голова Округи Коннектикат, Микола Філь – голова округи Олбані, Степан Вельгаш – голова Округи Північного Нью-Джерзі, та секретарі відділів Любов Стрелецька, Михайло Богдан, Лонгин Старух, Валентина Каплун, Мирон Кузьо, Адам Платош, Стефанія Гаврилюк, а також Стефко Вох – професійний продавець УНС і Святослав Пилип'як – заступник секретаря відділу. Згідно з традицією УНСоюзу, Мирон Пилип'як привіз свого сина, щоб прислухався та набував глибшого знання про УНСоюз, як майбутній діяч нашої організації. Це велика приємність – спостерігати, що ця традиція продовжується. Переглядаючи столітню історію УНСоюзу, переконуємося, що відданість УНСоюзові пе-

редається від батька чи мами синові і дочці, від дідуся і бабусі – внукам. Маємо надію, що така корисна традиція не зникне.

Програму зборів склала Христина Козак, головний секретар. Марта Лиско, перший заступник президента, провела одні наради. Оксана Тритяк, головний організатор, розповіла про свої плани і проекти, а Роберт Мічел з „Western Catholic Union“ докладно ознайомив з питаннями пенсійних грамот. Кожний з цих чотирьох промовців представив суттєвий аспект історії УНСоюзу – роль у громаді, ділові справи та нововведення у Головні канцелярії. Під час вранішніх нарад Христина Козак привітала усіх, хто, mimo свого запланованого заняття, взяв участь у цих нарадах.

Христина Козак до подробиць ознайомила з новими забезпеченими продуктами і членськими користями, запровадженими УНСоюзом у 2004–2005 роках. Гарантоване забезпечення на ціле життя – це найновіший додаток до переліку забезпечених продуктів УНСоюзу. Цей плян гарантує забезпечення усім членам УНСоюзу – без огляду на їхній стан здоров'я у минулому або їхню теперішню медичну іс-

Керівники та активісти УНСоюзу під час окружних зборів, зліва: Марта Лиско, Стефан Гавриш, Стефан Качарай, Осип Гаврилюк, Олександр Серафін, Люба Стрелецька і Христина Козак.

торію. Ця поліса з жодної причини не може бути відмовлена членові УНС. Деякі нові пільги одержать усі члени УНС. Наприклад, власникам пенсійних грамот надається можливість вільно вибрати гроші у випадку невилікуваних недуг, перебуванні у піклувальному домі або для медичних коштів. Новий ощаднестевий плян на приписані ліки „ScriptSave“ є також даровим для членства. УНСоюз отримав дозвіл продавати „Coverdell ESA“.

Президент УНСоюзу Стефан Качарай розмовляє з Мироном Пилип'яком і його сином Святославом.

Цей новий плян з відкладеним податком повинен допомогти батькам і дідусям придбати фонди для дітей і внуків на їхні освітні потреби. Х. Козак згадала про нову модернізацію комп'ютерної системи у Головні канцелярії, яка допоможе секретарям відділів і індивідуальним членам отримати інформації про їхнє забезпечення через Інтернет. Ця модернізація діятиме з кінця липня 2005 року.

Роберт Мічел, директор продажу у „Western Catholic Union“, чітко пояснив, як діють пенсійні грамоти, хто їх повинен придбати і яку користь вони приносять членам і УНСоюзові. Водночас він підкреслив досконалість пенсійних грамот УНСоюзу. Будучи ґрунтовно ознайомлений з відсотковими ставками у промисловості, він вказав на той факт, що УНСоюз платить один з найкращих відсотків на ринку. Відтак він окреслив найбільш успішні підходи до продажу пенсійних грамот. Цей виклад учасники прослухали з великим зацікавленням і для дальшої дискусії на цю тему відбулася спеціальна вечірня сесія.

Розглядаючи справу продажу, Марта Лиско, перший заступник президента УНСоюзу, вказала на позитивні риси і недоліки продажу. Вона поставила наголос на зобов'язання, відданість і сильну віру в УНСоюз і його забезпечені продукти, які є ключем до успіху. Це привело до наступної теми семінару – ролі наших округ УНСоюзу як рекламного знаряддя для УНС. Активна участь секретарів відділів і округ у громадському житті створює сприятливі умови для УНСоюзу як братської установи і здобуває нових членів.

Учасники курсів розповідали, що округи УНСоюзу роблять у їхніх околицях, щоб сприяти собі і УНСоюзові. Кожний голова округи говорив про свою діяльність, яка допомагає привабити членство. Усі погодилися, що округи надалі повинні існувати, і слід працювати зі секретарями відділів, щоб підтримувати УНСоюз. В околицях, де заплановано багато подій, округи УНСоюзу повинні злучитися з іншими організаціями у плянувальних комітетах.

Учасники окружних зборів і секретарських курсів УНСоюзу.

(Закінчення на стор. 25)

Київ: свято зі сльозами на очах

Київ: юний учасник походу

Київ: Президент України Віктор Ющенко з дружиною та ветеранами проходить Хрещатиком під час ходи в 9 травня. Фото УНІАН

До 60-річчя...

(Продовження зі стор. 1)

участь у торжествах на Красній площі Москви, де відбулася величезна військова парада.

На численні прохання ветеранів війни Президент України В. Ющенко представляв Україну на параді, що відбулася 9 травня в Москві. 8 травня він взяв участь

у робочій зустрічі глав держав-учасниць СНД, відвідав концерт для ветеранів у Великому театрі.

Оскільки парада на Красній площі у Москві відбулася 9 травня з 9-ої до 10-ої години за київським часом, Президент України встиг повернутися до Києва до початку урочистої ходи ветеранів в столиці України.

За парадом російських вояків, які пройшли під червоним прапо-

ром колишньої Радянської армії, спостерігали понад 50 світових провідників і тисячі ветеранів війни проти нацистської Німеччини. Після військової паради відбулося покладання спільного вінка до могили Невідомого вояка біля Кремлівської стіни. Світові провідники віддали шану жертвам СРСР за часів війни проти нацистської Німеччини, які нараховують 27 мільйонів громадян – половину всіх воєнних втрат. Президент В. Путін, вшановуючи пам'ять загиблих, сказав, що на території колишнього СРСР відбулися найзапекліші і найкривавіші битви війни. Варто було б при цьому сказати, що з колишніх республік СРСР саме Україна зазнала найбільших втрат – 8 млн. осіб або 19,1 відсотка населення (деякі джерела наводять число 10 млн.). За цим показником Україна поступає в Європі тільки Польщі, де втрати становили 19,6 відсотка населення – 5 млн. осіб. Російська Федерація втратила 5,7 млн. осіб (2,9 відс.).

8 травня президенти Дж. Буш і В. Путін обговорили деякі суперечливі питання, зокрема про балтійські країни, провідники яких закликали Москву вибачитися за післявоєнну радянську окупацію, а також про Грузію, яка вимагає ви-

вести російських вояків зі своєї території. Через ці проблемні питання провідники Грузії, Естонії та Литви не прибули до Москви на святковій церемонії.

Президент В. Путін, промовляючи перед святковими церемоніями, наголосив, що СРСР врятував світ від фашизму, і всі спроби переглянути історію Другої світової війни, які, як він сказав, базуються на нинішніх інтересах – ображають пам'ять загиблих у боротьбі з нацизмом.

У центрі Києва з нагоди 60-річчя Перемоги 9 травня зібралося понад 70 тисяч осіб. Святкова колона ветеранів і керівництва держави – близько 3 тис. осіб – пройшла Хрещатиком від Бесарабської до Європейської площі, звідки ветерани автобусами вирушили до Меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941-1945 р.р.“, щоб оглянути експозицію виставки „Перемоги 1945-2005 років“. Разом з ветеранами у ході йшли Президент України В. Ющенко, голова Верховної Ради В. Литвин, прем'єр-міністр Ю. Тимошенко та інші. Молоді люди на Хрещатику дарували ветеранам букети квітів. На відміну від росій-

(Закінчення на стор. 25)

Москва: Президент Азербайджану Ільхам Алієв з дружиною (зліва) і Президент України Віктор Ющенко, а за ними – президент Польщі Олександр Кваснєвський з дружиною на трибуні в Москві під час військової паради вранці 9 травня.

Київ: вона воювала за свій нарід

Севастополь: 9 травня ветерани війни пригадали давні мелодії

Нарешті настав час сказати правду про війну: точка зору істориків...

Юрій Шаповал:

(Закінчення зі стор. 5)

поділ між цими людьми.

– В Україні так і не відбулися суди щодо організаторів і виконавців репресій. Не розслідувано практично жодного злочину проти цивільного населення України з боку червоних партизанів і диверсійно-каральних радянських органів у роки війни. Чи можлива відповідна оцінка Другої світової війни для України без таких розслідувань?

– Неможлива, але, я думаю, що цього ще довго не буде зроблено – поки не відійдуть хоча б два покоління людей, щонайменше. Комуністична влада дуже вміло діяла. На початку 1960-их років було проведено низку показових судових процесів проти українських націоналістів, яких засуджували. Але тепер ми знаємо, що це були спецзагони НКГБ, які діяли під машкарою, під виглядом підрозділів УПА. Хто тепер нам скаже конкретно, де був правдивий злочин УПА проти цивільного населення, а де були оті провокативні дії, які мали на меті викликати гнів населення, дискредитувати УПА в очах населення? Немає відповіді. Тому за кожним випадком треба розбиратися окремо. Це справа часу. Збереглися архіви, які ніхто не хоче відкривати, і які, переважно, знаходяться у Москві. А Москва не зацікавлена у правдиво-

му проясненні цих сюжетів.

Москва зацікавлена у створенні міту про те, що ми всі – слов'яни, ми всі були єдині. Хоча тепер все більше акцентів переноситься на силу російської зброї, на внесок російської армії... Це була не російська, це була все ж таки радянська, всесоюзна армія, в якій були присутні, зокрема, і українці.

– Чому в Україні досі не відкриті архіви НКВД, в яких можна знайти прізвища людей, які здійснювали репресії проти українського населення?

– Говорити про те, що не відкриті архіви в Україні – не зовсім правильно. У нас відкрито все те, що працює на стару радянську концепцію. Але у нас закрито майже все, що працює на те, що торкається ідеї виборювання самостійності України.

– І все ж таки, що святкувати 9 травня українському суспільству?

– Святкувати перемогу над абсолютно антигуманною, антилюдською системою, яка винищувала людність за певними етнічними, політичними ознаками; перемогу над системою, яка створила грандіозні комбінати смерті, такі, як Освенцим чи Майданек; перемогу над системою, яка проголошувала пріоритет абсолютно антидемократичних цінностей. Я думаю, це все слід святкувати. Треба відзначати цю дату в ім'я тих 50 мільйонів людей, які загинули в цій війні.

Ентоні Бівор:

(Закінчення зі стор. 5)

британські авіоналети змусили Німеччину перевести 80 відс. своєї бойової авіації та протиракетних засобів зі Східного фронту на Західний. Це сприяло масштабному наступові Червоної Армії у 1943-44 роках. Іншим фактором була масштабна американська допомога ленд-лізу. Без американських харчів взимку 1942, вантажівок-студебекерів та доджів у 1943-44 роках, радянське військо ніколи б не змогло дістатися Берліна скоріше за союзників. Я гадаю, російські історики з цим погодяться.

– Як сучасні західні історики оцінюють компроміс демократичних країн Заходу з тоталітарним СРСР, зокрема на Ялтинській конференції, коли фактично було погоджено розподіл Європи на сфери впливу?

– Рішення Ялтинської конференції, якщо їх так можна назвати, слід розглядати в контексті загального ходу війни. Справжні рішення були ухвалені у грудні 1943 року у Теграні. Тоді позиції Сталіна були найсильнішими після успіхів під Сталінградом і Курськом, і британцям та американцям доводилося лише погоджуватися з пропозиціями Сталіна. Сталін прагнув відкриття другого фронту на північному заході Європи, що залишало в його руках Східну Європу. Союзники не могли натиснути на Сталіна, бо потребували його допомоги, так само, як він

потребував їхньої. У Ялті Сталін запевняв Черчіля і Рузвельта, що не втручатиметься у справи Греції та Франції в обмін на невтручання Заходу у Польщі та Прибалтиці. США і Британія вимагали незалежності Польщі, і той конфлікт можна вважати початком „холодної війни“. США і Британія не могли зробити щось суттєве для Центральної Європи тоді, а американці і не були до цього готові.

– У книзі „Берлін, падіння 1945“ ви згадуєте, що Сталін з пихою повідомив на Ялтинській конференції, як мільйони німецьких біженців у Європі рятуються від наступу Червоної Армії. Відомо про масові грабунки, гвалтування та вбивства цивільних, до яких вдавалися червоноармійці. Наскільки важливо виявити не лише нацистських воєнних злочинців, але й радянських воєнних злочинців, щоб зрозуміти історію Другої світової війни?

– Я гадаю, що знайти воєнних злочинців на цьому етапі вже надто пізно. У часи „холодної війни“ СРСР не визнавав, що радянські війська поводитися жорстоко, і ніколи не визнавав, що злочини мали місце. Тоді це робилося з ідеологічних і політичних міркувань. Але й тепер російське керівництво не готове до визнання усіх тих фактів. Для прикладу можна згадати, що у Німеччині наприкінці війни і після її завершення було згвалтовано до 2 мільйонів жінок, а жертвами етнічних чищення стали 11 млн. громадян.

Трагічні долі українського вояцтва

В роки Другої світової війни чи не найбільше постраждав український народ. Бойові фронти спустошили країну. Горіли села і міста, до населення не було милосердя. Одні окупанти вивозили людей на каторжні роботи в Сибір, інші – на примусову працю в Німеччині.

Найбільше кривд і знущань зазнали чоловіки в молодому віці, яких окупанти забирали проти їхньої волі на військовий вишкіл, давши їм зброю, часто без набоїв, та гнали на фронтову лінію захищати чужі інтереси. Трагічною була доля українського вояцтва в сибірських просто-

рах, в мадярській і румунській арміях, але трагедія українського вояцтва в Червоній армії заслуговує на окрему аналіз. Чому після німецько-советського зіткнення в короткому часі потрапило в німецький полон 3.8 млн. советських вояків? То був спонтанний протест проти зневаженої советської влади, то був вияв гніву і помсти хлопців, які пережили Голодомор, маючи 10-11 років, бо вони вірили в справедливість західного світу, який мав змінити тиранію. На жаль, нацистський диктатор не був ліпшим, бо до кінця 1941 року половина полонених по-

мерла від голоду. В жодній статистиці не знаходимо, скільки було українців у Червоній армії в роки війни і скільки їх загинуло.

Блискавичний успіх німецьких збройних сил на обох фронтах скоро змінився поразкою. Великі втрати змусили нацистів до облав на залізницях і вулицях міст. Молодших дівчат і жінок висилали на примусові праці до Німеччини, а чоловіків – до військових частин. Щоб заповнити проріджені ряди вояцтва, було організовано Українське визвольне військо (УВВ), з чого скористалося багато полонених, які вважали, що краще загинути зі зброєю в руках, ніж голодною смертю. Були також і менші відділи – Вільне козацтво, відділ парашутистів та інші, які вважалися незалежними одиницями. В другій половині 1943 року було проголошено набір добровольців до дивізії „СС Галичина“. Добровольці насправді не мали вибору, бо як що вони не вступлять до української дивізії, то потраплять до німецьких збройних відділів.

Щоб врятувати своїх людей, українські проводники в екзилі запропонували німецькому уряду створити Українську Національну Армію (УНА). Переговори тривали досить довго, поки було узгоджено Деклярацію про створення Українського Національного Комітету (УНК), яку проголосили 15 березня 1945 року. Генерала Павла Шандрука призначили головнокомандувачем УНА і головою УНК. Уряд оголосив, що всі українські частини і вояки, які служать в німецьких збройних силах, повинні негайно зголоситися на службу до УНА.

П. Шандрук переіменював бригаду „Вільна Україна“ під команду генерала Петра Дяченка на Другу дивізію, яку доповнювали новоприбулі відділи. До УНА належали 181-ша запасна бригада Т. Боровця, полки в Бельгії і Голандії, Вільне козацтво

полковника П. Терещенка та відділи протилетунської оборони. Однак, ніколи не дозволили відпустити до УНА 80.000 вояків УВВ.

В останніх тижнях війни на території Німеччини було українського вояцтва близько 250 тисяч. Їхньої долі в кінцевій фазі війни 1945 року статистика не подає. Тільки Перша дивізія („Галичина“), воякам якої призначено громадянство колишньої Польщі, потрапила майже повністю в англійський полон і по кількох літах перебування в Італії була звільнена. Перша бригада УНА генерала П. Дяченка зазнала понад 60 відс. втрат від советського летунства, частина потрапила в советський полон і тільки десятки різними засобами врятували життя. Друга бригада УНА майора Питулея в 13-денних вуличних боях у Бранденбурзі зазнала великих втрат, завдяки відділам УВВ вийшла з оточення, але 10 травня, атакована в лісі советським військом, була масово знищена. Близько 50 тисяч козаків англійці віддали советам, а полк. Терещенка повісили в Москві разом з генералом Влазовим. Невідомо, що сталося з полками в Бельгії і Голандії та військом УВВ. Колишній полонений з РОА Богдан Когут описує в своєму творі „Під чорними вітрами“ надлюдські страждання на заслання, звідки тільки одиниці повернулися живими. Газета „Нью-Йорк Таймс“ 24 серпня 1992 року повідомила, що в Східній Німеччині відкрито масові поховання 12.500 постріляних молодих людей. А скільки є ще таких могіл на широкому просторі колишнього СРСР?

Порох 60-річного часу притрусив ці події забуттям. Правда, що найболючіші рани загоюються, але знаки залишаються назавжди. І вони повинні бути нашою молитовною згадкою про тих, що з вірою в серці віддали своє життя на вівтар сучасної вільної України.

Іван Буртик

Нова книжка

ЛЕВКО ХМЕЛЬКОВСЬКИЙ

„СУМНА КОМЕДІЯ“

(Львів, Видавничий відділ „Свічадо“
Свято-Іванівської лаври, 2004, 345 стор. з іл.)

Автор есею на прикладі свого життя розповідає про складні процеси, через які переходили в Україні люди, виховувані під тиском велетенської комуністичної системи. У книзі розповідається про штурмові батальйони часів Другої світової війни, приготування стратегічного летунства СРСР до атомової війни, занепад радянської фльоти, подвійну мораль комуністичних чиновників, а також про перші роки становлення незалежної України.

Книжку можна придбати за 15 дол. (з пересилкою) у автора:
**Lev Khmelkovsky, 300 Parsippany Rd., Apt. 26Q,
Parsippany, NJ 07054.**

Автор пропонує також свої попередні видання:
„Без матері“ – 15 дол., і „Мобілізовані на смерть“ – 5 дол.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Про „Пору” - з перших уст

ЕДМОНТОН, Канада. – Хто стежив за подіями в Україні під час Помаранчевої революції, той знає про важливу роль „Пори”. Координатором Громадянської кампанії „Пора” у 2004 році був Владислав Каськів, до обов'язків якого входило заснування та забезпечення наметового містечка в центрі Києва та керівництво іншими прямими акціями, які здійснювали активісти „Пори” після виборів 21 листопада минулого року.

14 квітня В. Каськів виступив в Едмонтоні в приміщенні Альбертського університету (англійською мовою) та (українською) перед представниками нашої громадськості в залі Українського національного об'єднання (УНО). Обидва виступи були організовані Канадським інститутом українських студій (КІУС), а зустріч з громадськістю співспонсорована Клубом професіоналів і підприємців Едмонтону.

В. Каськів, який був одним з провідників українського студентства на початку 1990-их років, почав свій виступ з пояснення причин заснування „Пори”. Хоч Україна стала незалежною у 1991 році, свобода, яку домогся здобути народ України, була вкрадена, за його словами, старою комуністичною верхівкою, котра, перефарбувавшись у патріотів та демократів, продо-

вжувала управляти країною авторитарними та корумпованими методами минулого. Національні демократичні сили та колишні дисиденти не зуміли ефективно протистояти цій владі, а студентські провідники ранніх 1990-их років не долучилися до політичних процесів. Незважаючи на цю помилку, зауважив В. Каськів, в роки президентства Л. Кравчука й Л. Кучми студенти та інша молодь вивчала основи будівництва громадянського суспільства, демократичних інституцій, засади служіння громаді та брала участь у створенні нової економіки України, яка сьогодні має найвищий рівень зростання в Європі.

Коли після смерті журналіста Георгія Гонгадзе в 2000 році було оприлюднено таємні записи М. Мельниченка, стало зрозуміло, що Україна знову опинилася перед загрозою втрати своєї незалежності. Це стало поштовхом до активізації діяльності колишніх учасників студентського руху ранніх 1990-их років, унаслідок чого був заснований комітет „За Правду” – згодом він став прототипом „Пори”.

На початку 2004 року „Пора” була коаліцією груп та окремих осіб, які зібралися разом з метою забезпечення вільних та справедливих президентських виборів, які обіцяли можливість

Владислав Каськів (зліва) і Зенон Когут, директор КІУСу

демократичних змін в Україні. Взявши під увагу слабкість незалежних засобів масової інформації України та потребу зміцнити політичні сили опозиції, „Пора” зосередила частину своїх зусиль на інформаційних та просвітницьких заходах. Почали також розроблятися плани, як протистояти можливостям виборчих порушень. Спираючись на досвід, отриманий під час виборів міського голови в Мукачеві (Закарпатська область) весною 2004 р., і пізніше — спостерігаючи за проміжними виборами до Верховної Ради в Полтавській області та в Одесі, „Пора” випрацювала свою систему протидії можли-

вим фальсифікаціям під час очікуваних президентських виборів.

Напередодні президентської кампанії „Пора” мала 73 територіальних підструктур з десятками тисяч учасників, ставши, таким чином, найбільшим і найбільш впливовим громадським рухом в Україні за останнє десятиліття. За словами В. Каськова, протягом виборів активісти „Пори” розповсюдили понад 70 мільйонів зразків друкованої продукції, зустрілися з понад 25 мільйонами людей, провели понад 750 регіональних пікетів та публічних заходів і створили веб-сайт

Богдан Клід

7-мі річні навчання народного танцю

VOLOSHKY
UKRAINIAN DANCE
ACADEMY

професор
Степан Забрєдовський

і народна артистка і солістка
Державного Академічного
Ансамблю ім. Павла Вірського
Вікторія Шумілова

У США тільки два тижні!
від 7-го до 21-го серпня 2005 р.
Зголошення приймаємо до
30-го червня 2005 р.
Навчання відбудеться на "Тризубівці"
UKRAINIAN AMERICAN SPORT CENTER - TRYZUB
HORSHAM, PENNSYLVANIA
Ціна : \$750 - Включає навчання, помешкання та харчування

За інформаціями телефонувати до
Тараса Левицького - 215-763-8500
E-mail: Academy@Voloshky.com

Чи Ви знаєте, чому ми є такі щасливі?

Наші батьки, бабусі і дідусі вклали капітал в наше майбутнє, закупивши від Українського Народного Союзу для кожного із нас, поліси життєвого забезпечення класи „Endowment” і „Life”. Вони купили поліси, наперед передплачені за низькими платними ратами для наших вікових категорій.

Якщо б Ви хотіли бути такими усміхненими, як ми, просимо запропонувати Вашим батькам, або бабусі і дідусеві зателефонувати до УНСоюзу на число телефону: 1(800) 253-9862, де будуть раді Вам допомогти.

Я НАДСИЛАЮ

*своїй сестрі-студентці
набагато більше, ніж гроші*

Зближуємо людей, відкриваємо можливостіSM

**WESTERN
UNION**
MONEY TRANSFER

Ми у Western Union знаємо, що ви довіряєте нам щось набагато більше, ніж гроші. Тому ми робимо процес надсилання грошей якомога безпечнішим і зручнішим.

- Більш ніж 6 000 відділень в Україні і більш ніж 20 000 у Східній Європі.
- Не потрібно мати банківський рахунок.
- Гарантовані* виплати.

Зателефонуйте до Western Union — в компанію, яка знає ваші потреби.

Ми розмовляємо
українською мовою
1-800-799-6882

www.westernunion.com

АДРЕСИ ДЕЯКИХ ВІДДІЛЕНЬ WESTERN UNION

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
1678 E 17TH ST
BROOKLYN, NY 11229
(718) 376-5057

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
35 MAIN STREET
SOUTH BOUNDBROOK,
NJ 08880
(732) 469-9085

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
215 SECOND AVE
NEW YORK, NY 10003
(212) 533-2980

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
265 WASHINGTON AVE
CARTERET, NJ 07008
(732) 802-0480

POLARUS
389 W. ROUTE 59
SPRING VALLEY, NY 10977
(845) 426-7375

POLARUS AGENCY
711 ROUTE 17M
MONROE, NY 10950
(845) 781-0188

* Western Union гарантує, що ваш грошовий переказ через Western Union буде готовий для виплати або відшкодований вам. Дивіться подробиці на бланку грошового переказу "Надсилання грошей".

© 2005 Western Union Holdings, Inc. Всі права зарезервовані. Назва Western Union, його логотип, торгові і сервісні марки є відповідною власністю Western Union Holdings, Inc. Вони зареєстровані і/або вживаються у США та багатьох іноземних країнах.

Програма про „Помаранчеву революцію” – в Йонкерській бібліотеці

ЙОНКЕРС, Н. Й. – 9 квітня члени роя „Скоморохи” при Осередку СУМ влаштували в головній Йонкерській бібліотеці інформаційну програму „Дорога до демократії – роля „Помаранчевої революції” – про вибори Президента в Україні. Голова осередку Андрій Бурчак привітав понад сто гостей, серед яких були посадник міста Пилип Амиконі і президент міської ради Річард Мартинелі.

Д-р Орест Козицький, булавний відділу юнацтва і виховник роя, відкрив програму і представив ведучу Наталку Горбачевську і склад „Скоморохів” – Ліду Яцевич, Михайла Бибеля, Адама Гойдича, Мелісу Грейо, Петра Дробенка, Орісю Козицьку, Тараса Кулиничу, Миколу Міневу, Александру Періх, Христю Райко, Моніку Савчук, Тетяну Терлецьку, Маркіяна Фрича, Александру Шкафаровську і Дам'яна Щура. „Скоморохи” підготували малюнки з за-

пропонованих тем, які були виставлені в бібліотеці протягом квітня.

Наталка Горбачевська провела півторагодинну програму, у якій усі члени „Скоморохів” по черзі представили свої теми з прозорками про вибори Президента України і ролю, яку відіграли в них українці йонкерської громади. Андрій Бурчак і Ярослав Кіцюк, голова Йонкерського відділу УККА, які були спостерігачами на виборах в Україні, представили свої враження і відео, зроблене під час виборів і з Майдану Незалежності.

Пилип Амиконі привітав членів роя „Скоморохи”, висловив признання українській громаді за взірцеву патріотичну працю і запропонував „Скоморохам” показати свою презентацію на міському каналі телебачення. Д-р Орест Козицький подякував посадникові за його теплі слова, за акції садника і міської ради, видання про-

Посадник Пилип Амиконі

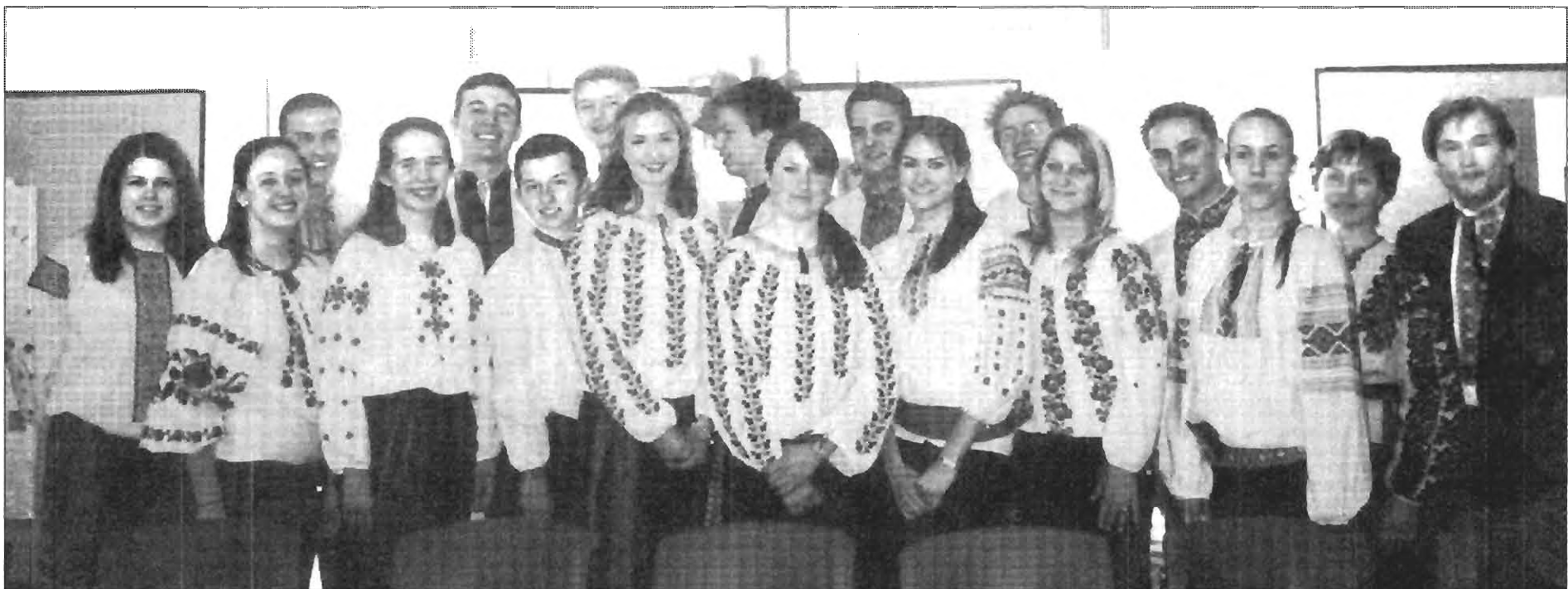

Андрій Бурчак і Ярослав Кіцюк

клямації на підтримку кандидатури Віктора Ющенка в листопаді, 2004 р. Він також подякував членам роя „Скоморохи” за їхню працю, а також усім, які присвятили свій час до приготування

програми, а саме – своїй дружині Марійці Козицькій, Андрієві Бурчаку і Ярославові Кіцюку, усім гостям.

**Орест Козицький,
Тарас Кулинич**

Рій „Скоморохи”

Збори АТЗУК в Альберті

АЛЬБЕРТА, Канада. – На загальних зборах Альбертського товариства збереження української культури (АТЗУК), які відбулися 17 березня в Пластовому домі, вибрано нову управу. У зборах взяли участь 22 особи, в тому числі всі 13 членів дирекції. Головою вибрано Олега Ільницького, заступником – Михайла Саварина, писарем – Богдана Горіха, а скарбником – Юрія Котовича. Петра Саварина ви-

брано до управи як колишнього голову. На місце недавно померлої членкині Віри Кунди до дирекції вибрано Богдана Горіха, а на місце Дмитра Тодосійчука, який попросив про звільнення через поганий зір – Богдана Кліда.

Збори почалися однохвилинною мовчанкою у пам'ять Віри Кунди. Присутні вислухали звіти – скарбника Дарці Васараб-Роланд, Олі Саварин і Петра Саварина.

Петро Саварин подав у звіті, що за 25 років свого існування АТЗУК зібрало і роздало на різ-

ні добрі цілі і проєкти два мільйони доларів. Він також подякував всім членам дирекції за співпрацю, зокрема Олі Саварин і всім добровольцям, які працювали при касно.

За номінаційний комітет звітував Олег Ільницький. Попросив слова Мирон Стефанів, який сказав: „Ми відкрили сьогодні нову сторінку в історії нашого товариства, і я пропоную дати Петрові і Олі Саваринам за їх довголітню працю окреме призначення”. Присутні схвалили його пропозицію оплесками.

Петро Саварин

Члени колишньої і новообраної управи АТЗУК

До 100-річчя д-ра Р. Барановського

12 червня активному членові української громади д-рові Романові Барановському виповнюється 100 років. Його друзі і приятелі в Кергонксоні планують відзначити цей знаменитий ювілей бенкетом на Союзівці. Він почнеться о 6-й годині 12 червня.

Близьких знайомих ювілята, котрі хотіли б приєднатися до цього святкування особистою участю чи письмовим привітом, просимо звертатися до інж. Володимира Вальчука (845-626-8185) або до інж. Лонгіна Старуха (845-626-2058).

У справі нічлігу звертатися до управи Союзівки (845-626-5641)

**За Організаційний комітет –
д-р Осип Мороз**

Let ALL roads take you to Soyuzivka this summer

MAY - JUNE

5/28- Olya Fryz performance
5/28- Zabava with Fata Morgana
6/12-17 UNA Senior's Week
6/19- Father's Day Luncheon and Program
6/26- 7/3- Tabir Ptashat Camp, Session #1
6/26-7/8 Tennis Camp
6/27-7/1- Exploration Day Camp, Session #1

JULY

7/1-7/4 Fourth of July Festivities
July 1 Luna performs at Tiki Bar
July 2- Zabava- LUNA AND Teen Dance Night- HRIM & DJ
July 3- Zabava, band to be announced
7/3-7/10 Tabir Ptashat Camp, Session #2
7/4-7/8 Exploration Day Camp, Session #2
7/10-16 Discovery Camp, Session #1
7/20- Hutzul Night with performance by Olya Fryz
7/17-22 Chemney Camp Session #1
7/17-7/23 Discovery Camp, Session #2
7/17-7/23 Adventure Camp, Session #1
7/22- Odessa Seafood Night with Chemney Camp Performance
7/24-29 Chemney Camp Session #2
7/24-7/30 Discovery Camp, Session #3
7/24-7/30 Adventure Camp, Session #2
7/27- Hutzul Night with performance by Olya Fryz
7/29- Entertainment at Tiki Bar, performance TBA
7/29- Odessa Seafood Night with Chemney Camp Performance
7/29,30,31- A Day in the Life of an UPA Partisan
7/30-Zabava- Na Zdorovya AND Teen Dance Night-HRIM & DJ
7/31-8/5 Scuba Diving Course

AUGUST

8/1-5 Golf Week
8/5-7 Sports Jamboree
8/5 Caberet Show with Ron Cahute and company
8/6-Afternoon Performances- Barabolya Show
with Ron Cahute & Company followed
by entertainment with HRIM
Zabava with Burya on Veselka Patio and
DJ in Veselka Hall
8/7-8/20 Traditional Ukrainian Folk Dance Camp
8/12 Twisted Kieshka performs at Tiki Bar
8/13 Miss Soyuzivka Weekend & Zabava with Tempo
8/20 Dance Camp Recital Performance
and Zabava with Fata Morgana

SEPTEMBER

Labor Day Weekend Festivities

9/2 Zabava with Luna
9/3 Afternoon festivities- Dance Ensemble,
Palylyk and DJ
9/3 Zabava with Luna and Fata Morgana
9/4- Afternoon Dance Ensemble performance
followed by entertainment at the Tiki Bar
Zabava with Fata Morgana and Teen Dance
Night with Hrim & DJ

www.Soyuzivka.com

UNA Estate Soyuzivka P.O. Box 529 • 216 Fordmoore Road • Kerhonkson, NY 12446 • 845-626-5641

Читачі „Свободи” - про альбом „Ті дні на Майдані”

Після опублікування в „Свободі” (ч. 14) повідомлень про презентацію виданого у Львові альбому „Ті дні на Майдані” за участі автора Фелікса Хмельковського в Головній канцелярії Українського Народного Союзу, Генеральному консульстві України в Нью-Йорку, на сходинах Комітету допомоги Україні („Приятелі Руху”) Північного Нью-Джерсі в Ньюарку, Н. Дж., багато читачів „Свободи” придбали це видання і надіслали свої відгуки про нього. Подаємо окремі з них.

Осип Торишак, Канада: „До повідомлення про презентацію альбому „Ті дні на Майдані” я додав би – „Ті незабутні дні, які змінили історію”. В минулому я відвідав Україну сім разів. У мене є рідний брат Микола, який народився у моєї відсутності 1940 року. З ним я познайомився під час першої візити в Україну, у 1972 році, коли ми хотіли відвідати хворого батька, але, на жаль, дозволу поїхати в Карпати, де він проживав віку, мені не дали. Тепер мені виповнилось 83 роки і я вже не маю сил на подорож, але цікавлюся долею мого народу. Події Помаранчевої революції на Майдані Незалежності вважаю Божим чудом!”

Ірина Малащук, Канада: „З великим зворушенням я читала у „Свободі” репортажі автора альбому з Помаранчевої революції на Майдані Незалежності в Києві. Вірю, що скріплене світлинами слово про доленосну подію в історії нашого народу варте увічнення і набере ще більшої ваги”.

Стефанія Шипула, Вудсайд, Н. Й. „Переглядала альбом у сусідів – там є тільки правда, якої ніхто не заперечить. Світ усе бачив і дивувався. Коментарі написані дуже гарно. Варто було б поставити два портрети В. Ющенка – до хвороби і тепер. З альбому історички черпатимуть істинну правду”.

Катерина Росандіч-Кричевська, Каліфорнія: „Дуже гарно видана книга! І добре, що двома мовами. Це – історія! Всі мусять мати її (крім януковичів)!”

Ірина Куровицька, Нью-Йорк: „Вдячні за таку велику працю. Бажаю добра і дальших успіхів у кожній справі!»

Анна Б., Матітук, Н. Й. „З ентузіазмом ми з чоловіком привітали альбом „Ті дні на Майдані”. Для нас Майдан – це символ вільної України! Надзвичайно естетичне оформлення, а опис історії, як і знімки, притягають читача-глядача силою пережитого автором, який це пережив особисто і з пістетом передав нам. Якщо вдасться мені побувати в Києві на Майдані, то, завдяки авторові альбому, матиму враження, що була там в дні, які пережив автор. Раджу кожній родині придбати альбом, який залишиться як історична

Обкладинка альбому

довідка здвигу українського народу, котрий не побоявся сказати: „Досить неволі, знущань. Нас багато, нас не подолати!”

Євген і Лідія Ярославичі, Вашингтон: „Щиро дякуємо за альбом „Ті дні на Майдані”. Артистичні знімки старших людей як рівнож молоді та особисті враження автора підхопили настрої Помаранчевої революції на Майдані. Це була історична подія, яку в книжці увічнено фрагментом з цих пам'ятних днів”.

Ряд організацій і добродіїв зробили пожертви на поширення цього альбому в східних теренах України, де досі менше знають правду про Помаранчеву революцію. Такі пожертви зробили Український Народний Союз, Фондація ім. Івана Багряного, Комітет допомоги Україні (Приятелі Руху) Північного Нью-Джерсі, Іван Карач, Стефанія Шипула, Даміян Геча, Євген Макар, Катерина Росандіч-Кричевська, Олексій Коновал, Галина і Володимир Королі, Ростислава Стеців, Роман Слиж, Валентина Когут, Ярослав Козак, Неоніла Кузич, ряд інших. Школи в Нью-Йорку, Вашингтоні, Випані і Пасейку, Н. Дж., придбали альбоми для цьогорічних випускників.

Альбом „Ті дні на Майдані” можна придбати за 30 дол., виславши чек на адресу: Lev Khmelkovsky, 300 Parsippany Rd., Apt. 26Q, Parsippany, NJ 07054.

Члени Комітету допомоги Україні Північного Нью-Джерсі під час презентації альбому „Ті дні на Майдані” в Ньюарку 30 березня (перший ряд зліва): Любомира Ричок, Світлана Андрушків, Ольга Марин, Фелікс Хмельковський, Галина Мельничук, Рея Грицак; (другий ряд зліва): Роман Лесько, Олег Колодій, Тарас Гунчак, Роман Андрушків, Роман Ричок, Сергій Левків, Євген Федоренко, Володимир Баранецький.

Diaspora

1914 Pine St.
Philadelphia, PA 19103
215-732-3732 • 1-800-487-5324

INDEPENDENCE TOURS

- I. Aug. 14-28 LVIV-Yaremche/Truskavets-TERNOPIL/Pochaiv-KYIV-POLTAVA \$2950
- II. Aug. 16-28 LVIV-KYIV-POLTAVA/Reshetelivka \$2600
- III. Aug. 20-Sep. 2 KYIV-Poltava/Reshetelivka-YALTA/Simferopil/Bakhchisaraj/Sevastopol/Khersones-ODESA/Kherson \$2850
- IV. Aug. 16-25 LVIV(5)-KYIV(4) \$2130

Please call for tour **BROCHURE** or Design your own tour

EASTERN UKRAINE

June 2-12 — 11 days — LVIV-Bakhchisaraj-YALTA-KYIV-Kaniv \$2300

PYSANKA

June 14-24 — 11 days — LVIV-Iv. Frankivsk-Jaremche-Kolomyja-CHERNIVTSI-Khotyn-Kam. Podilskyj-KYIV \$2350

KALYNA

June 30-July 14 — 15 days — LVIV-Pochaiv-TERNOPIL-YALTA-Symferopil-Bakhchisaraj-KYIV-POLTAVA \$2850

POLONYNA

July 26-Aug. 7 — 12 days — ODESA-Kherson-YALTA-Bakhchisaraj-Symferopil-KYIV \$2100

LOWEST airfares on AEROSVIT
JFK-KYIV-ODESA-LVIV

\$768+tax
20 May-12 June

\$968+tax
13 June-14 Aug.

YOUTH FARES

(ages 12 to 24) — **\$680 + tax**

\$768+tax
15 Aug.-31 Aug.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

Запрошує на

5-ту ЛЕМКІВСЬКУ „БАТРУ” В США

24 – 26 червня 2005 р.

на оселі

Спілки Української Молоді
в Елленвіллі, Н.Й.

МОВА ПРО МОВУ

Денаціоналізація – це страшно

... Викликає наше занепокоєння і той факт, що Ви, вельмишановний Вікторе Андрійовичу, на різних офіційних виступах та прес-конференціях часто послуговуєтеся російською мовою. Під час Помаранчевої революції українці довели, що вони є самобутньою, самодостатньою, гордою нацією, отже, й використання нашої мови має підтверджуватися на всіх рівнях, в усіх ситуаціях. Без поширення української мови у всіх великих містах України (зауважте, що в селах народ говорить переважно українською мовою або суржиком) не можна забезпечити розвитку всієї української культури та збереження української ментальності. Ви самі, Вікторе Андрійовичу, могли переконалися, особливо під час виборчої кампанії, скільки безглуздої агресивності було виявлено проти Вас як носія демократії, релігійності та моральності в тих областях нашої України, де витіснена українська мова, викорінено носіїв української ментальності з притаманними їй добротою, милосердністю, демократизмом, відповідальністю. І скільки виявів аморальності, скільки випадків фальсифікації та злочинного порушення закону сталося в цих місцевостях! Оце і є наслідки денаціоналізації...

(Зі звернення учасників XVI Наукової сесії НТШ до Президента України Віктора Ющенка, „Літературна Україна“, 21 квітня 2005р.)

Пам'ятаймо про Україну

Хороші гасла нерідко виголошено, але їх так само частенько не дотримувано. Така, на жаль, є наша дійсність.

Візьмім мову. Українська мова як окрема мовна одиниця виникла, на моє глибоке переконання, дуже давно, задовго до визначеного науковцями часу. У процесі цього виникнення і функціонування українці знайомилися із світом і по-своєму називали близькі й далекі міста й держави. Назва італійського міста **Рима** закріпилося як **Рим**, австрійського міста **Вієна** – як **Відень**, польського **Краків** – як **Краків**, французького **Париж** (вимовляється Пари) – як **Париж**. З появою Нового світу українці – східні й західні – стали позначати новосвітні міста **New York** – згідно з тодішньою і частково сучасною вимовою – як **Нью-Йорк**. Усі українські правописи схвалили цю назву. Сучасна незалежна і нарешті демократична Україна так само дотримується цього написання й вимови.

Тому дуже дивним є відступ від цього написання й вимови найпоширенішого за межами України часопису „Свобода“. Чим викликано цей відступ? Тим, що

частина американців вимовляють **New York** як **Нью Йорк**? Вимовляють, правда, але існує й інша вимова – **Нью-Йорк**. І цю іншу вимову разом з вимовою **Нью Йорк** визнано американськими філологами за правильні американські вимови. То чому ми маємо віддавати перевагу цій другій вимові, яка суперечить усталеній в Україні вимові й написанню? Завтра американці стануть казати на **New York** – Ну Орк, то й ми мусимо самостійно й незалежно – по-махновськи – переробляти усталені для всієї України правописні норми? Таж, дорогі мої свободяни, римляни на **Рим** кажуть **Рима**, то українські видання у Римі мусять так само писати **Рома**? А українські видання у Відні, Польщі та Франції – відповідно **Він**, **Кракув**, **Пари**?

Як на мене, такі зміни можна робити лише тоді, коли в Україні, про яку нам треба пам'ятати, визнають за доцільні подібні зміни, що знову таки, на мою думку, навряд чи станеться. Мова, яка міняє усталені норми що-два-три роки, тратить повагу своїх же мовців. Зміни такої частоти робили большевики – за цим стояло їхнє відверте бажання знищити

нашу мову. Отже, змін ми й так маємо досить, і з цими змінами не можемо сьогодні дати ради.

То нащо ж додавати до цих небажаних з усіх оглядів змін ще одну? Я розумію, що не помиляється той, хто нічого не робить. Люди помилялись і помиляються. Але треба мати мужність визнавати свої помилки і виправляти їх.

Щодо змін, то за нашої пам'яті вже мали місце махновські зміни: дехто запровадив назву **ЗСА** замість **США**. Навіщо і для чого? Я пояснюю це так: дехто хоче показати свою українськість і заразом підкреслити, що українська мова далека від мови російської, яка загрожувала й загрожує нашій мові. Але для того, щоб ствердити інакшість нашої мови не треба нічого вигадувати. Треба старатися дотримувати тих споконвічних рис нашої мови, які роблять її окремою лінгвістичною одиницею. А саме цього вигадники **ЗСА** і **Нью Йорку** не роблять.

Зараз інформаційними джерелами діаспорних видань стали джерела з України. Інформація, яку постачає Україна, цікава, але вона приходить у шатах відросійської української мови або київ-

ського койне, яке, на жаль, панує сьогодні в Україні. І тут треба виявляти свою українськість. Але саме цього ми й не робимо. З України приходить здерта з російщини калька **права людини**. Чи ж це українська форма? Аж ніяк. По-нашому треба сказати **людські права**, так само, як **людська постать**, **людська нога**, **людська хвороба**, а не **постать людини**, **нога людини**, **хвороба людини**.

З України приходить штамп **насолоджуватися** співом. А Іван Нечуй-Левицький **чарувався** співом. То як краще українцям: насолоджуватися чи чаруватися співом? Читаючи пресу, виходить, що **насолоджуватися** (рос. *наслаждаться*).

З України приходить калька **засуджено до п'яти років**. Чи ж це по-нашому? Ні, це калька російського **к пяти годам**. По-нашому треба сказати **засуджено на п'ять років**, бо засуджують **на смерть**, а не **до смерті**. Та ми й цього не правимо. Виходить, що далі **Нью Йорку** наша українськість не сягає. Що тут скажеш? Розведеш руками, та й годі.

Святослав Караванський

Від редакції: У цих думках нашого шановного автора, глибокого знавця української мови і її мужнього оборонця, є багато слушного й цінного, і ми його поради візьмемо до пильної уваги. Хоч, може, й не всі. Пан Караванський даремно намагається зобразити справу так, нібито „Свобода“ весь час писала „Нью-Йорк“, аж враз – ні з того, ні з сього, з „махновщини“ – перейшла на „Нью-Йорк“. Ні, якраз навпаки – завжди вживали саме форму „Нью-Йорк“, і тільки коли Україна стала незалежною державою, перейшли, без жодного обґрунтування, на форму „Нью-Йорк“, якою, за московським взірцем, послуговуються далі в Україні. „Свобода“ не тільки вживала „Нью-Йорк“, але й не один раз в рубриці „Мова про мову“ пояснювала, чому вона це робить. Наприклад, 10 березня 1982 року незабутній Анатоль Вовк писав у статті „Правопис неслов'янських географічних назв“: „На жаль, у „Правописному словнику“ Григора Голоскевича... трапляються декі відхилення від принципу максимальної наближеності до автохтонної вимови. Так, отже, він переймає з російського правопису написання „Нью-Йорк“, хоч за тубільною вимовою знак пом'якшення тут зовсім зайвий. Це стосується також усіх інших американських назв із складом **New**“. А в примітці до цієї статті автор додає: „Вимова слова і складу **New** в авторитетних американських словниках має два варіанти, що відповідають нашому „ню“ та „ну“, але ніяк не „нью“.

25 лютого 1983 року на цю тему висловила д-р Марія Овчаренко: „На сторінках „Мова про мову“ ми подали проєкт правопису географічних американських назв, стараючись якнайближче підійти до американської вимови, але це теж не легка справа, бо в багатьох випадках американська мова не однорідна. Напр., назву стеїту **Missouri** вимовляють як **Мизурі** і як **Мизура**, **Michigan** як **Мишиген**, **Чикаго** як **Шикаго**, а **Нью-Йорк** як **Ну-Йорк** або **Нью-Йорк**...“.

Скільки в світі є мов?

Навіть для сучасної науки з її методами і засобами це досить складне завдання – підрахувати всі мови, котрі живуть сьогодні в різних куточках земної кулі, оскільки лінгвісти весь час сперечаються з приводу того, що ж вважати ознаками діалектів.

Все ж з певністю можна сказати, що в світі налічується щонайменше 3 тисячі мов, розповсюджених вкрай нерівномірно, тому чимало мовознавців схиляється до думки, що загальна кількість мов може становити майже 7 тисяч.

Носії китайської, англійської, гінді, еспанської і російської становлять майже половину людства, в той час, як залишається

ще майже пів сотні мов, якими послуговується дуже мала кількість людей: є випадки, коли середовище певної мови обмежується декількома особами.

Результати багатьох досліджень дають підстави очікувати, що в найближчі сто років від 50 до 90 відсотків мов припинять своє існування. В попередні сторіччя цей процес великою мірою був пов'язаний з колонізацією, яка супроводжувалася знищенням місцевих культур. Наприклад, протягом декількох сторіч після приходу європейців у Північну Америку зникла майже третя частина мов індіанців.

Сьогодні лінгвісти говорять про значно серйознішу загрозу –

глобалізацію, коли малі народності активно асимілюються, втрачаючи культурну самобутність. За оцінками ЮНЕСКО, для повновартісного передання мови від покоління до покоління необхідно не менше 100 тисяч її носіїв. Тим часом налічується сотні мов, якими розмовляють приблизно по 50 осіб.

Для врятування мов, котрі щезають, лінгвісти намагаються створити докладні словники і каталоги, які містять правила граматики, орфографії і вимови. Найвідоміший з них дістав ім'я „Розетта“ – за назвою Розеттського каменя, знайденого французькими археологами під час єгипетського походу Наполеона Бонапарта в 1799 році. Ключем до розшифрування писемності

фараонів стала базальтова плита, вкрита ієрогліфами і давньогрецькими символами. Сучасні технології дозволяють використовувати набагато місткіші носії інформації.

В рамках проєкту „Розетта“ буде створена цифрова база даних і виготовлені нікелеві диски з мікроскопічним гравіруванням. Вони гарантують збереженість запису щонайменше протягом двох тисяч років. Один з таких дисків, який містить перші три розділи біблійської Книги Буття на тисячі мов, в березні 2004 року полетів за межі земної кулі

Розділ „Мова про мову“ веде редактор „Свободи“ Петро Часто

МОВА ПРО МОВУ

Знаходьмо найточніше слово

Я вже багато років регулярно читаю Вашу газету, яка є для мене першоджерельною інформацією про події в Україні і за її межами. Після прочитання я кожне число здаю в Центральну університетську бібліотеку, щоб його могли прочитати інші зацікавлені, зокрема студенти та викладачі україністики.

Щиро дякую вам за опублікування моєї статті „Музей визвольної боротьби України” („Свобода” ч.6 11 лютого 2005р. стор. 19). На мій заклик, підтримати видання „Золотої книги будівників і жертводавців МВБУ” вже відгукнувся Євген Паранюк з Нью-Йорку, надіславши мені чека на 500 дол. Вірою, що його приклад будуть наслідувати й інші читачі.

На жаль, у тексті статті вкралася прикра помилка, яка суттєво міняє її зміст. Я писав, що в 1938

р. Управа Товариства МВБУ купила в Празі будинок з вісьмома склепами. Слово „склеп” подають всі словники української мови – Грінченка, Голоскевича, Рудницького і навіть „Новий словник української мови” В. Яременка та О. Сліпушко як „закрите підземне приміщення”, „**підвал**”, „**підземелля**”, „**склад**”, „**гамазей**” і лише на останньому місці – як діалектичне означення „**кранниці**”. Саме цим словом, яке зовсім не відповідає дійсності, Ви замінили мій „**склеп**”. Товариство не було таким багатим, аби в центрі Праги могло купити аж вісім (хоч і невеличких, але все ж таки) кранничок. Щоб ця помилка не перейшла в інші публікації про МВБУ, дуже прошу спростувати її. Заздалегідь дякую.

Проф. Микола Мушинка,
Пряшів (Словаччина)

Від редакції: Виправлення „**склепу**” на „**кранничку**” – це не стільки наш редакційний поспіх, скільки результат різного тлумачення слова „**склеп**” у різних словниках. Автор обмежує головне значення, коли, посилаючись на словники, пише, що **склеп** – це „закрите підземне приміщення”. 11-томовий „Словник української мови” подає, як перше значення: „Закрите підземне приміщення, в якому зберігаються труни з померлими”. Тому ми вирішили уникнути в тексті статті проф. М. Мушинки слова „**склеп**”. Хоч, певна річ, було б правильніше вжити відповідніше слово – наприклад, **підземний склад**, **підвальне приміщення** тощо.

Як правильно – візит чи візита?

Вибачте, що насмілюся Вам написати, але в інтернет-виданні „Свободи” за 18 березня є помилки. Дозвольте мені вказати на деякі з них (слова, які в українській мові вживаються в інших формах).

Читаю „міністер”, а треба ж „міністр”; правильно – не „реклеяма” а „реклама”, не „заплянована”, а „запланована”. Слова „візита” в українській мові нема, є слово „візит” (чоловічого роду).

Також поясніть мені ужите вами слово „властиво” (в тексті йшлося про міністра закордонних справ Б. Тарасюка: „Властиво, він майже сяяв”).

Замість „прес-клуб” треба – „прес-клуб”.

Будь ласка, не ображайтеся на мене – вашу газету читають сотні освічених людей. Дякую!

Олександр Вознюк,
Сакраменто, Каліфорнія

Від редакції: Ні, не ображаємося, навпаки – дякуємо за увагу до нашої газети, сподіваємося, що Ви належите до тих багатьох наших читачів, для котрих важливим є те, що ми пишемо, а не як, не те, який правопис вживаємо. Адже чи „**візита**” – жіночого роду, чи чоловічого, **міністер** чи **міністр**, **клуб** чи **клуб**, **Олександр** чи **Олександр** – суті інформації це не змінює. На жаль, нема можливості на кожній сторінці „Мова про мову” знову й знову пояснювати, чому ми пишемо так, а не інакше, але маємо для Вас й інших нових емігрантів з України – наших потенційних читачів – добру пораду. Те, що Ви читаете нашу „Свободу”, для нас означає, що Ви, приїхавши до Америки, належите до певної української громади і, отже, спілкуєтеся з українцями попередніх еміграційних хвиль. Запевняємо Вас – серед них Ви знайдете не одну людину, котра знає історію розвитку нашої мови, історію боротьби за неї, за її чистоту, історію її нищення царською, відтак – советською імперією. Попросіть старших емігрантів – і вони розкажуть Вам багато такого, що виявиться повчальним і навіть може вплинути на Ваш світогляд. Щодо слова „**властиво**”. Власне кажучи, воно має те саме значення, що й „**власне**”. 11-томовий „Словник української мови” („Наукова думка”, Київ, 1970 рік) подає приклад з твору М. Коцюбинського: „За домом ріс парк, який, властиво, тільки й робив нам осінь”. Друге значення цього слова – „**характерно**”, „**притаманно**”. Приклад з О. Довженка: „Я дуже молодий, і мені властиво більш думати про смерть ворога”.

Чому я „дякую за листа”?

Замітка Едварда Кухара („Свобода” ч. 2, 14 січня 2005р.) в розділі „Мова про мову” під заголовком „Приклади недотягнень” змусила мене задуматись. Автора „дивує” неправильність фрази „Ми одержали листа”, і він доводить правильність „Ми одержали лист” прикладами з інших мов. „Теоретично” п. Кухар мав би рацію, бо одержуємо кого? що? – знахідний відмінок. Та тут, мабуть, приходять ті „природні риси і властивості нашої мови” (Е. К.), які не завжди збігаються з правилами інших мов.

Борис Антоненко-Давидович у книжці „Як ми говоримо” (ст. 28) під заголовком „Родовий чи знахідний відмінок додатка?” пише так: „...Є дієслова, які керують іменниками тільки в якомусь певному відмінку..., на відміну від російської мови, український іменник-додаток часто стоїть у родовому, а не знахідному відмінку... Отож, треба ска-

зати: *писати (читати) листа*”. Є й інші приклади.

Дмитро Кислиця у „Граматичі української мови” (част.І. стор. 48) пояснює це дещо інакше: „Знахідний відмінок однини іменників другої відміни не має своєї окремої форми: іменники, що означають назви живих істот, збігаються з родовим відмінком (козака, сіяча, орла, коня), а всі інші – з називним...”

Але досить часто в живій мові буває так, що деякі іменники чоловічого роду, які означають назви неживих предметів, вживаються у тій і тій формі (в родовому і називному відмінках): написав *лист і листа*, *поламав віз і воза*... А є і такі словосполучення, в яких уживається тільки форма родового відмінка: *піймати облизня, дати ляпаса, дати гарбуза*”. Отже, чи то певне дієслово керує відмінком іменника-додатка, чи знахідний відмінок має форму родового – вислід той самий.

Чому не пишете – Детройт?

Уже майже вся наша преса правильно пише назву нашого міста – Детройт, одинока „Свобода” виправляє в дописах Детройт на Дітройт. В Детройті є велика польська громада, в її пресі також не зустрінете „Ді-

тройт”. Назва ця – французького походження і означає морську протоку. Місто лежить у вузькій протоці між озерами Сейнт Клер і Ірій.

Мирослав Кальба,
Дітройт

Від редакції: Не тільки поляки, але й росіяни пишуть – **Детройт**. Бо їхні правописи ґрунтуються на принципі **транслітерації**: чужомовні назви буквально копіюють з тієї чужої мови. Наприклад, росіяни пишуть: **Арканзас**, **Буфало**, **Коннектикут**, **Кентукі**, і т. п. Українська мовна традиція – йти за **транскрипцією**, за фонетикою, тобто писати чуже слово так, як воно звучить в оригінальній мові, наприклад: „Аркенсо”. „Merriam-Webster Dictionary” подає „*di-troit*” як правильну вимову назви міста „*Detroit*” – в якому перша голосна українською мовою вимовляється між „і” та „и”, але не „е”. Те, що деякі україномовні газети вирішили користуватися російським чи польським правописом, коли подають чужомовні назви міст, є ще одним доказом, наскільки для нас усіх необхідно, щоб були остаточно вирішені підставові питання українського правопису.

Просто з цікавості глянула я у деякі книжки, що були „під руками”, і побачила, що Леся Українка і Євген Маланюк дякували „за листа”. Василь Чапленко „...написав (к-ові) листа”. Одержував листа і Сергій Єфремов... Цих людей назвати „неграмотними” ніяк не можна. І здається мені, що „*писати листа*” і „*давати гарбуза*” звучить більше в

„дусі” української мови!

Не знаю, з якої мови і як могли „потрапити до нас” такі слова як: *лік, лічити, лічба* (рахунок), „*далі*”, та, на мою невчену думку, вони мають повне право громадянства в українській мові. Не збіднюймо її!

Людмила Почтар,
Скач Плейнс, Н. Дж.

Знахідний чи родовий?

В поживклову від старости шкільному підручникові „Граматика української мови”, що вийшов друком у Мюнхені в 1946 році, авторства проф. П. Ковалева, натрапив я на таке: „Я пишу листа – Лист писаний мною. Я написав листа – Лист написаний мною”.

В рубриці „Мова про мову” („Свобода” ч.2 14 січня 2005р.) Едвард Кухар пише: „Зокрема мене дивує, коли в українській пресі знаходжу неправильну відміну живих і неживих іменників чоловічого роду. Наприклад: „*Ми одержали листа*”, „*Дівчина подала гарбуза*”. Але, звичайно, треба: „*Дякуємо за коня*”. Звідки і з яких

часів походить ця неточність?”.

У згаданій граматичі П. Ковалева один з поданих прикладів – „я написав листа” – стоїть у тому самому відмінку, що й „*Ми одержали листа*” і „*Дівчина подала гарбуза*” – не „*лист*” і не „*гарбуз*”. Отже, згідно з граматикою проф. Ковалева, треба писати: „*Ми одержали листа*” і „*Дівчина подала гарбуза*”.

Цікаво було б прочитати зауваження щодо цієї справи й інших читачів та авторів розділу „Мова про мову”.

Володимир Колюбінський,
Фініксвил, Пенсильванія

Від редакції: На цю тему вміщуємо й думку Людмили Почтар, а поки ще й інші читачі відгукнуться, знову й знову звернімося до авторитету професора Юрія Шевельова: „В знахідному відмінку однини іменники чоловічого роду можуть мати або форму називного відмінка (бачу будинок), або форму родового відмінка (бачу хлопця). Назви осіб і взагалі істот мають тільки другу: **знайшов приятеля, пасе вола, вітає сотника**. Назви речей мають частіше форму називного відмінка, напр.: **читає рукопис, бере ніж, кидає камінь**. Але дуже часто – і ці факти чимдалі ширяться – і назви речей дістають у знахідному відмінку форму родового, правда, тільки з закінченням -а (ніколи не -у)”. При цьому проф. Ю. Шевельов ілюструє це справедливо ствердження прикладами з текстів Т. Шевченка („Як почує, що ще карбованця дасть”), А. Свидницького („Пряче носа, як гусак на холод”), Є. Маланюка („І викував похмурий Рюрик рабам хрещатого меча”), та інших відомих авторів.

„Все зле“...

(Закінчення зі стор. 1)

ників. А тижневики? Тижневики, коли на календарях з'являється два-три червоні дні, того тижня не виходять. І все ж газетарі не перестають нарікати на високі кошти, на те, що тепер набагато менше людей купує газети, на низькі тиражі, та й навіть з ностальгією згадують, як то колись газети мали тиражі і читачів у кожному куточку „широкої країни“. І ніби забувають, що тоді одна партія контролювала і папір, і друкарні, і співробітників, і тематику засобів масової інформації.

Отож цього року про сто днів президентства Віктора Ющенка друковані ЗМІ заговорили щойно на 103-й і 104-тий день. І створилося таке враження, що в країні суцільне розчарування. М'ясо подорожчало. Бензин подорожчав. Квитки на поїзди подорожчали. В уряді працюють непрофесіонали. Колишні члени влади невдоволені тим, що нова влада перевіряє їхні рішення і зокрема їхнє майно. Вартість американського долара впала (дарма що гривня тримається). Все зле, все зле.

І в усьому цьому незадоволенні найновіші опитування вказують на те, що популярність Президента В. Ющенка тримається на доброму рівні – значно кращому, ніж його попередників. І навіть з лав опозиції і з лав майже опозиції чути визнання, що у зовнішньо-політичному секторі нова команда України за цей короткий час здобула серйозні осяги. Але все одно під урядом В. Ющенка активно риють. І навіть ті, які за В. Ющенка, виявляють розчарування. Характерним тут може бути заголовок в аналітичній статті газети

„Україна молода“ від 6 травня: „Чорне й біле у помаранчевому. Нова влада призабула деяких друзів, і деяких ворогів. Перші на таке чекали, останні – тільки цього й сподівалися“. Про що тут йдеться? В основному про те, що новий уряд мусів заповнити 18 тисяч посад по всій країні, і деякі призначення виявились невдалими, часто підсунені політичними партнерами у передвиборній коаліції. (Для порівняння, новий американський президент має заповнити 6 тисяч так званих „plum jobs“, а український – утричі більше).

Але Віктор Ющенко має хист виходити з невідгидних ситуацій. Наприклад, участь у московському спектаклі для відзначення 60-ї річниці закінчення Другої світової, а в даному випадку – „Великої вітчизняної“ війни.

Російський Президент Володимир Путін зробив з цього подію найвищого рівня: хто не з нами в Москві 9 травня, той проти нас. І до „сталіци“, яка контролює серйозні енергоносії і ядерну кнопку, поз'їжджалися керівники з половини світу.

Пару тижнів до круглої дати Президент Путін, у виступі перед Державною думою, назвав найбільшою трагедією новітньої історії розпад Советського Союзу. (Тут напрошується коментар, що, за путінською логікою, другою найбільшою трагедією треба вважати повалення Третього райху).

Дійство 9 травня в Москві нагадувало американський конкурс з 50-их років „Королева одного дня“ („Queen for a Day“), де успішну дівчину називали королевою – протягом одного дня. Спектакль у Кремлі виглядав як „USSR for a Day“. Принаймні, на екранах телевізорів. Того дня на Красній площі все відбува-

лось так, як за часів СРСР. Правда, замість стояти високим керівникам на мавзолеї Леніна, високі гості сиділи на трибуні, яка закривала цей мавзолей. Але військова парада була точно скопійована з советських кінохронік, при чому замість маршала Жукова на коні, їхав цивільний міністер оборони на відкритому авті. Але військові колони машерували як колись, ветерани їхали на вантажівках воєнного періоду і державний гімн Росії звучав точно як той – про „Союз непорушний...“.

Невдалим вийшла зустріч високих гостей. Вони під'їжджали поазбучно в автомобілях, тоді йшли з 30 метрів вздовж якоїсь стіни, де стояли Президент Путін з дружиною, під парасолями (дощ ішов, дарма що перед спектаклем літаки посипали хмари хемікаліями). А перше подружжя виглядало так, ніби чекають на вулиці на автобус. По черзі кожний високий гість – сам, або з дружиною – вітався з Путіними, фотографувалися, і перше подружжя Росії чекало наступного гостя. Під парасолями, як на автобусній зупинці. Й отак понад 50 разів.

Президент В. Ющенко мав бути в Москві тільки 8 травня, а 9, – зі своїми, українськими ветеранами в Києві. Але тиск з Москви мусів бути неабиякий, бо за пару днів до московського спектаклю „USSR for a Day“, з ініціативи кабінету міністрів вийшла сугестія, щоб український президент таки був присутній у Москві, але у Києві також. На щастя, московський час на годину раніший від київського, київську церемонію трошки відтягнули, старий президентський літак подолав віддаль і дощову погоду і Президент В. Ющенко взяв участь і в московському „шоу“, і в київських святку-

ваннях. До речі, серед керівників світу, з цвітами до могили Невідомого вояка в Кремлі В. Ющенко йшов неподалік дуже скислого Олександра Квасневського, бо йому також треба було пояснювати полякам, що він робить в Москві на святі поневолення Польщі.

Зате у Києві, замість паради, була розкута хода. Президент В. Ющенко, члени уряду просто йшли Хрещатиком на чолі ветеранів і неветеранів до Музею „ВВВ“ (Великої вітчизняної, де нині виставлені й експонати Української Повстанської Армії). Там він говорив про найвищий час примирення між українцями, які воювали під різними прапорами. А після промови скуштував солдатської каші з ветеранами. Все це творило полярний контраст з московським спектаклем. В Москві територія Кремля була буквально заграбована, і чимало москвичів були переміщені з столиці. А в Києві між президентом і звичайними мешканцями та гостями столиці не було ніяких бар'єрів.

А до того ж, різні українські ліві – комуністи Петра Симоненка, прогресивні соціалісти Наталії Вітренко і соціалісти Олександра Мороза відбули свої окремі походи до Площі Слави. Партія О. Мороза одягнула молодих хлопців у пошарпані гімнастюрки, пілотки і чоботи типу советської уніформи Другої світової (десь ще тримають той реквізит на складах), і вони з червоними прапорами і квітами йшли до пам'ятника полеглим. Без ентузіазму. В дощі. Мабуть за 20 гривень. Після того згорнули свої прапори, склали їх в авто з написом „Соціалістична партія України“ і порозходились. А через пару годин з'явилась велика хода на чолі з Президентом.

Make it Memorable at Soyuzivka

Memorial Day Weekend May 27-30, 2005

Adoptive Parents Program

Discover and cherish a millenia old heritage and culture

- Ukrainian Food Cooking Demo with Andriy Sonevtsky
- Arts & Crafts with Maya Lew
- Pysanky and Art Painting on Glass Demonstrations

Olya Fryz

Performing her new and "soon-to-be-released" Ukrainian children's CD

Saturday Evening Zabava with FATA MORGANA

www.Soyuzivka.com

Call for Reservations
845-626-5641

UNA Estate Soyuzivka • P.O. Box 529 • 216 Foordmore Road • Kerhonkson, NY 12446 • 845-626-5641 • email: Soyuzivka@aol.com

Візита німецьких кораблів в Україну

СЕВАСТОПОЛЬ. – 4 травня до міста прибули з дружньою візитом, яка триватиме до 7 травня, фрегати Військово-морських сил Німеччини „Заксен“, „Кельн“ і танкер „Шпесарт“. Німецькі моряки проведуть урочисту церемонію віддання військових почесностей біля меморіалу загиблим радянським воїнам на Сапун-горі та на німецькому кладовищі біля села Гончарного, а також доставлять гуманітарний вантаж для Центрального військово-морського госпіталю ВМС України на суму 130 тисяч євро. Близько ста осіб зустрічали німецькі кораблі з антинатівськими плякатами. Представники Російського бльоку, Прогресивної соціалістичної партії України і Російської громади Криму скандували і співали пісню „Вставай, страна огромная, вставай на смертний бой“. В їхніх руках були транспаранти з написами: „НАТО – ні, Росія – так!“.

Фото УНІАН

В Німеччині показали історію помаранчевої революції

МЮНХЕН, Німеччина. – 10 травня в рамках 20-го Міжнародного фестивалю документального кіна в Мюнхені відбулася спеціальна подія – показ українських фільмів, присвячених „помаранчевій революції“. В програму під загальною назвою „Ukraine im Ausbruch“ („Україна на злам“) ввійшли як телевізійні стрічки, показані в Україні на загальнонаціональних каналах, так і авторське відео, невідоме широкому загалові.

Фільми Оксани Плисюк „Пори року на Майдані“ і „П'ята пора року“ включають унікальні кадри та вірші Юрія Андруховича у виконанні автора. Фільм Костянтина Стогнія „Карпати – Донбас: ціна вибору“ (канал „Інтер“) розповідає про поїздки двох груп тележурналістів в полярні за настроями регіони України, в яких досліджується феномен штучного протистояння громадян однієї країни. Фільм Наталки Філич „Помаранчева революція“ („5 ка-

нал“) побудований навколо відвідин революційного Києва сім'єю жителів Донецької області з різними політичними поглядами.

Організатором культурної акції стала агенція „Tolle idOe!“ на чолі з його директором доктором Александром Шварцем (Мюнхен). З української сторони укладачем і координатором програми виступив київський кінокритик Олександр Виноградов. Він же разом з авторами – Оксаною Плисюк, Наталкою Філич і Костянтином Стогнієм – брав участь в дискусії після закінчення демонстрації фільмів.

„Україна на злам“ викликала велике зацікавлення у мешканців Мюнхену і гостей фестивалю. У кіномузеї 7 травня відкрилася фотовиставка, присвячена подіям листопаду-грудня минулого року. Її склали праці київських фотографів Петра Власенка і Анатолія Степанова. Показ фільмів відбувся в Мюнхенському кіномузеї.

Руслана не вестиме „Евробачення-2005“

КИЇВ. – Співачка Руслана Лижичко не буде однією з ведучих Пісенного конкурсу „Евробачення – 2005“, тому що повністю присвятить себе благодійному концертові, що відбудеться 17 травня на площі „Арена“. Вона братиме активну участь в інших подіях конкурсу. Зокрема співачка відкрис цьогорічний конкурс. Крім того, Р. Лижичко обрана ЮНІСЕФ Послом доброї волі в Україні. За словами координатора інформаційних програм ЮНІСЕФ в

Україні Дмитра Коника, Руслана була обрана, виходячи з її здатності до співчуття і глибокої відданості справі допомоги дітям. Вона має намір відстоювати права кожної української дитини на здоров'я, честь і розвиток. Як Посол доброї волі Дитячого фонду ООН Руслана також буде боротися за подолання йододефіцитних захворювань і займатися питаннями профілактики поширення ВІЛ/СНІД в Україні.

УНІАН

Пластові Табори на літо 2005р.

Виховно-вишкільні табори для УПН та УПЮ

Вовча Тропа
Новий Сокіл
Писаний Камінь
9-30 липня, 2005р.

Крайовий Вишкільний Табір (КВТ)
31 липня - 12 серпня, 2005р.

Спеціалізаційні табори

Крайові та міжкrajові табори Україна липень - серпень, 2005р.	Табір Гольфістів Новий Сокіл 31 липня - 6 серпня, 2005р.
---	--

Табір Старшого Юнацтва Вовча Тропа 9-24 липня, 2005р.	Роверовий Табір Lehighton, PA 6-13 серпня, 2005р.
---	---

Початковий Новацький Табір Вовча Тропа 10-16 липня та 24-30 липня, 2005р.	Морський Табір Pittsfield, MA 6-13 серпня, 2005р.
---	---

За додатковими інформаціями, прошу звернутися на мережову сторінку
www.plastusa.org.

УКРАЇНСЬКА Федеральна Кредитна Співка

Наскільки важливі індивідуальні послуги?

Ми тільки тоді можемо це зрозуміти, коли втрачаємо їх. В той час, коли більшість великих фінансових установ почали забувати значення слова „послуги“, приємно довідатись, що все ж таки існує місце, де вас вітатимуть, як давнього широго друга.

Українська Федеральна Кредитна Співка пропонує вам повний перелік своїх фінансових послуг за низькими відсотками. Ваші фінансові потреби будуть вирішуватись в кожному випадку індивідуально. Ставши членом Української Федеральної Кредитної Співки, ви також стаєте членом нашої швидкоростучої громади, що простягнулася від Західного до Східного бережжя країни, і ім'я їй - Українська Федеральна Кредитна Співка.

© 2005 UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

Rochester, NY
Main Office
(585) 544-9518
824 Ridge Rd. East,
Rochester, NY 14621
Fax: (585) 338-2980

Syracuse, NY
Branch Office
(315) 471-4074
211 Tompkins Street
Syracuse, NY 13204
Fax: (315) 474-2328

Albany, NY
Branch Office
(518) 266-0791
1828 Third Ave.,
Watervliet, NY 12189
Fax: (518) 266-1269

Sacramento, CA
Branch Office
(916) 721-1188
6029 San Juan Ave.,
Citrus Heights, CA 95610
Fax: (916) 721-5551

Boston, MA
Branch Office
(781) 493-6733
107 Eastern Avenue
Dedham, MA 02026
Fax: (781) 493-6730

RUFCU direct
FREE ONLINE BANKING

www.rufcu.org
E-mail: info@rufcu.org

PayWISE
ONLINE BILL PAYMENT

Toll Free and Audio Response: 1-877-968-7828

Будні Пласту в Україні

Вулицями Львова йдуть пластуни.

Самбір

12 квітня 1912 року – День першої пластової присяги – відзначено 17 квітня урочистою збіркою біля будинку Агентства розвитку Прикарпаття, у якій взяли участь близько 60 пластунів, батьки та гості. Цей день для багатьох став пам'ятним ще й тим, що після тривалої перерви у Самбірській станиці знову відновлено активну діяльність новацтва. Маленьким учасникам двох новостворених роїв (хлопчиків і дівчаток), які разом налічують 20 новачат, референт Наталія Бобко пов'язала жовті хустини.

Відбулися і юнацькі ритуали. Присягу, після завершення першої проби, на прапорі куреня ч. 61 ім. О. Тисовського склали юнаки гуртка „Орлани”. Хорунжому цього куреня Богданові Хмелівському, якому виповнилося вісімнадцять, урочисто замінили курінну хустину на старшопластунську.

До учасників свята промовляв станичний Олексій Микитко, член проводу Пласту України Микола Шийко, який саме того дня повернувся до Самбора з Нью-Йорку, де проходили курінні наради „Червоної Калини”. Зі словами привіту від батьків звернувся громадський діяч Ярослав Припін, донька якого того дня стала пластункою-новачкою.

Пластуни переглянули новий фільм про крайовий спортивно-

вишкільний табір „Калиновий оберіг - 2004”, організували імпрорізовану ватру – з піснями, іграми, жартами.

Львів

Відзначення річниці Пласту почалося 16 квітня Богослужінням у соборі св. Юра, де у спільній молитві об'єдналися сотні пластунів. Відбулося також посвячення прапорів юнацьких куренів ч. 12 ім. Марусі Чурай та ч. 14 ім. Соломії Крушельницької. Опісля святкування продовжилося на подвір'ї Львівської академічної гімназії, де 93 роки тому першу пластову присягу склав юнацький гурток молодого тоді вчителя Олександра Тисовського.

Відбулася збірка. Після звіту комендантові, яким був станичний Львівської станиці Микола Музала, перед проводом свята вишуквалися наймолодші, аби скласти новацьку обітницю. А юнацтво виголошувало пластову присягу. Чималу групу хлопців та дівчат було нагороджено відзначеннями, деякого вітали з закінченням другої проби. Крайова булавна юнацтва Зореслава Багнюк провела іменування третьопробників. Таких було чотирнадцять. Серед них – юнак Іван Сороківський, який зпоміж небагатьох, зумів здобути ступінь скоба-гребця (завершальна, третя юнацька проба морського

пластування).

За багатолітню жертвну працю велика група пластунів-сеньйорів з рук крайового булавного УПС Олега Климчика отримала пластові ордени св. Юрія в сріблї. Серед сеньйорів довшнього запису були Богуслава Гринів, Ярослав Козачок, Богдан Пришлякевич, Роман Дзюпин, Роман Риф'як. Серед тих, хто порівняно недавно в уладі найстарших за віком – Галина Субтельна, Володимир Козачок, Володимир Раковський та В'ячеслав Стебницький.

Після збірки бунчужний Ростислав Наумко (з нещодавно створеного чи, радше, відновленого старшопластунського куреня „Передові”) повів численну пластову колону вулицями Львова у бік Личакова. Там відбулося освячення пам'ятного знаку пластунам, що не зломали своїх присяг, яке здійснив о. Михайло Димид. Знак встановлено в пам'ять понад 300 відомих і багатьох ще невідомих нині членів організації, які віддали життя за незалежність України.

По завершенні події думками поділився пластун-сеньйор Олександр Крисків, зусиллями якого на Личакові і споруджено пам'ятний знак пластунам. Зокрема він сказав: „Ідея спорудження пам'ятного знаку полеглим членам Пласту виникнула ще влітку 2002 року, під час проведення в Україні ювілейної Міжкрайової пластової зустрічі. Процес був нелегким, а від того – тривалим. Однак задум все ж вдалося здійснити. До речі, без кошту держави. Отож за допомогу в тій чи іншій мірі, а також значну зроблену роботу висловлюю велику подяку ветеранові дивізії „Галичина”, члену управи Братства опіки над могилами воїнів України пл. сен. Юрію Ференцевичу, головній булавній сеньйорату пл. сен. Христині Ковч та членові Головної Пластової Ради пл. сен. Петрові Дармограю, який, поряд з тим, є співвласником українсько-американського спільного підприємства „Ренесанс” – безпосереднього виконавця проєкту пам'ятного знаку. Його запропонували професор Дмитро Кравич – скульптор, Народний художник України, лавреат шевченківської нагороди; Микола Посикира – Заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки художників; Михайло Федик – головний архітектор проєктів державного інституту „Місто-

Промовляє пл. сен. О. Крисків, зусиллями якого на Личакові споруджено пам'ятний знак пластунам.

проєкт”. В основу проєкту покладено історично складений символічний образ хреста і веселки – символ Божого миру, як зв'язок неба із землею. На окремих гранітних плитах буде написано: „В пам'ять про Івана Чмолу та Петра Франка” (загиблих співзасновників Пласту).

Млини, Польща

У візиті Президента України Віктора Ющенка до Польщі його супроводжували пластуни. У Млинах Ярославського повіту Підкарпатського воєводства 12 квітня вони разом з ним та українською громадою віддали шану о. Михайлові Вербицькому в 190-ту річницю від дня його народження – великому українцеві, творцеві Державного гимну, з часу першого озвучення якого виповнилося 140 років.

Делегацію від України склали 40 пластунів Львівської станиці, яку очолив керівник осередку, старший пластун Микола Музала. А забезпечив участь молоді у визначній події освячення пантеону на могилі о. М. Вербицького (подбав про автобус, взяв на себе усі фінансові витрати) пластун-сеньйор Олександр Крисків, який очолює українсько-американське спільне підприємство „Ренесанс”. Саме ця фірма виконала усі гранітні праці.

Юрій Леськів
Фото автора

Орден св. Юрія у сріблї отримали сеньйори Богуслава Гринів, Ярослав Козачок, Роман Дзюпин та Богдан Пришлякевич.

Пластуни зі Львова на місці поховання о. Михайла Вербицького. Фото: Таїсія Бушнел

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Хоровий концерт „Мозаїка слов'янської музики”

ГАРТФОРД, Кон. – 1 квітня в Театрі виконавчого мистецтва відбувся урочистий концерт-фестиваль слов'янської хорової творчості. Концерт під назвою „Мозаїка слов'янської музики” складався з різноманітних творів, включно з літургійними кантами, клясичними творами та народними піснями з Східної Європи.

„Для нас це була цікава співпраця між творчими силами двох заслужених студентських хорів Єйлу та одного з новіших хорів в українській громаді”, – сказав заступник голови „Євшану” Ігор Стасюк, який заініціював цей проєкт. На закінчення концерту всі три хори з'єдналися, щоб за-

співати традиційні твори на слова Тараса Шевченка і тим вшанувати перемогу „Помаранчевої революції” в Україні.

На початку мішаний хор „Євшан” під керівництвом Олександра Кузьми, який складається з 30 голосів українських парафій Гартфорду, Нью-Бритену, Нью-Гейвену, Кольчестеру та Бриджпорту, виконав твори Авдієвського, Леонтовича, Кошиця, Китастого і Лисенка та оригінальні композиції і обробки пісень диригента О. Кузьми. Хор надав весняний настрій гагілкою „Кривий танець” та продовжив концерт традиційними піснями „Туман ярмом”, „Дударик”, „Ой, сама ж я, сама”.

У день концерту надійшли тривожні новини про передсмертне зазедужання Папи Івана Павла II. Звернувши увагу на цю сумну вістку, „Євшан” присвятив два твори Святішому Отцю. О. Кузьма висловив глибоку вдячність українському народу за великі особисті подвиги Папи в обороні людських прав в Східній Європі та за його історичну і пастирську ролі в відродженні Української католицької церкви.

Хор заспівав молитву „Отче наш” Миколи Леонтовича. Далі „Євшан” виконав оригінальну композицію О. Кузьми до слів 42-го та 84-го псалмів: „Як лань прагне до водних потоків, так душа моя прагне до Тебе, Боже...”.

Продовжуючи програму, виступив квінтет бандуристок Івонни Буцько-Офлегерті, Олі Ходоби-Фриз, Христини Стасюк-Джемей-

джен, Дарії Ричардсон та Ірини Китастой-Кузьми. На тлі бандур хор виконав твір Юліяна Китастого „Метелиця”, інструментальні твори Григорія Китастого „Гомін степів” та „Дозволь мені, мати”.

В другій частині концерту виступив Єйльський російський хор під проводом Марка Бейлі. Заснований в 1953 році, студентський хор здобув собі світову славу в концертних залах США, Росії, Грузії та Західної Європи. Хор виконав літургійні твори Іполітова-Іванова, Чеснокова та старовинні знаменні канти, а далі – військові та народні пісні „Бородіно” та „Солдатушки”. Найновіше награвання хору „Канти і колядки” отримало високі оцінки від критиків газет „Нью-Йорк Таймс” та Народного крайового радіо.

Після перерви виступив жіночий слов'янський хор при Єйльському університеті під диригентурою Ганни Фарбер. Хор виконав надзвичайно гармонійні та цікаві народні пісні Болгарії, Македонії, Польщі, Боснії, Росії та Сербії.

На завершення концерту жіноча частина „Євшану” долучилася до слов'янського хору, щоб заспівати українську народну пісню „Вишні черешні” під супровід квінтету бандур. Чоловічі частини „Євшану” та Єйльського російського хору долучилися, щоб заспівати словенський монастирський кант „Тіло Христове”. А на кінець хори виконали твори Кошиця – обробку народної пісні „Журавель” та Григо-

(Закінчення на стор. 26)

Диригенти Ганна Фарбер, Олександр Кузьма і Марк Бейлі приймають подяку слухачів.

День в Житті Українського Партизана

Загальноосвітній УПА

29, 30, 31 Липня 2005

Поверніться в минуле очима молодого партизана. Базована на „Літописі УПА” виставка включатиме архівні фотографії, карти, історичні і політичні точки зору, архіви ворогів, спогади очевидців, які вводять слухачів в складну та захоплюючу військову мережу. Розташована у передгір'ї Каткільських гір Союзівка нагадує гори Карпати в Україні, де понад 20,000 партизанів діяли під час та після 2-ої Світової війни в зорганізованих військових частинах. Вони боролися за Батьківщину на всіх фронтах – без жодної зовнішньої підтримки та визнання – з одною спільною метою: особиста свобода та воля України.

UNA Estate Soyuzivka • P.O. Box 529 • 216 Foordmore Road • Kerhonkson, NY 12446 • 845-626-5641 • email: Soyuzivka@aol.com

www.Soyuzivka.com

Call for Reservations
845-626-5641

Павло Вірський на американському континенті

До 100-річчя від дня народження видатного творця українського танцю

„Бог танців і виразник душі“, – так називають свого учителя, педагога, художнього керівника Ансамблю танцю України Павла Вірського його учні, актори балету, випускники його студії, послідовники. Сьогодні вони живуть по всьому світу. Їх, як і нас усіх, багато. Називають їх скорочено „вірчани“. 17 квітня частина із тих, що проживають в Канаді і США, зібрались в Торонто і разом з любителями українського народного танцю, українською громадою і гостями з Києва відсвяткували 100-річчя з дня народження свого улюбленого вчителя.

Спробу передати, як головне, його атмосферу, і суть розмов з цікавими людьми з вірчан, їхні спогади про геніяльного П. Вірського, їхнє життя на цих берегах, деякі думки про сьогоднішній ансамбль, що носить його ім'я, про Україну – мистецьку і політичну.

Всесвітньовідомий український артист і хореограф (1905-1975) Павло Вірський народився 25 лютого 1905 р. в Одесі. Закінчив у 1927 р. музично-драматичний інститут з класу балету, вчився в Москві в інституті Луначарського і брав приватні уроки у балетмайстра Кас'яна Галейзовського, в свою чергу учня знаменитого дягільєвця Фокіна, ві-

домого як модернізатор класичного балету. До 1955 р. П. Вірський працював в театрах Одеси, Харкова, Києва, Дніпропетровська, Москви в ролях артиста, балетмайстра, художнього керівника. З 1955 р. до останніх днів життя очолював Ансамбль танцю України, який, між іншим, і створив в 1937 р. Останні 20 років його біографії – це роки найяскравішого виявлення його таланту і шляху до світової слави як новатора, що поєднав український фолклорний танець і класичний академічний балет.

Павло Вірський – Народний артист СРСР, лауреат державних премій Радянського Союзу, Народний артист України, лауреат премії ім. Т. Шевченка.

Загальновідомо: все, що він зробив для українського мистецтва, зокрема танцювального – незбагненне, неоціненне. Часто запитують: як могло статися, що мистець, який виріс, припустимо, не в українському селі на Поділлі чи в Гуцульщині зумів так пізнати, відчути і відтворити характер і дух українського народу? Я мала можливість в Торонто запитати про це у тих акторів балету, які пройшли його школу, танцювали в його постановках, об'їздили з ним пів світу, пам'ятають

ціну шаленого при ньому, П. Вірському, успіху. Це – Заслужений артист України хореограф Григорій Чапкіс, соліст і балетмайстер Валерій Дебелий, солісти балету Сергій Шелехов, Юрій Вернигор, Леонід Воронов та учні його учнів, які застали атмосферу вчителя – Юрій і Люба Грекови, Володимир Оніщенко, Юрій Вразкін, Айвар Шуркін, Володимир Бірюшов, музиканти Сергій Зорин, Ігор Гулецький та інші. Їх відповідь одностайна: П. Вірський – геній, бог танцю. Розповідають: йому варто було глянути на характер руху, вбрання, щоб створити танець. Він створив не просто ансамбль, а Театр академічного народного танцю. Залишив у спадок на танцювальній сцені національні народні характери. Вимагав танцювати душею. Не техніка головне, навчав він, – а душевність, контакт з глядачем на рівні „від серця – до серця“. „Той, хто творив душею,“ – так називали ювілейну афішу в Києві, у лютому ц. р.

Завдяки його талантові, фанатичній праці, геніяльності хореографа-постановника в 1960-70-ті рр. очолюваний ним Державний заслужений ансамбль танцю прославив Україну на весь світ.

Невмирущий його „Гопак“ став, як кажуть сьогодні, символом України. Хоч ним міг стати любий танець з класики – „Запоріжці“, „Повзунець“, „Подоляночка“... Адаже кожний другий створений ним танець – перлина. На його фундаментальних творах виросла ціла плеяда наших балетмайстрів.

В 1977 р. ансамблю присвоїли ім'я Павла Вірського і він став називатись Державний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського. Нині до назви додали „Національний“. З 1980 р. його очолює Народний артист України Мирослав Вантух.

Через два роки – 70-річчя Ансамблю. Цей час вміщає дві протилежні епохи. Епоха „золотого фонду“ мистецтва танцю України П. Вірського. І „поствірський період“. Він – інший. Чим саме, пробувають відповісти його учні. Тепер на американському континенті проживає більше ста сімей „вірчан“ всіх поколінь. Дехто працює в місцевих ансамблях українського танцю. В Канаді – Валерій Дебелий (Вініпер), Сергій Макаров (Ванкувер), Ніна Пирогова і Юрій Пац (Саскатун), Юрій і Люба Грекови (Торонто). Останні стали на чолі організації свята.

Варто згадати про багатоденні святкування, що відбулись в лютому ц. р. в Києві. Можна стверджу-

(Закінчення на стор. 26)

Учасники відзначення 100-річчя з дня народження Павла Вірського

**Нехай Торонто буде місцем
Ваших українських літніх розваг**

26, 27, 28 серпня 2005 р.

„9th Annual Bloor West Village Festival“ на Bloor Street West (поміж „Runnymede і Jane Streets“);

Достойний Джон Турнер провадитиме парад і кожний хто був спостерігачем в Україні у грудні 2004 р. запрошений взяти участь.

За інформаціями звертатися: (416) 410-9965 або www.ukrainianfestival.org

2, 3, 4, 5 вересня 2005 р.

УКРАЇНЬКА ЗАБАВА в Harbourfront Centre, (235 Queens Quay West, Toronto), в одному з головних призначень для туристів. Насолоджуйтеся сучасним мистецтвом, включно із фільмами та сценічними творами. Запрошуємо на забаву, яка включає розваги, танці та чудові виступи. За інформаціями звертатися: (416) 973-4000 або www.harbourfrontcentre.com

Обидві події покажуть найкращі зразки української культури з Канади, США та України. Приєднайтеся до понад півмільйона людей, які підхоплять український запал під час тих двох подій.

Festival Host Hotel
www.vanilla-inn.com

Виставка української кераміки

ПАРМА, Огайо. – У школі „Valley Forge High School” увечорі вивчають англійську мову емігранти, які прибули до США з різних країн світу. За їх участі проводяться щорічні виставки народного мистецтва різних народів та їх національних страв, якими частують гостей виставки. Щорічно проводиться там виставка українського народного мистецтва. Цього року відбулася виставка української кераміки. Олена Брехун з Акрону, Огайо, взяла інтерв'ю в Євгенії Бенко, яка щорічно організовує виставки українського мистецтва у Пармі.

– Чому саме українську кераміку ви вирішили показати цього року?

– Українська культура дуже багатогранна. На кожній з наших виставок ми показуємо якусь одну її грань – вишивані рушники, різьбу по дереву, петриківський розпис, вишивані подушки, українську біжутерію, писанки. Археологічні знахідки у селі Трипільлі, що на Київщині, свідчать, що наші предки ще 7 тисяч років тому вміли виготовляти різний посуд з глини і відповідно спеціальними узорами прикрашати.

мотиви розпису трипільської кераміки – це спіралі, що символізують безконечність життя. На мальовничому посуді трипільських майстрів часто зустрічаються і фігурні мотиви у вигляді тварин. Багатство їхніх форм і сміливість фантастичних узорів дають підставу вважати трипільську кераміку блискучим мистецьким феноменом неолітичної доби.

Варіанти трипільських декоративних мотивів ще й досі можна бачити в народних вишивках, килимах, писанках, а також у кераміці сучасних гончарів, що були представлені на нашій виставці у 18 експонатах.

Випалена глина незнищенна. Навіть найменші черепочки археологи зберуть до купи і прочитають долю кожного покоління. Це те правдиве коріння, з якого розростатиметься понівечена крона нашої історії та культури.

– Чи можете описати свою виставку?

– У нашій школі навчаються дорослі студенти з 45 країн. Кожному представникові певної культури чи держави було надано по одному столу на цьому культурному базарі. Нам дали три столи. Але нам і цього було замало. Наша виставка трохи нагадувала крамницю з керамікою, бо кожен експонат потребує просто-

ру, а всіх 76 наших експонатів виставило б на велику кімнату.

На першому столі ми поставили великі ляльки – дівчинку і хлопця в українських народних строях. Дівчина тримала в руках хліб на вишитому рушничку, а внизу був напис: „Ласкаво просимо на нашу виставку!”. Позаду них стояв трохи менший хлопчик (лялька), одягнений в гуцульське вбрання. Була мапа України, на якій був список гончарських шкіл та центрів України, а на самій мапі були наклеєні стрілочки біля цих місць: Косів, Трипілья, Опішня, Гавареччина. Біля мапи був фотомонтаж зі знімками українських виборців у Вашингтоні, демонстрації протесту в Клівленді проти фальсифікації на виборах в Україні, статті з газет про інавгурацію В.Юшенка.

На другому столі стояв великий мисник, на верху якого по боках було два горщики з трипільським орнаментом та кімнатними квітами. На верхній та другій полиці мисника були різні керамічні експонати, внизу – гуцульська кераміка. На столі лежали також керамічні кахлі з Коломиї.

На третьому столі була показана кераміка з Гавареччини (Львівщина) – 6 чорних експонатів стояло на вишитій чорними і червоними нитками серветці. Були баранці з Опішні (Полтавщина), ваза і великий таріль з Київщини. Де можна було, ми вставляли до глечиків колосся пшениці і вівса, польові, лісові, лугові квіти, та квіти соняшника, а до сучасної кераміки – городні квіти. Всюди були написи англійською мовою, а також пояснення про нашу прадавню культуру та наслідування її мотивів у сучасному гончарстві. Шкільні молоді вчителі дали завдання описати виставку на цьому культурному базарі. Захоплювались нашою виставкою всі.

Зліва: Ірина Дубас, Стефанія Балагутрак, Роман і Наталя Щавурські та Оля Балух. Попереду – Євгенія Бенко.

На початку виставки тихо звучала українська музика у виконанні бандуриста Мішалова, потім молодь включила свою музику і танцювала у залі танці різних національностей.

– Де ви берете стільки експонатів на кожну виставку?

– Я є членкою 33-го Відділу Союзу Українок. В самій домівці нашого відділу, є багато писанок, гуцульської кераміки та інших зразків українського народного мистецтва. Кожна союзниця має вдома багато різних творів народного мистецтва. Вони радо позичають їх. Особливо велику допомогу надає мені у цьому наша почесна союзниця Ірина Кашубинська. Поділилась своєю багатю власною збіркою української кераміки Іванна Шкарупа, а також союзниця

Лукія Гриців, Андрій Поворозник – власник крамниці „Львів-Базар”, Роман Боднарук – власник корпорації „Огайо-Експорт”. Арета Надозірна, бібліотекар у Клівленді, не тільки віднашла мені багато літератури про українську кераміку, але і надрукувала декілька рефератів з цієї теми. Дякуємо також Михайлові Горбаню, що допоміг нам привезти цю кераміку і мисник на виставку, а також Олі Балух і подружжю Щавурських – Наталі і Роману, які допомагали нам укласти експонати на виставці. Я теж маю багато власних зразків українського народного мистецтва. Мій чоловік, Франко Бенко, любить майструвати і для кожної виставки виготовляє полиці, а для останньої виставки зробив і помалював мисник.

Scope Travel Inc - the Ukraine Specialists!!

HUTSUL FESTIVAL TOUR

Ivano Frankivsk + Lviv + Kyiv
Sept. 1 - 11, 2005
via Aerosvit from New York/JFK

Join us at the greatest folk festival in Rakhiv, the heart of the Hutsul world! Enjoy over 30 ensembles performing at the biggest song and dance competition of the Carpathian Mts.

Limited hotel accommodations!!

800-242-7267 973-378-8998
www.scopetravel.com scope@mycomcast.com

OTHER TOURS:				
Best of Ukraine	Jun 09	15 Days	Odesa, Kyiv, Lviv, Yalta	
Western Ukraine	Jun 24	15 Days	Kyiv, Lviv, Yaremche, Krakow	
Best of Ukraine	Jul 21	15 days	Odesa, Kyiv, Lviv, Yalta	
Western Ukraine	Aug 12	15 days	Kyiv, Lviv, Yaremche, Kyiv	
Crimea+Independence Tour	Aug 12	15 days	Yalta, Lviv, Kyiv	
Independence Tour	Aug 17	10 Days	Lviv, Karpaty Exc., Kyiv	
Hutsul Festival Tour	Sep 1	11 Days	Rakhiv, Lviv, Kyiv	
Budget Tour	Sep 23	10 Days	Lviv, Kyiv	
Ski Ukraine	Jan 15	10 Days	Bukovel Resort, Lviv www.Bukovel.com	

Оберіть свій напрямок!

Малев Угорські Авіалінії пропонують Вам найкращі варіанти подорожей за привабливими (конкурентноздатними) цінами.

За інформацією звертайтеся до Вашої туристичної агенції або телефонуйте у Малев Угорські Авіалінії.
tel: +1 212 566 9944
newyork@malev.hu
www.malev.com

MALEV Hungarian Airlines
ONE MORE REASON TO TRAVEL

Сто порад...

(Продовження зі стор. 1)

ців. Ющенкові належало б запровадити рішучі реформи відразу, поки він має високий рівень підтримки, вважає Д. Санден, замість того, щоб підвищувати пенсії та платні для вчителів чи медсестер. Так само кажуть і експерти одного з чужоземних інвестиційних банків, чию думку Санден цитує.

Чимало людей висловлюють розчарування – як, наприклад, публіцист Юрій Смирнов. „Ми якось інакше уявляли життя після Майдану, – пише він. – Покищо ці очікування не виправдовуються. Керівники, здається, продовжують за інерцією грати в демократію, але видно, що вони зовсім не зацікавлені в результаті тієї гри“. Ще різкіше висловився добре знайомий в Україні московський політолог Андрій Окара – традиційно помаранчевий, хоча й російський (але українського походження). Він вважає, що прийшов

кінець „помаранчевій казці“ і зараз у всіх – від таксистів до високих посадовців – залишилося відчуття, що їх „ошукали“ бо Ющенко немов стає варіантом „Кучми-3“.

Таких розчарованих симпатиків В. Ющенка редакційна стаття відомого інтернет-видання „Обоз“ називає „меркантильними прагматиками“, в яких громадянське почуття пішло в „довготривалу післямайданівську відпустку“. Тим, хто сьогодні запитує: „За що боролись?“, автор статті відповідає так: „За те, щоб Президентом не став бандит. ... За те, що багатьох, кого треба, вже посадили, а ще більше – посадять... За те, що робиться спроба перейти від „понятій“ до законів... за те, що помилки не замовчуються, а обговорюються і навіть іноді виправляються...“.

Високі оцінки конкретним справам нової влади дають її політичні опоненти. Леонід Кравчук, нині один з чільників опозиційної частини Верховної Ради, зазначив, що нова влада неодмінно переможе на

найближчих виборах і матиме тоді вирішальну більшість понад 2/3 голосів у парламенті. Володимир Семиноженко, колишній віце-пре'єр та попередник В. Януковича на посаді голови Партії регіонів, підкреслює, що нинішній уряд відрізняється від всіх минулих новим політичним стилем – „емансипованим та публічним“, коли міністрам вже не забороняється, як було раніше, мати політичні амбіції та особливу думку.

Конкретні досягнення нового уряду справляють найліпше враження у справі свободи преси. Для цього, відзначає тележурналіст Єгор Соболєв, „не треба було дуже багато чого робити – треба було багато не робити“, тобто припинити різні форми прихованого тиску на засоби масової інформації. За сто днів нової влади журналісти відчували кардинально нову атмосферу, каже він. „Писати те, що ти відчуваєш, і те, що є твоєю роботою – це вже буде щастя“, – погоджується з ним телеведучий Андрій Шевченко.

В економіці новому уряду довелося за цей час гасити декілька „пожеж“: в грудні різко зменшилися податкові бюджетні надходження, потім почали підніматися ціни на паливо, на м'ясо та інші харчі. Перші спроби привести до ладу роботу митниць створили загрозу раптового припинення імпорту споживчих товарів... Напружені регулювальні дії Кабінету міністрів (як дехто каже, той самий „адмінресурс“, яким користувався й уряд В. Януковича) дещо поліпили загальну ситуацію. Але, підсумовують коментатори, в діях уряду бракує стратегії, системності, є багато важливих невизначених питань. Чи не найважливіше з них – це так звана реприватизація. В. Ющенко обіцяв під час виборів, що великі підприємства, приватизовані з порушенням закону і в інтересах магнатів, наближених до тодішньої влади (наприклад, „Криворіжсталь“, яку купили разом Пінчук та Ахметов) будуть повернені до держави й приватизовані за більш прозорої процедури. Новий уряд заявив, що починає це робити, але яких саме підприємств ця справа торкнеться і яким чином – досі невідомо. Оглядач Ірина Погорєлова вважає, що дії уряду проти „олігархів“ не зачіпають їхніх серйозних інтересів, і про це нібито існують певні домовленості. Кримінальні справи, хоч і з великим розголосом, відкриваються покищо проти другорядних фігур – таких, як Колесников.

Мабуть, два найзначніші стратегічні завдання уряду – це, з одного боку, приборкання корупції та „тіньової економіки“ а з другого – боротьба з бідністю, допомога „найменш захищеним“. Обидва завдання послідовно випливають з передвиборних декларацій В. Ющенка та сподівань тих, хто його підтримував. Уряд розробив, а парламент прийняв новий варіант бюджету на 2005 рік – бездефіцитного, але з великим підвищенням соціальних виплат. Сюди увійшли не лише підвищені пенсії або платні вчителів, але й, наприклад, допомога матерям. До цього часу непрацююча мати дитини до трьох років отримувала від держави близько сорока гривень на місяць. Сьогодні вона вже отримує 180 гривень.

Звідки уряд бере ці гроші? Більше стали віддавати державі експортери (ті ж Пінчук або Ахметов) – через скасування певних податкових пільг та підвищення для них залізничних тарифів. Більше стали приносити митниці – хоча митні тарифи стали значно менші, тепер мито реально сплачують, а не дають хабарів, щоб його уникнути.

Але все ж чимало дрібних підприємців відчуває себе скривдженими: їм встановили обмеження, до якого дозволяється застосовувати так званий „єдиний податок“, тобто в цілому податковий тиск збільшився. За словами економіста Ігора Луценка, „видалення тіньової економіки з тіла України ледь не загрожує смертю пацієнтові“, бо фактично це – як хірургічна операція наосліп. Справа ще й у тому, що мале підприємництво як кляса було політичною опорою В. Ющенка, а тепер відчуває себе зрадженим. Тінізація була для нього способом захисту від бюрократизованих державних механізмів та нечесних чиновників, зазначає І. Луценко. То ж тепер держава мусить показати, що в неї є людське обличчя. „Держава пізнається не по тому, як вона годує пенсіонерів,

І шляхи стають коротшими!

Тільки **Аеросвіт Українські Авіалінії**

пропонує безпосадкові рейси

літаками Boeing 767

Нью-Йорк-Київ, Київ-Нью-Йорк

А також через Київ:

Львів, Івано-Франківськ, Одеса, Сімферопіль, Донецьк, Дніпропетровськ, Харків, Запоріжжя,

Чернівці, Ужгород, Москва, Мінськ, Баку,

Ташкент, Алма-Ата, Делі, Тель-Авів,

Пекін, Дубаї, Афіни, Салонікі, Софія,

Белград, Бангкок, Каїр

1.888.661.1620, 1.212.661.1620,

sales@aerosvit.us

або звертайтеся у Вашу агенцію

Вантажні перевезення:

1.718.376.1023,

express@aerosvitcargo.com

Новинка! Тепер у Вас є можливість

замовити і оформити білет на нашій

веб-сторінці **www.aerosvit.com**

АероСвіт **AeroSvit**
УКРАЇНСЬКІ АВІАЛІНІЇ UKRAINIAN AIRLINES

(Закінчення на стор. 29)

Окружні...

(Закінчення зі стор. 8)

Дуже важливо, щоб округи УН-Союзу, відділи, голови округ і секретарі надалі були активними у нашому громадському житті. Ця активність робить нас видимими.

Після дискусії про діяльність округ і відділів новопризначений головний організатор Оксана Тритяк представила свої плани. Вона підкреслила, що ми є найстаршою українською братською організацією. Ми були опорою української громади понад сто років, і нашим бажанням є зали-

шитися цією опорою ще сто років. Громада змінилася – і ми мусимо пристосовуватися до цих змін. Хоча тепер є багато інших організацій, які сто років тому не існували, але для УНСоюзу все ще є місце. О. Тритяк бачить свою нову позицію як виразника інтересів та ідей УНСоюзу у нашій громаді і надіється, що кожна округа і відділи користуватимуться її допомогою в організуванні і спонсоруванні різних подій у їхній околиці. Головний організатор має намір тісно співпрацювати з відділами УНСоюзу і округами у розвитку УНСоюзу в кожній місцевості.

До 60-річчя...

(Закінчення зі стор. 9)

ської столиці, хмари над Києвом з нагоди свята не розганяли, однак до початку ходи дощ припинився.

До прибуття на Хрещатик керівники держави поклали квіти до пам'ятника на Могилі невідомого воїна у Парку вічної слави у Києві. Наприкінці колони рухалась група лівих активістів під червоними прапорами Компартії України. Українські соціалісти участі у заході не брали, їхня акція відбулася на Хрещатику на кілька годин раніше.

В колоні не було вояків ОУН-УПА: проти цього виступили як ветерани Червоної Армії, так і представники ОУН-УПА. 5 травня у Києві, біля будівлі Секретаріату Президента, близько ста прихильників Комуністичної партії України та Партії „Держава“ провели акцію протесту, під час якої було зачитано звернення до Президента України з вимогою не допустити участі у ході ветеранів ОУН-УПА. Останній командувач УПА Василь Кук заявив, що ветерани УПА не відзначають 9 травня як день Перемоги, оскільки Друга світова війна завершилася лише з капітуляцією Японії. „Щодо перемоги над нацизмом, то і далі тривала війна проти іншого окупанта – радянського, проти так званого „совєтського режиму“, який пробував створити „совєтський“ народ. Радянський уряд вів війну проти України, він знищував Україну, і коли ми говоримо про Українську повстанську армію, ми постійно наголошуємо: ми не воювали проти російського народу чи жодного іншого народу. Ми вели боротьбу проти більшовистських окупантів, і ця боротьба почалася відразу зі вступом совєтської армії в Україну“, – сказав він. Документи міністерства внутрішніх справ Української РСР свідчать, що лише з 1944 до 1946 року органи радянської влади вбили 110.8 тис. осіб, заарештували майже 250 тисяч людей, багатьох з них було засуджено на смерть. „Від Української Повстанської Армії ніколи не було пропозицій, що ми хочемо взяти участь у святкуванні перемоги над фашизмом. УПА досі не визнана в українській державі навіть учасником Другої світової війни, а вона повинна бути визнана борцями за державну незалежність України“, сказав В. Кук.

Увечері 9 травня на Майдані Незалежності відбувся концерт, урочистий салют і фajerверк.

Президент України В. Ющенко 6 травня привітав ветеранів і весь український народ з Днем перемоги. 330 американських моряків з корабля ВМС США „Карні“ (DDG 64), що базується у Мейпорті, Флориди, взяли участь у святкуванні Дня перемоги у Севастополі. На кораблі „Карні“ приймали українських моряків для взаємного навчання і культурного обміну.

Президент України В. Ющенко у дні свята підписав указ про присвоєння Олексієві Берестові звання Герой України за бойову відвагу, особисту мужність і героїзм, виявлені в Берлінській операції та встановлення Прапора перемоги над райхстагом. Лейтенант О. Берест (1921-1970 рр.) – уродженець села Горайствілки Охтирського району Сумської області. Олексій Берест командував групою автоматників, яка 30 квітня 1945 року пробилася на дах райхстагу і виявився третім учасником встановлення прапора. Він був представлений до звання Героя Радянського Союзу, але маршал Г. Жуков, викреслив ім'я українця. Згадка про нього була повністю виключена з офіційної історії до 1960-их років. Загинув 49-річний Олексій Берест 3 вересня 1970 року, рятуючи дівчинку, яка впала на рейки електропоїзда.

Заходи з нагоди Дня перемоги пройшли у всіх містах України.

Після свята в Москві 9 травня Дж. Буш прибув до Грузії. У перший неофіційний день візиту 9 травня, вночі, Президент США з дружиною разом з першою леді Гортасалі в старому кварталі Тбілісі. Спеціально для Президента США і його дружини було виготовлене вино „Шавнабада“, але виявилось, що Дж. Буш не вживає спиртного. Коли почалися виступи грузинських співаків і музикантів, Дж. Буш вийшов на сцену і виконав кілька танцювальних рухів. На зустрічі Дж. Буша з Президентом Грузії М. Саакашвілі Президент США повідомив, що він обговорив з Президентом Росії В. Путіним питання виведення російських військ з Грузії. „Рано або пізно це питання вирішиться“, – сказав Дж. Буш.

Виступаючи на Площі Свободи в грузинській столиці, Дж. Буш пообіцяв громадянам Грузії американську підтримку в розбудові демократії, а також намірам Грузії вступити до блоку НАТО і сказав, що підтримує заклик до якнайшвидшого виведення з Грузії російських військ.

За матеріалами ЗМІ

Підсумовуючи семінар і обговорення кожної теми, слід сказати, що вся розмова оберталася навколо забезпечення продуктів УНСоюзу, нововведень, як також бажання зробити УНСоюз активним і авторитетним у громаді.

Наприкінці президент Стефан Качарай подякував усім за участь і запросив на вечерю, приготувану персоналом Союзівки. Під час вечері президент С. Качарай і головний секретар Х. Козак роздали нагороди-сертифікати декільком особам, відзначаючи їх успішну працю для УНСоюзу.

Нагородами-сертифікатами були відзначені Любов Стрелецька – секретар 10 Відділу, за найвище число проданих поліс у 2004 році; Осип Гаврилюк – радний і секретар відділу, який досягнув найвищий рівень активності як радний, секретар відділу і голова Округи; Олександр Серафим – за довголітню, повну посвяту службу як голова Округи і контролер; Марта Лиско – перший заступник прези-

дента, за її активну працю в Екзекутивному комітеті.

Степан Гавриш був відзначений нагородою-сертифікатом за його довголітню службу на пості голови Округи та за великі успіхи на полі головного організатора. Протягом багатьох років він був організатором-чемпіоном для нашої установи. Він також займав пост контролера та надалі працює як радний УНСоюзу і голова Округи. Понад пів століття він віддано працює для нашої організації.

Христина Козак також згадала двох інших довголітніх голів округ, які протягом багатьох років і дотепер з великою відданістю працюють для УНСоюзу. Це Михайло Захарко – голова округи Центрального Нью-Джерсі, який працює на цьому пості понад 27 років, і Христина Дзюба – голова Округи Рочестер, Н. Й. та її чоловік Петро, який працював у їхній окрузі протягом багатьох років. Вся їхня родина активна в УНСоюзі.

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

Календар подій 2005р.

14 ТРАВНЯ – Весілля.

20 ТРАВНЯ – Ellenville High School Prom.

20 – 22 ТРАВНЯ – Girl Scout Troop 856 Camp Out.

21 ТРАВНЯ – Весілля

27 – 30 ТРАВНЯ – Вікенд з нагоди Дня Пам'яті – BBQ та забава. Вікенд призначений батькам, що усиновили дітей з України – спонзори Українське посольство і УНС.

1 ЧЕРВНЯ – Ellenville High School Scholarship Banquet.

4 ЧЕРВНЯ – Весілля.

6 – 9 ЧЕРВНЯ – Highland High School Senior Day. Clergy Days.

10 – 12 ЧЕРВНЯ – Ukrainian Language Immersion Weekend offered at State University of New York at New Paltz.

11 ЧЕРВНЯ – Весілля.

12 - 17 ЧЕРВНЯ – Конференція Клубу Сеньйорів Українського Народного Союзу.

18 ЧЕРВНЯ – Весілля.

19 ЧЕРВНЯ – День Батька на Союзівці.

25 ЧЕРВНЯ – Весілля.

26 ЧЕРВНЯ – 3 ЛИПНЯ – Перший табір Пташат.

26 ЧЕРВНЯ – 8 ЛИПНЯ – Тенісовий табір для дітей, віком від 10 – 18 років.

27 ЧЕРВНЯ – 1 ЛИПНЯ – Exploration Day Camp-Session #1, for ages 7-10.

3 – 10 ЛИПНЯ – Другий табір „Пташат“

4 – 8 ЛИПНЯ – Exploration Day Camp-Session #2 for ages 7-10.

8 – 10 ЛИПНЯ – Ukrainian Language Immersion Weekend offered at State University of New York at New Paltz.

10 – 16 ЛИПНЯ – Discovery Camp-Session #1 for ages 8-12.

17 – 22 ЛИПНЯ – Перший табір Чемного

для дітей віком 4 – 7 років.

17 – 23 ЛИПНЯ – Discovery Camp Session #2, for ages 8 – 12. Adventure Camp-Session #1 for ages 13 – 16.

22 – 24 ЛИПНЯ – Ukrainian Language Immersion Weekend offered at State University of New York at New Paltz.

24 – 29 ЛИПНЯ – Другий табір Чемного для дітей віком 4 – 7 років.

24 – 30 ЛИПНЯ – Discovery Camp Session #3, for ages 8 – 12. Adventure Camp-Session #2, for ages 13 – 16.

24 ЛИПНЯ – 6 СЕРПНЯ – Teachers Seminar, Ukrainian Educational Council of New York City.

29 – 31 ЛИПНЯ – Загальноосвітній УПА – Вікенд призначений для ознайомлення упівського життя.

31 ЛИПНЯ – 5 СЕРПНЯ – Scuba Course for ages 12 and up.

1 – 5 СЕРПНЯ – Тиждень гри в гольф.

5 СЕРПНЯ – Кабарет Рона Когута і його групи.

5 – 7 СЕРПНЯ – Sports Jamboree Weekend.

6 СЕРПНЯ – Пополудневий концерт „Бараболі“ і кабаре Рона Когута з його групою. Забави – оркестри „Грім“ і „Буря“ у Веселці і на терасі.

7 СЕРПНЯ – День Союзу Українок і недільний концерт.

7 – 20 СЕРПНЯ – Український танцювальний табір.

13 СЕРПНЯ – Вибір „Міс Союзівка“. Забава до звуків оркестри „Темпо“.

20 СЕРПНЯ – Концерт танцюристів – учасників таборів. Забава до звуків оркестри „Фата Моргана“.

27 СЕРПНЯ – Весілля.

Павло Вірський...

(Закінчення зі стор. 22)

вати, що Ансамбль почав підготовку до них за два роки. Саме стільки продовжувався всеукраїнський конкурс професійних і самодіяльних ансамблів танцю, присвячений 100-річчю П. Вірського. Із 600 колективів відібрали найкращих. Грандіозний концерт переможців відбувся в Київському палаці „Україна” напередодні дня народження Павла Вірського.

А 25 лютого в тій же „Україні” відбувся урядовий вечір-святкування за участю Президента України В. Ющенка і прем'єр-міністра Ю. Тимошенка. В. Ющенко виголосив надзвичайно чутливу промову з оцінкою заслуг П. Вірського в українській культурі. Вдову Павла Вірського – Народну артистку України Валерію Вірську уряд нагородив орденом „За заслуги” 3-го ступеню. Ансамбль ім. Вірського дав святковий концерт.

Актори-ветерани, які особисто знали хореографа, його друзі, прихильники, студенти в полудень того дня зібрались біля його могили на Байковому кладовищі. Панахида, короткі спомини, квіти на снігу, гірлянда із надувних куль з прикріпленим листом дітей до вчителя, запущена у небо, фото всіх присутніх на пам'ять. А може і для музею П. Вірського?

Про це учасникам ювілейної зустрічі в Українському культурному центрі Торонто розповіли гості з Києва – його особистий друг, який пропрацював з ним в ансамблі 15 років, неперевершений виконавець „Повзунка”, „Гопака” та інших т. зв. „трюкових” танців Заслужений артист України, лавреат міжнародних конкурсів Григорій Чапкіс. До слова, його 75-ліття відзначалося в Київському театрі оперети теж в рамках святкувань, а також ветеран-соліст ансамблю з 18-річним стажем, для якого П. Вірський – те саме, що Кобзар для України”, довголітній завідувач його музею на громадських засадах, нині професійний фотокореспондент ювілейних днів на двох континентах Юрій Вернигор.

Якщо до сказаного додати про спеціальне виготовлення в Україні ювілейної монети і поштової марки, то стане ясно, що на найвищому рівні відзначено 100-річчя П. Вірського у Києві.

Організатором торжества в Північній Америці став ансамбль українського танцю в Торонто „Десна” – його художні керівники-вірчани Юрій і Люба Грекови, президент ради ансамблю Ярослав Морох, віце-президент Юрко Павлюк (вони – солісти „Десни”). В числі організаторів також Міжнародна літня школа українського танцю в Києві, керівником якої є Юрій Греков. До нього перше запитання:

– Кому належить ідея цього свята саме в Торонто?

– Ідея належить нашому колезі Леонідові Воронову. Він, до речі, один з найодержиміших серед нас ініціаторів збереження і єднання нашого братства вірчан. В свій час Павло Вірський особисто взяв Леоніда в ансамбль за його віртуозне „кільце”, що є на всіх фотографіях. А звернувся Леонід разом з Володимиром Онищенко до мене, бо знають про мої тісні зв'язки з українською громадою, (я проваджу ще майстер-класи

для українців в Тандер Бей), і хореографічними інституціями в Києві через Літню школу танцю. Нелегко було згодитись на таку організаційну прем'єру – ми таке робили вперше. Але підштовхнула мета. Бо не раз і не два наші танцюристи тут запитували про П. Вірського: як тренував, як домагався залізної дисципліни, чому ми – учні його учнів так його обожнюємо, хто він був, звідкіля взявся, як творив. А тут така нагода для самодіяльних акторів і для всього загалу – доторкнутись до легенди, до феномену українськості знаменитого хореографа. А ще ми переконались, що громада в цілому знає про життя Авраменка більше, ніж про Вірського. Не дивуємось – він творив в радянські часи. І накінець, нагода зібратись нам всім з американського континенту разом. Якось частина вірчан продовжує тут професійно займатись танцювальним мистецтвом. Друга має інші справи (треба виживати!), але всіх нас об'єднує невиліковна любов до танцю, ностальгія за творчістю минулого... Як ви самі бачили в ці три дні, коли збираємось разом, немає інших розмов, крім спогадів.

Свято відкрила „Десна” танцем „Запорожці” з театральним вітанням головного отамана Павла Вірського. З вітанням до української громади і подякою всім, хто розвиває український танець за океаном звернувся з екрану нинішній художній керівник Ансамблю ім. Вірського Мирослав Вантух. Далі були уривки з документальних фільмів „Народження танцю” та „Козаки в Парижі”, які показали нам П. Вірського під час репетицій (всі стверджують, що він був фантастичним репетитором) та уривки з танців часів слави ансамблю.

Далі київський гість Григорій Чапкіс, який прийшов в ансамбль разом з П. Вірським, поділився спогадами про нього. Зокрема, коли ставили „Запорожців”, вправляли з шаблями та піками довгими годинами, до повного виснаження. Якось Чапкіс, знесилений тренуванням, обіперся руками в підлогу. „Ану повтори. Ще раз... Запам'ятай”, – попросив маестро. Так з цього руху народився всесвітньо відомий „Повзунець”, який ось уже 50 років не сходить зі сцени.

Другий гість з Києва, вірчанин Юрій Вернигор теж згадав жорстку дисципліну головнокомандувача всіх цехів: коли якимось костюмери пошили тісні костюми, то заставив в одну ніч переробити за їх рахунок. Від акторів вимагав шукати образ ролі в танці, занурюватись в історію. Недарма кажуть: „Театр танцю Вірського”. А ще виховував актора, який відрізнявся б вишуканими манерами, вихованістю, інтелігентністю. „Якщо по Хрещатику йде сотня людей, – казав він, – то щоб актора серед них запримітили зразу”.

Консул України в Торонто Ігор Лосовський в своєму привітанні слушно відмітив заслугу, яку починаємо забувати: П. Вірський зумів зберегти народний танець, створити шедеври українського самобутнього мистецтва в найскладніший час, коли душились будь-які прояви національного духу.

Проте аудиторія в залі не тільки слухала гостей чи ведучу Валентину Родак. В концерті місцеві ансамблі порадували своїми кращими танцями. Їх художні керівники

отримали пам'ятні ювілейні відзнаки з Києва, а Юрій Греков – медалю Павла Вірського. Протягом вечора діяла фотовиставка з творчості П. Вірського. Можливо, в його музей в Україні увійде експонатом і спільне фото акторів – ветеранів ансамблю і місцевих продовжувачів мистецтва П. Вірського, зроблене на сцені УКЦ Торонто 17 квітня 2005 р. А продовжувачів на терені Канади серед українських громад безліч. Голова відділу Конгресу українців Канади в Торонто Маркіян Швець сказав в своєму привітанні, що, за його даними, 25 тисяч канадських українців, дітей і дорослих, танцюють в школах, гуртках, ансамблях.

Атмосферу феєричності, захоплення, радості створили прямо в залі ветерани Чапкіс і Шелехов, Онищенко і Шуркін, які один за одним „вибивали” віртуозні танцювальні „колінця”. Згадали молодість...

Кожен із вірчан відповідав на запитання: „Хто для вас Вірський?” Володимир Оніщенко – 50-літній „пенсіонер” в чудовій фізичній формі (в ансамблі – протягом 12 років, в Торонто – 3 роки): „Я маю тут десять професій, можу робити все. Але ніщо не миле, я лише виживаю. Я гублю тут свої роки. Я хочу займатись творчістю... А Вірський? Хочете відверто? Це мій бог”.

Соліст Леонід Воронов: „Я був на гастрольному концерті ансамблю тут минулої осені. З кожним рухом колег на сцені здригалось і моє тіло... А найстрашніше для мене було, коли від'їздив автобус і душа скрикнула: чому я не в цьому автобусі!”

Соліст Сергій Шелехов – ветеран, майстер характерних ролей типу „Чумацькі радости”, 11 літ відтанцював при Самому, залишався в ансамблі до пенсії і ось уже понад десяток років – в Нью-Йорку, задоволений матеріально і морально: „Я був на концерті ансамблю минулої осені. Жаль, бо нині зникла душевна теплота артиста сцени. Більше механіки, техніки і... невиразні, холодні очі. В часи Вірського танцювали більше душею. Від нас вимагали душевного тепла і промовляючих очей... А такі, як Вірський народжуються раз на 100, а в 500 літ. Відчути історію і дух свого народу дано не кожному таланту”.

Хоровий ...

(Закінчення зі стор. 21)

рія Китастого – обробки Шевченкових шедеврів „Думи мої” та „Реве та стогне”. Член хору „Євшан” Ярослав Заставський зворушливо представив американській публіці зміст поеми „Думи мої”.

Марк Бейлі, матір якого – українського походження, пояснив хористам, що після перемоги Віктора Ющенка слова Шевченка набирають нового значення, бо сьогодні всі українці мають надію повернутися в Україну, де врешті сповниться мрія Т. Шевченка і справді знайдеться „шире серце і слово ласкаве, там найдете ширшу правду, а ще й може славу”. Бурхливими оплесками публіка нагородила об'єднані хори після заспівання фіналу „Реве та стогне”.

„Ми дуже тішимось співпрацею з хором „Євшан”, – сказала

Музикант Ігор Гулецький працював в оркестрі ансамблю 9 років після маестра, але застав ще його учнів: „Хлопці, які працювали з Вірським, інші. Він виховував у них і культуру поведінки. Вони без зазнайства. А молоді навіть вітатися не хотіли. Мене тягне магнетом до ветеранів. У них – інший світ. Вірський – Педагог з великої букви”.

Колишній музикант оркестри Сергій Зорин з Нью-Йорку: „Немає аналогів такої дії на глядача, такої особливої аури, яку міг створювати тільки Вірський. Його геній працював на глядача”.

Не старіють душею ветерани. Патріярх вірчан Г. Чапкіс, який і так всі 30 пенсійних літ безупинно на сцені – провадить лекції танців і концерти, задумав писати книгу спогадів про П. Вірського. Греков плянує розширювати відкриту два роки назад Міжнародну літню школу українського танцю в Києві. Л. Воронов ділиться зі мною боєм: „Щойно приїхав Юрій Вернигор з Києва і розповів, що нікому слідкувати за могилами Заслуженого артиста Євгена Макарова і Людмили Козаченко. В такому ж стані могила Василя Нестеровського – директора студії ансамблю та її педагога Ігоря Андреева. Є такі, що потребують допомоги. В минулому душа наших товариств Юрій Сардаковський лежить паралізований. А що нам варто скинутись по 10-20 доларів і організувати Міжнародний фонд П. Вірського?”.

Юрія Вернигора хвилюють і товариська взаємодопомога, і стан Музею П. Вірського, який був в старому приміщенні філармонії.

Якби сталося чудо і П. Вірський міг працювати до цього часу, ніхто не залишився б за кордоном, не виїхав за межі України. Майже ніхто з них не вважає себе емігрантом. В тій чи іншій мірі живуть Україною. Якщо заклик Президента В. Ющенка до українців: „Повертаймося додому” змогли б підтвердити можливістю праці та ще в царині творчості, був би відгук. Про це свідчить атмосфера та розмови на святі П. Вірського на терені Північної Америки.

Лідія Коваленко
Торонто – Нью-Йорк

диригентка Ганна Фарбер на товариському прийнятті після концерту, яке відбулося в Українському народному домі в Гартфорді. – Ми захоплені красою бандури і радо включили б більше українських творів у свій репертуар”.

М. Бейлі теж висловив бажання продовжувати традицію спільних концертів та хорових фестивалів в інших громадах, а хор „Євшан” отримав запрошення виступити на ще одному фестивалі хорової музики, який організовують польські громади в червні.

Хор „Євшан” виступатиме в суботу, 21 травня, в Соборі святого Юрія, на 7-й вулиці в Нью-Йорку, о годині 7:30, в концертні на честь 25-ліття праці Юліана Китастого, як мистецького керівника Школи кобзарського мистецтва.

Романа Гіна-Тибодо

НА ДОЗВІЛЛІ

ПОДОРОЖІ

Лас Вегас – восьме диво світу

Ще з школи учні знали про існування семи див світу. До них належать єгипетські піраміди, храм Артеміді, мавзолей в Галікарнасі, висячі сади Вавилону, статуя Зевса, колос Родоський та маяк в Александрії. Тепер восьмим дивом називають місто Лас-Вегас, розташоване в пустельній місцевості штату Невада.

Я прилетів сюди з Чикаго. В літаку мою сусідкою була старша жінка. Я увесь час спостерігав за тим, що діється під крилом лайнера. Жінка відклала книжку, яку читала, і звернулася до мене:

– Хотіла б знати, чому вас не відірвати від вікна, де крім піску в пустелі, нічого немає?.

– Мої спостереження за пустелею не є випадковими, – відповів я. – Я з задоволенням спостерігаю за піщаними рельєфами, вдивляюся в невеличкі озера та пересохлі русла річок. А ця пустеля – особлива. Починаючи з 1951 року, в пустелі штату Невада американці вели випробування атомних бомб. Подібні експерименти викликали занепокоєння людей у всьому світі. Не дивлячись на це, в пустелі прогрімало 24 вибухи, які проводились як над землею, так і під нею. Але лети пасажирських літаків проходить далеко від експериментального полігону, на якому випробовувалась атомна зброя.

На летовищі я попрямував до автобусу, на якому світилась назва замовленого ще у Чикаго готелю „Фламінго”. Поруч з водієм влаштувалась жінка з великими окулярами, які закривали майже половину її обличчя. Вона ознайомила нас з минулим і сучасним містом. Перші будівельники взялись до роботи десь у середині XIX століття. Назва пустелі – єспанського походження і перекладається, як „засніжена”. За роки у місті в певному масштабі було відтворено в натурі загальновідомі будівлі світу, зокрема Парижу, Венеції, Нью-Йорку, деякі античні споруди. Прикрашають Лас-Вегас величні зручні готелі, в яких створені найкращі умови для відпочинку і розваг туристів. Розквіт штату Невада і міста Лас-Вегас припадає саме на початок 1930-их років минулого століття, коли в країні панувала депресія.

В Америці, у відповідності до законодавства, закривались місця, в яких грали на гроші. Однак у 1931 році штатові Невада було дозволено утримання ігрових будинків та казино, і це враз поповнило бюджет, завдяки чому були побудовані школи та культурні установи. Отже, гонитва за виграшами, за якими приїздили до цього міста люди з усього світу, стала головним джерелом розбудови Лас-Вегасу і накопичення великих грошей у мафії, яка стала господарювати у місті.

Після закінчення Другої світової війни переможці повертались додому. Кожен з них вирішував для себе, як далі жити, де знайти своє щастя. Думав над цими проблемами і романтик за натурою Багсі Сігал. В кінцевому підсумку він вирішив побудувати в пустелі штату Невада казино, яке називалось би „Фламінго”. Саме таке ім'я мала коханка мрійника. Це для неї Сігаль вирішив створити оазу, в якій зможуть знайти своє щастя мільйони закоханих. Минули роки і всупереч пророкуванням скептиків найбільш затишне в Америці казино з розкішними помешканнями, двома басейнами і багатьма

гральними залами стали реальністю. Та не довелося Сігалу насолоджуватись своїм витвором, бо 17 червня 1947 року двоє бандитів з короткої відстані вбили його.

Був вже вечірній час, коли ми приїхали до готелю. Місто було залите вогнями, світлові реклами запрошували, радили, попереджали. Лас-Вегас не спить, тут постійно проводиться фестивалі, блискучі видовища, фейєрверки. Космонавти, спостерігаючи Лас-Вегас з космосу, стверджують, що це найсвітліше місце на планеті.

Лас-Вегас не знає спокою ні вдень, ні вночі. На сценічних майданчиках та під відкритим небом демонструють свою майстерність відомі актори, зірки естради. У спеціально збудованому величезному басейні відбувається подібний до справжнього запеклий бій між піратським та британським кораблями. Стріляють гармати, гнутьсь щогли, виникають пожежі, у воду, незважаючи на холодний вечір, падають матроси-актори. В кінцевому підсумку корабель йде на дно. Та через 10–15 секунд корабель і його капітан спливають. Майстерно здійснене театралізоване видовище із захопленням спостерігали численні туристи.

Чарівне видовище являють собою фонтани, особливо у вечірні та нічні години, коли водяні струї підсвічуються різнобарвними вогнями. Можна довго спостерігати за цією феєрією.

Та повернемося до готелю, в який можна потрапити тільки через величезну, гарно прикрашену залу, в якій встановлені сотні гральних апаратів. Це казино, в якому туристи з різних кінців світу грають на гроші, нерідко на великі і навіть дуже великі. Час від часу гравці відриваються на якусь мить від апаратів, щоб замовити пляшку пива, кока-коли чи легку перекуску. За хвилину-дві вам принесуть все, при цьому жодної копійки платити не треба – господар казино безкоштовно пригощає своїх гостей.

За гральними апаратами в переважній більшості сидять жінки, при чому не молоді, а досить поважного віку. Деякі приїхали сюди в інвалідних візках. Ще одна особливість, яка відразу кидається у вічі: вони одягнуті у сучасні сукні, у кожної модна зачіска, на обличчях – косметика.

Я ніколи на гроші не грав, однак вирішив спробувати своє щастя. В перший день виграв 50 доларів, проте наступного дня програв їх та на цьому, як кажуть, „зав'язав”.

Мене, як журналіста, цікавила історія гральних апаратів, якими нині користуються

майже всі казино світу. На допомогу прийшов працівник готелю, до речі українець за походженням Микола Сачко, родом з Черкащини. Кілька років тому він приїхав пограти і залишився без штанів. Виручили добрі люди, а на роботу його взяли у тому ж казино...

З того часу Микола займається гральними автоматами. Він розповів мені, що перший апарат винайшов механік-самоук з Філадельфії в кінці XIX століття. Він являв собою велику скриньку, на якій красувався напис: „Дзвін свободи”. Коли людина вигравала 50 центів (на той час це були невеликі гроші), то дзвіночки давали знати про здобутий успіх. А що стосується слова „свобода”, то в той час воно було дуже популярне, бо в пам'яті багатьох американців ще залишилися свіжими події, пов'язані з перемогою в громадянській війні.

На закінчення розмови мій земляк сказав:

– Я пишаюся тим, що перший гральний автомат був встановлений в казино „Фламінго”, тобто в нашому готелі.

Головна вулиця міста, куди мільйонери приїждять, щоб очистити свої гаманці, носить назву Лас-Вегас-бульвар. Вздовж неї розташована переважна більшість готелів та казино. Гральні заклади знаходяться не тільки в готелях, а нерідко об'єднуються з видовищами. Всього у місті, в якому мешкає 280 тисяч людей, відкрито 74 казино. Щоденно мерія отримує від них у вигляді податку один мільйон доларів.

Щоб читачі мали більш повну уяву про місто, яке стало світовим символом гри в гроші і святом життя, варто згадати про музеї, на утримання яких дають гроші готелі. Пошлюсь на картинну галерею при готелі „Беладжіо”, в якій зібрані картини Ель Греко та Гойї, Дега і Мане, Ван Гога і Пікасо. Вхідний квиток коштує 12 доларів. Біля кожної картини встановлений пульт управління: варто натиснути на певний гудзик і в слухавці почується розповідь про творчість художника. Користується увагою туристів також музей мадам Тюсо, в якому зібрані воскові скульптури відомих людей. Я мав нагоду зфотографуватись з фігурами Сталоне, Мерилін Монро, Елвіса Преслі.

Лас-Вегас підкоряється українським акторам. Найпристойнішу нагороду музичного світу отримала переможниця „Евробачення 2004” українка Руслана Лижичко.

Швидко минули чотири дні перебування у Лас-Вегасі, які подарували мені багато незабутніх вражень, присмних спогадів. Змушений визнати, що настрій перед поверненням додому не був веселим, адже не хотілось залишити це виняткової краси місто, хотілось, щоб свято життя, ще трохи тривало.

Анатолій Гороховський

Будівлі Нью-Йорку і Парижу в Лас-Вегасі

Користуйтеся
веб-сайтами
„СВОБОДИ”
www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО
ТИЖНЕВІКА”
www.ukrweekly.com
УНІОУ
www.unamember.com

ВОКАЛЬНИЙ ДУЕТ, ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

СЕСТРИ ТЕЛЬНЮК

THE TELNYUK SISTERS

A vocal duet, The Vasyl Stus Prize laureates

participating musicians
Oleh Putiatin
and Eugen Bortnychuk

за участю музикантів
Олега Путьятіна
та Євгена Бортничука

ІГОР
POLISHCHUK

artist

художник
ІГОР
ПОЛІЩУК

Північно-Американський тур проходить під патронатом
The North-American tour made possible by

Українського
Конгресу в
Америці
Ukrainian Congress
Committee of America

Конгресу
Українців Канади
Ukrainian
Canadian Congress
сиддіс Торонто
Toronto department

АероСвіт **AeroSvit**
УКРАЇНСЬКІ АВІАЛІНІЇ UKRAINIAN AIRLINES

PHILADELPHIA 13 травня 7:00 pm
Український Культурний Центр
700 Cedar Road, Jenkintown, PA
(215) 663-1115

NEW YORK 14 травня 7:00 pm
Дім Визвольного Фронту
136 Second Avenue, New York, NY
(212) 505-0767

HARTFORD 15 травня 5:00 pm
Український Народний Дім
961 Wethersfield Avenue, Hartford, CT
(860) 257-3981

CHICAGO 21 травня 7:00 pm
Український Національний Музей
2249 W. Superior Street, Chicago, IL
(773) 774-5497

Самопоміч
Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

SELFRELIANCE N.Y. FCU

СВУДОУНИСТ
CREDIT UNION

СВУДОУНИСТ
CREDIT UNION

CHICAGO 22 травня 1:00 pm
Українська Католицька Церква
8530 W. 131 Street, Palos Park, IL
(708) 361-8876; (708) 361-8857

Ukrainian National Association
Український Народний Союз
not just another diaspora group
"Свобода" The Ukrainian Weekly
Svoboda * Свобода
1-800-253-9862
перелік/subscribe-x3042

Сто порад...

(Закінчення зі стор. 24)

вчителів, лікарів, - прише І. Луценко, - а по тому, як вона дає можливість заробляти". Ось чому перед В. Ющенком стоїть унікальний виклик, підкреслює І. Луценко, „є вже досить досвіду щодо того, як з соціалізму зробити капіталізм. Але ніде немає досвіду, як з пострадянської країни зробити країну цивілізовану“.

Філософ Олег Покальчук характеризує це пострадянське суспільство в Україні як психологічно деформоване, де уявлення про справедливість та соціальний оптимізм є несумісними речами: „За теперішнього стану справ людина відчуває оптимізм, якщо вона бачить шанс ... залізти по головах сусідів до кормушки, до влади, і влаштуватися у цьому житті ліпше за інших. Якщо

ви розмовлятимете з кожною людиною без свідків, таких оптимістів буде переважна більшість. А в присутності свідків ця ж більшість буде повторювати загальні фрази, перекладаючи відповідальність за своє майбутнє на перших осіб держави“.

Чи такі люди і тепер прийшли до влади? Здебільшого, „команду“ В. Ющенка розглядають як людей, що прагнуть працювати чесно, але яким бракує професіоналізму, конкретики, а також згуртування задля єдиної мети (бо вони об'єдналися в опозицію за принципом „проти“, а не „за“). Виглядає, що В. Ющенкові бракує кваліфікованих виконавців, на яких він може з довірою покластися - тому високі посади перепадають іноді досить дивним людям, про яких лише відомо, що вони колись вчилися з Віктором Андрійовичем в одній школі... На думку Андрія Окари, головна проблема „помаранчевої“

України як раз і полягає в тому, що масштаб особистостей нової влади не відповідає масштабів завдань, які перед нею стоять. Не без іронії він пише, що „всім хочеться бути для свого народу місцевим де Голлем, але виходить або місцевий Мусоліні, або місцевий Горбачов“.

До речі, й самому Вікторові Ющенку деякі коментарі вже закидають потенційну подібність з Горбачовим - як начебто слабкому лідерові, якого, можливо, незабаром більше любитимуть за кордоном, ніж удома. Але цікаво, що інші вбачають в ньому ознаки авторитарного правителя типу чи то Лукашенка, чи то Брежнєва...

По всьому виглядає, однак, що Президент В. Ющенко не стане ні Горбачовим, ні Лукашенком. З одного боку, він має чітке власне бачення того, що потрібно робити для свого народу. Навіть якщо воно не збігається з рецептами закордонних

радників (які, можливо, не так переймаються тим, наприклад, що населення України зменшується майже по півмільйона на рік). З іншого боку, В. Ющенко за особистим характером - не диктатор; він каже, що демократія - то його „релігія“, і він звисно знає рушійну силу моральних переконань. Отже, він не може не розуміти, що мусить не зрадити віри людей у нього. А така віра буде зраджена, якщо Ющенкові прокладуть шлях (за висловом Наталії Лебідь) „від інавгурації - до коронації - до сакралізації“. Бажаючи, звисно, є - в Києві, наприклад, шойно відкрили меморіальну дошку на будинку, де В. Ющенко працював чотири роки тому. Тому добре, що чимало критичних зауважень лунає на адресу В. Ющенка і його команди зі шпальт газет, з теле-етеру та з веб-сторінок. Це набагато ліпше, ніж творити йому пам'ятники вже сьогодні.

Спортова школа „Чорноморської Січі“

ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й. - 26-та з черги літня спортова школа „Чорноморської Січі“, що традиційно проходить на оселі „Верховина“ в Глен Спей, Н. Й., в цьому році відбудеться протягом трьох тижнів від 24 липня до 14 серпня. Вишкіл проходитиме з копаного м'яча (футболу), відбиванки (волейболу), плавання, тенісу і, вперше - з кошківки (баскетболу), який проводитимуть інструктори з Німеччини та України.

На вишкіл приймаються дівчата і хлопці у віці 6-18 років життя. Завдяки федеральній програмі, потребуючі діти зможуть одержати знижки за харчування. Вишкільні програми в

спортивній школі „Чорноморської Січі“ здобули високі оцінки американських спортивних фахівців, які в окремих роках приїжджали сюди із своїми учнями на однотижневе перебування і пильно приглядалися до щоденних занять. Після цього вони впровадили в своїх школах вишкільні методи спортивної школи „Ч. Січі“.

Якщо ви бажаєте, щоб ваші діти пройшли справжній спортивний вишкіл, запишіть їх до спортивної школи. Адреса для заяв: „Ukrainian Sitch Sports School“, 680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.

Омелян Твардовський

Рукопис про українців Сочі

КИЇВ. - „Українська діаспора Сочі. Свідчення з преси, листів та документів. 1991-2003 рр.“. Праця під такою назвою, упорядкована керівником (у 1991-2003 рр.) громадської організації „Український культурний центр м. Сочі“ Віктором Антонюком, підготовлена до друку Інститутом досліджень діаспори. Проте невдовзі виповниться рік, як ми безуспішно шукаємо в Україні жертводавця, котрий уможливив би вихід в світ цієї цінної книжки. Вартість видання 1000 примірників 60-сторінкової книжки - 3540 грн. (680 дол.).

Почуйте нас, шановні добродії та добродійки. Майже весь наклад

видання (в якому буде зазначено, за сприяння когс його надруковано) буде подаровано в Україні бібліотекам та навчальним закладам, в інших країнах - українським громадським організаціям та освітнім установам.

Рахунок Інституту досліджень діаспори: # 8959-01, Ukrainian National Federal Credit Union, 215 Second Ave., New York, NY, tel.: 212 533 2980. Поштова адреса Інституту: а/с 126, Київ, 01034; телефон: (38044) 244 2911, e-mail: idd@users.ukrsat.com, http://idd.ukrsat.com

Ігор Винниченко

ЯКЩО ВИ БАЖАЄТЕ МАТИ КРАЩІ УМОВИ ДЛЯ ЗРОСТУ
ОЩАДНОСТЕЙ, ТО ЗАВІТАЙТЕ ДО

Федеральної Кредитової Кооперативи
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ОЩАДНОСТІ - 2.22%*

П'ЯТИРІЧНІ CD'S - 4.71%**

IRA РАХУНКИ - 4.34%*

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

Філія в КЕРГОНКСОНІ:
6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

Філія в ЮНІОНДЕЙЛІ:
226 Uniondale Ave, Uniondale NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

Філія в АСТОРИІ:
32-01 31ST AVE ASTORIA NY 11106
TEL: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
SRNYFCU@aol.com

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliance.org

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL

Вживайте Rely-on-us 24/7 цілодобовий телефонічний доступ до Ваших рахунків

*ВІДСОТКИ НАРАХОВУЮТЬСЯ У РІЧНОМУ ВІДНОШЕННІ І МОЖУТЬ ЗМІНЮВАТИСЯ БЕЗ ПОПЕРЕДЖЕНЬ. **МІНІМАЛЬНИЙ ВКЛАД ДЛЯ ВІДКРИТТЯ СЕРТИФІКАТІВ - 500 ДОЛЯРИВ. ПРИ РОЗРІВАННІ УМОВИ НАРАХОВУЄТЬСЯ ШТРАФ. ЗВЕРТАЙТЕСЬ У ВІДДІЛ ЧЛЕНСЬКИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ДОКЛАДНІШИХ ІНФОРМАЦІЙ.

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

Tel.: (973) 763-8778

ROXOLANAInternational Trade, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com**ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:****МОРЕМ • АВІА**

Варта від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку
Існують певні обмеження.

Додаткова оплата за доставку – \$10 – Західна Україна; \$15 – Східна Україна
Телефонуйте безкоштовно:

1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літoviще.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україні:	ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ	
\$100 - \$8	\$500 - \$25	\$900 - \$45
\$200 - \$14	\$600 - \$30	\$1000 - \$50
\$300 - \$18	\$700 - \$35	\$1500 - \$75
\$400 - \$20	\$800 - \$40	\$2000 - \$100

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
• Доставка \$10 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок
„Родинний“ з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф.,
гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф.,
салати – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф.,
кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

• ЗНАЙОМСТВА •

Кавалер, 42 роки, доброї будови, без шкідливих звичок, чесний, громадянин Канади хоче познайомитися з чесною дівчиною 30-40 років, греко-католичкою.

Тел. веч. або в неділю:

IWAN 1(519) 836-1135 або писати:
Jan Symko, 71 June Str., Apt. #1, Guel,
Ont. N1H-1H8, Canada

• ПРАЦЯ •

HVAC mechanic in LIC/NY: Air
Conditioning Pipe fitter, Boiler,
Refrigeration, Controls. 7 Years
experience minimum, good English.

Phone: (347) 219-0059

Mechanic-Sheet metal installer, 7 years
experience minimum, for Air Conditioning
Contractor in LIC/NY, \$15.00/Hour.
Drivers License, good English.

Phone: (347) 219-0059

• РІЗНЕ •

Відеокасети

„Я ІДУ в ПРЕЗИДЕНТИ“
„ПОМАРАНЧЕВА РЕВОЛЮЦІЯ“

та

„ІНАВГУРАЦІЯ“

можна замовити за адресою:

Petro Vashchuk,
7060 E. Parkview Dr.,
Parma, OH 44134

(440) 885-2272, (440) 532-9417

e-mail: kozakpetro@yahoo.com

Ціна кожної 25 дол. з пересилкою.

• ДО ВІНАЙМУ •

Помешкання в Джерзі Сіті, Н.Дж.
3 спальні, кухня, ідальня, вітальня в
приватному домі. Близько до Нью-
Йорку. Поруч транспорт та магазини.

Тел.: (201) 795-2189 Ольга

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**
DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну
та з України, зробити візи до України.
До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA
688 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Тел.: (973) 373-8783	Тел.: (973) 916-1543	Тел.: (215) 728-6040
(888) 336-4776		

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА

1. Більше ніж 25 років будівельної практики.
2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.
3. Забезпечені повністю страхівкою.
4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.
5. Високо кваліфіковані працівники.

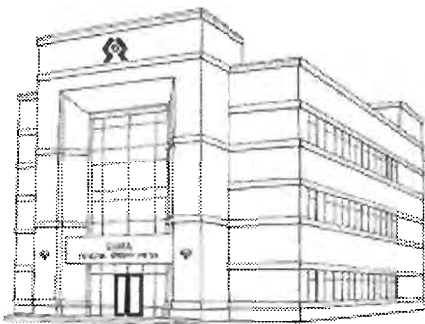
Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ,
президент
(941) 270-2413

ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК,
заст. президента
(941) 270-2411

TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА
ЦЕ НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ
ВАШИХ ОЩАДНОСТЕЙ!

3 місячні
Сертифікати
3% APR

2 річні
Сертифікати
4% APR

Не тратьте часу! Інвестуйте сьогодні!

Головне бюро
Main Office

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701-6841

- Tel: 914-220-4900 Fax: 914-220-4090
- E-mail address: SUMAYONFCU@AOL.com
- 1-888-644-SUMA

Філія в Йонкерсі
Yonkers Branch

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

Філія в Спрінг Валі
Spring Valley Branch

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Філія в Стемфорді
Stamford Branch

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-696-0498
Fax: 203-696-0498

**LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES**

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Відправляємо і полагодуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі,
Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакчок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Ділимося сумною вісткою, що 4 квітня 2005 р. на 84-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБА

бл. п.
АННА ЛОТОЦЬКА
з дому ХЕЙНУС
нар. в с. Стутосяни, Україна.

Залишилися в глибокому смутку:

муж – ПЕТРО ЛОТОЦЬКИЙ
діти – ДАРІЯ ГРИЦЬ з мужем РЕЙМОНДОМ
– ОЛЬГА ВОЛЕЦЬКА з мужем ДЖОЗЕФОМ
внуки – СУЗАНА КЕЙСІ з мужем ВІЛЛІЯМОМ
– МИХАЙЛО КАЙЗЕР
– ХРИСТИНА ГЕПС з мужем ТІ
правнуки – БЛЕЙКІ, МІЯ, КЛОВІ, МЕЙСІ

Вічна її пам'ять!

Сповіщаємо сумною вісткою рідних, приятелів і знайомих,
що 6 травня 2005 року в Ліндгуст, Н. Дж. відійшла у вічність
на 95-му році життя наша дорога
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
МАРІЯ ДЗЯДІВ
з дому МАЛЕЦЬ
нар. у Львові, Україна

Залишила у смутку родину в Америці:

сина – АНДРІЯ з дружиною ОЛЬГОЮ
внука – ОЛЕГА з дружиною ОЛЕНЮ
брата – ІВАНА з дітьми в Канаді
родину в Україні:
сина – БОГДАНА з дружиною ЛЮБОЮ
внука – АНДРІЯ з дружиною НАТАЛІСЮ і сином
синову – КАТЕРИНУ з дітьми, вдову по синові ЙОСИФОВІ
внука – ЮРІЯ з дружиною ЖАННОЮ і дітьми
внучку – МАРІЙКУ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми
внуків – ЄВГЕНА і ЄВГЕНА
ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді, Франції і Україні.

Вічна її пам'ять!

Пам'яті піаністки Дарії Теліжин

„Теліжин примусила піаніно співати навіть у потужних тональних скупченнях, але тим більше у більш ніжних, однолінійних мелодіях, емоційних, палких”.

„Пікантність концерту посилювала Теліжин, чий гнучкий палець по черзі пестили і штурмували клавіатуру делікатними танцювальними рухами, співучим тоном, шаленими настуками. Її піанізм – феноменальний”. „Були моменти абсолютної блискучості, і Теліжин повністю заслужила овацію, яку їй влаштували”.

Саме такі відгуки у пресі супроводжували Дарію Теліжин протягом її двадцятилітньої кар'єри концертної піаністки. Схвально відзначили рецензенти і появу її трьох компактних дисків (всі вони випущені британською компанією „Claudio Records”: „Daria Telizyn Plays Liszt” (1988), „Grande Fantasia Symphonique/Totentanz” – світова прем'єра, разом з Київською симфонічною оркестрою, 1990, і „Tchaikovsky: Tranquillity” (2002).

Дарія Теліжин народилась 31 березня 1960 року в Торонто, Канада. Саме там вона, в трилітньому віці, розпочала свою музичну освіту в Королівській консерваторії музики, відтак продовжувала в університеті Західного Онтаріо, де одержала ступінь бакалавра музики. Два роки студіювала в Паризькій консерваторії, відтак переїхала до Балтимору у Сполучених Штатах, на студії в Консерваторії Пібоді, яку закінчила із ступенем магістра музики.

Переїхавши до Вашингтону, Дарія Теліжин швидко заявила про себе в музичному житті американської столиці. Газета „Вашінгтон пост” в окремих рецензіях писала: „Теліжин негайно демонструвала глибоку музичність і чутливе фразування та побудову”. Вона створила сильний, чудовий звук з глибин клавіатури. Вона пропонувала змістовне і переконливе грання, що інтегрувало зачаровуючу легкість і ясність хроматичних рулад у формальну схему музики”. „Достойнство молодого канадки – її чудова чутливість – виявлялося в творі її земляка Оскара Моравеца „Фантазія, елегія і токато”. Два концертні етюди Ференца Ліста дали волю буйнішому темпераменту та техніці Теліжин”.

Протягом своєї кар'єри Дарія Теліжин виступала в Лондоні, Парижі, Києві, де вона в Оперному театрі виконала „Концерт для піаніно” Ревуцького з Національною симфонічною оркестрою України, Франкфурт, Брюсселі, Торонто і Мексиці. Вона гастролювала в Німеччині й Австрії з Вашингтонською симфонічною оркестрою і двічі – в Сполучених Штатах з Київською камерною оркестрою.

Св. п. Дарія Теліжин

Останніми роками Дарія Теліжин, живучи на Флориді, пройшла ряд хвороб і не могла грати. Недавно, одначе знову сіла за рояль з новою силою і рішучістю повернутись на концертну сцену.

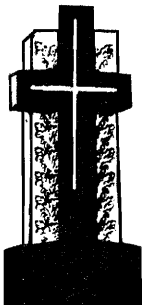
Не здійснились ці її мрії. 21 березня 2005 року, після операції в лікарні в Данідині, Флориді, Дарія Теліжин відійшла у вічність, не доживши десятих днів до свого сорок п'ятого року життя.

Дуже мало таких піаністів, які змогли б зачарувати публіку так, як це робила Дарія Теліжин. Під впливом її концерту в Концерттеатрі в Амстердамі, у жовтні 1986 року, видатний голландський критик і музиколог Ян ван Воортуїсен написав: „Якби я почув навіть сам лише знаменитий, величний твір Ліста „Сонату” я був би переконаний, що слухав одного з найбільших піаністів. Багато років тому я неодноразово чув її першого учителя і я певний, що він не зміг би їй дорівняти, бо він не в силі був дорівняти Горювцю чи Андору Фолдесу, а Дарія Теліжин їм дорівнює! І то з абсолютною легкістю! Бувши на понад десяти тисячах концертів, написавши понад 8600 рецензій і почувши „Сонату” Ліста безліч разів, я просто почуваюся зобов'язаний заявити, що після неймовірного виступу Дарії Теліжин я цілковито приголомшений”.

Дарія Теліжин не раз казала, що вважає себе „жінкою, україночку, піаністкою”. Вона була жінкою неперевершеної вроди, незламної волі і доброти, палкою україночку, і піаністкою з небувалим талантом, відданістю і бажанням обдарувати публіку душевною насолодою. Її зірка яскраво засвітилась в небесах і погасла надто рано.

Юрій Сасвич

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням тілних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

РОМАН ВІТЕРКО член 320 Відд. УНС Т-ва
св. Михаїла. Помер 8 жовтня 2004 р. на 94-
му році життя. Нар. в 1909 р. в Україні.
Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому
смутку приятеля Андрія Царика. Похорон відбувся 11 жовтня 2004 р. на
цвинтарі св. Михаїла.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ДАНИЛО КРИВИЙ член 174 Відд. УНС Т-ва
„Ватра” в Дітроїті. Помер 9 березня 2005
р. на 11-му році життя. Нар. в 1994 р. в Дітроїті.
Членом УНС став в 1994 р. Залишив у глибокому
смутку 5 сестер, дідуся і всю їхню родину. Похорон відбувся на White
Chapel у Дітроїті.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ГЕНТОШ член 53 Відд. УНС
Т-ва св. Миколая в Пітсбургу, Па. Помер 8
березня 2005 р. на 77-му році життя. Нар.
в 1927 р. в Україні. Членом УНС став в 1981
р. Залишив у глибокому смути дружину
Терезу, дітей: Anthony, John, Teresa and
Daniel; 7 внуків. Похорон відбувся 12 бе-

резня 2005 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Пітсбургу, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ОСИП ДЖУС член 367 Відд. УНС Т-ва „За-
порозька Січ” в Рочестері, Н.Й. Помер 25
лютого 2005 р. на 82-му році життя. Нар. в
1923 р. в Україні. Членом УНС став в 1954
р. Залишив у глибокому смути дружину
Анастасію, сестру і племінника в Україні.
Похорон відбувся 1 березня 2005 р. на
цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН БЕКЕРСЬКИЙ член 484 Відд. УНС Т-
ва ім. Т. Шевченка в Ютиці, Н.Й. Помер 23
лютого 2005 р. на 80-му році життя. Нар. в
1924 р. в Заривинці, Україна. Членом УНС
став в 1962 р. Залишив у глибокому
смути дружину Анну і дочку Лесю.
Похорон відбувся 26 лютого 2005 р. на
цвинтарі церкви св. Володимира у
Whitestown, NY.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

FATA MORGANA

Музика для всіх: весілля, забава, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
Тел. до Олексія: (609) 747-1382 або
e-mail ok1band@yahoo.com
website: www.fata-morgana-band.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забава, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail: dumamuse@aol.com

L. Kulynych Cinematic Experience
Specializing in Filming
Ukrainian Weddings and
Special Events
Web.: www.UkrainianWeddings.com
Tel.: 1 (917) 848-8437

**КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC**

Board Certified: Cardiovascular Disease,
Interventional, Nuclear Cardiology
and Internal Medicine.

Єдиний україномовний „Interventional“
кардіолог в NY і NJ.

НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ

Всі основні обстеження проводяться в
двох зручно розміщених сучасних офісах

776 E. Third Ave.
Roselle, NJ 07203
(908) 241-5545

1432 Hylan Blvd.
Staten Island, NY 10305
(718) 351-9292

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів

675 дол. + tax (round trip)

480 дол. + tax (one way)

Київ

549 дол. + tax (round trip)

380 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages
throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed
stamped envelope to: Single Ukrainians

P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

TEL.: (267) 784-5019

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей
(Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної
діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

157 SECOND AVENUE

NEW YORK, NY 10003

(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

АДВОКАТ

**ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК**

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

APON RECORD CO., Inc.
P.O. Box 3082 Long Island City,
NY 11103 • Tel.: (718) 721-5599
NEW VHS HISTORY OF UKRAINE

**ПРИСЯГА ТА ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА
УКРАЇНИ – ВІКТОРА ЮЩЕНКА**

VHS Apon-2008 – 2 год. 20 хв.
Ціна з пересилкою – 35 дол.

ПОМАРАНЧЕВА РЕВОЛЮЦІЯ В УКРАЇНІ

APON-2009 – 1 год. 20 хв.
Ціна з пересилкою – 28 дол.

ІНАВГУРАЦІЙНИЙ КОНЦЕРТ

APON-2010 – 1 год. 20 хв.
Ціна з пересилкою – 28 дол.

До кожного відео додаємо
авдіо-касету безкоштовно.

Export

Import Ltd.

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189

в Торонто (416) 761-9105

e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ПРОДУКТОВІ НАБОРИ ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата
в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ

ВІЗИ • АВІАКВИТКИ

**ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ**

**НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ
ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ**

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!